

Gheorghiță Țarălungă

Între haos și înțelepciune

Gheorghiță TARĂLUNGĂ

Între haos și înțelepciune

Însemnări năpădite de sinceritate

**EDMUNT
2008**

Coperta: Pavel Botezatu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
ȚĂRĂLUNGĂ, GHEORGHITĂ
Între haos și înțelepciune / Gheorghiță Țărălungă. - Brăila:
Edmunt, 2008
ISBN 978-973-7976-61-1

821.135.1-84

Un om de departe, din municipiul Slatina, pe care abia de l-am întâlnit de câteva ori, aplecându-se asupra unor cărți publicate de mine fiind parcă străfulgerat de un imbold lăuntric, îmi destramă neîncrederea în soarta unor manuscrise pitite, resemnat, prin sertarele mesei mele de lucru, asumându-și, ca din senin, responsabilitatea să caute resurse financiare pentru a putea să public două volume de proză reflexivă și două de versuri. Și s-a dăruit acestui nobil gest! A întrebat, a explicat, s-a umilit, a insistat, a bătut în porți, de cele mai multe ori zadarnic, dar, până la urmă, fapta-i bravă s-a împlinit! L-au înțeles unii oameni, dăltuiți cu sentimentul solidarității și cu bucuria dăruirii.

Acestora li se cuvin deplină laudă, considerație și încredere! Și astfel, actul meu de creație își poate oferi toată dragostea pe care m-am străduit să o încrustez pentru lumea noastră atât de tristă. Cum să-i mulțumesc omului care mi-a înlesnit ivirea cărților îmi este destul de greu, căci nu știu ce fală am avut față de sine, spre a merita efortul său de aleasă virtute. Cred că ar fi potrivit să-i tipăresc pentru clipele prezente și pentru vremurile ce vor veni numai, simplu, numele său: Domnul MARIAN VIȘOIU.

Predeal, 2008

În această carte aş vrea să consemnez unele idei care îmi trec, întâmplător ori obsesiv, prin minte, pentru că posed, din ce în ce mai insistent, în sufletul meu o acută teamă de gol, de haos, de dispariție fără sens în Neunde. Am convingerea că, scriind, cuvintele vor umple un vid existențial care absoarbe din întruparea umană tot ce este de valoare și că, în acest fel, descompunerea și pulverizarea în eter a idealurilor și a menirii dată cugetului poate fi oprită. Numai astfel, ajung să sper că în miracolul vieții vor pătrunde mai puține violențe, umilitoare vicii și sfidătoare nedreptăți, putându-se continua fără opreliști uimitoare ființarea primită prin Suflare Divină. Nu-mi propun o ordine strictă, un scenariu ori o anume formă de exprimare, ci voi lăsa libertate deplină curgerii, de-a lungul timpului, a gândurilor așa cum se vor desprinde ele de pe cremenea amintirilor, de sub noianul iluziilor ori din fremătătoarea realitate.

Mă expun și mă ofer cu toată iubirea și harul sincerității. Iar, dacă va fi ca înșelarea să triumfe, ca de atâtea alte ori, asupra încrederii mele și nu voi reuși decât să înalț, spre a exploda în infinit, un balon cu dureroase amăgiri, mi-aș dori ca măcar un singur semen al meu să-mi înțeleagă gestul ca pe o adevărată vivisecție a sufletului și a spiritului, aflând din neizbânda mea, propria sa cale spre o binecuvântată mântuire a rosturilor omenești.

I

CLIPPE ÎNGÂNDURATE

MOTTO:

*Dacă nu știi cine ești,
caută-te de pe unde rătăcești!*

1- **O**rgoliul meu este nedrept; tot ce-am realizat nu s-a datorat meritelor mele personale, ci suferințelor pe care le-am întâlnit pretutindeni și oricând. Cred că am primit de la părinții mei, încrezători în Dumnezeu, harul de a îndura. Mă simt astfel o creație a Sa, chiar dacă știu că nu-L slujesc cu deplină credință.

2- **A**m uitat multe fapte importante și întâmplări trăite, încât mă simt din ce în ce mai sărac și singur. Poate că tocmai de aceea dorul de viață și efervescența pasiunilor sunt la fel de incandescente și de pustiitoare ca și atunci când am visat întâia oară *nemărginirile* existenței.

3- **E**u știu cât de multe lipsuri am și cât de firav sunt în sufletul și mintea mea, dar nu m-am putut abține, totuși, să nu condamn faptele lumii care nu m-au bucurat ori m-au îndurerat. Cred că această conduită nu este cea mai potrivită, ci este o stare de inferioritate, ba mai mult chiar, de răutate. Și dacă este așa, e și mai grav, căci este o necredință. Dar oare nedreptatea nu ne obligă să ne răzvrătim? Este revolta o erezie?

4- **C**u cât trec anii, obsesia curgerii necruțătoare a timpului

îmi revine tot mai des în minte ca o dureroasă neîmplinire a existenței mele. Tocmai de aceea, niciodată nu pot sta degeaba; dacă nu pot să scriu, cioplesc diferite forme din lemn găsite prin pădure sau, pur și simplu, număr obiecte ori semne- mă bucur dacă se întâmplă să fie o anumită cifră. Am citit undeva că ar fi un număr nefast. Descoperindu-l, îl fac parcă, inofensiv, așa cum îl face crucea pe un diavol. Este un fel de exercițiu de-a alunga răul; să nu-mi ies din mână!

5- *Unii oameni ne sunt prieteni, alții indiferenți ori, poate, chiar dușmani. Atunci când ei dispar din această lume simțim că rămânem stingheri, iar viața ne pare mai pustie și suferim în absența lor. Le acordăm, postum, dreptate și, cum se spune, despre ei numai de bine!*

6- *Când mă gândesc cât de răi sunt unii oameni, simt nevoia să fac o comparație cu mine însumi, spre a vedea cât de meschin pot fi, la rândul-mi. Nu știu însă dacă aş avea puterea de a recunoaște și de a mă lecui. Presimt că voi avea de suferit...*

7- *Când începi să fii egoist, vezi peste tot oameni de nimic, ca și când numai tu ai fi bun la orice. Ești, în cele din urmă, un pesimist înrăit care, pentru întreaga lume, nu faci nici măcar două parale. Contează doar prețul care ni se oferă și nicidecum pretenția noastră!*

8- *Toată viața am fost sfătuit să nu mă tot opun la ceea ce nu-mi convine, ci să iau de bună viața așa cum ni se oferă ea și să nu mai fiu veșnic răzvrătit. Pe măsură ce am urmat aceste îndemnuri, mi se spunea că sunt un om echilibrat, cu multă judecată. Nimic însă din ființa mea adevărată nu a mai rămas! Nimic!*

Mi-am automutilat personalitatea. Aș fi preferat să fi rămas eu însumi, fără să fi devenit un sclav al înțelepteii împăcări!

Seamănă cu un compromis pe care îl urăsc... În adâncul sufletului meu mă detest! Aș fi putut fi nu un doritor de eroism, ci un om normal, adevărat, înălțat în modestie.

9- Am văzut de curând cum o ceată de copii se dădeau pe gheața unui lac cu *oasele*, împingându-se printre picioare cu un băț, la capătul căruia era bătut un cui; ce viteză... mamă! -un adevărat galop! Mi-am amintit că pentru mine această plăcere era o supremă desfătare: undeva, pe lacul Călărași, cu toate împotririle mamei, ca nu cumva să mă scufund în vreo copcă făcută de pescari! Nu știu astăzi dacă norocul a fost bun cu mine pe atunci, pentru că, deși am supraviețuit, m-am cufundat apoi toată viața în băltoaca socială care a împruțit lumea aproape un secol. Aș fi pierit atunci în puritatea visurilor, fără să fi trăit în lașitatea veacului!

10- După o intensă activitate zilnică, seara, când mă culc, cad frânt de oboseală. Totuși gândurile mele nu-și încetează ființarea. Dimineața le regăsesc la fel de neliniștite, dornice să reînceapă suprema și divină existență-chiar umilința și nedreptatea ei. Mă scol cu sentimentul că nu am ațipit niciun ceas toată noaptea. Mi-e dor să dorm adânc... Oricât de adânc! O odihnă fără de sfârșit, dar sigur numai pe tărâmul nemuririi!

11- Geniul are propriul său prezent, acela de a nu fi contemporan cu nimeni dintre muritorii de rând. Reflectez la viața unor oameni de seamă și, chiar dacă ei nu mai sunt, aș vrea să mă simt alături de ei... De neîmplinirile lor!

12- Pentru înțelepciune și creație n-am găsit altă cale de a mă apropia de ele, decât aceea a suferinței pe deplin acceptate și, parcă, dorită. Irump, într-un fel, spre desăvârșire din clipe de neființă.

13- **C**ontactul cetățeanului cu funcționarul public se face, de obicei, la niște ghișee prin intermediul unui orificiu minor, situat la o înălțime care te obligă să te înconvoi, suficient de mult, pentru a auzi ce catadicsește să-ți răspundă-*autoritatea* de dincolo. Nu lipsa de solitudine și emfaza cu care te întâmpină supără, ci această plecaciune incomodă și umilă care îți stabilește rangul tău de contribuabil...

14- **Î**n adolescență aveam dorința de a mă afirma în fața semenilor mei. Dar, de câte ori simțeam că am realizat ceva important, întotdeauna am trăit regretul unei profunde și ignare indiferențe. Am învățat, cu mult mai târziu, că străduințele și sacrificiile noastre trebuie să aibă un scop și să folosească la ceva celor cărora ne adresăm. Iluziile pe care le avem nu folosesc nimănui și, cu atât mai mult, orgoliile.

15- **U**n fost coleg de școală avea grijă ca orice poză care se făcea să ajungă la urechile profesorilor. De aceea era poreclit *ciocosul*. Nu pentru că avea un nas mare și încovoiat, ci fiindcă avea un *plisc* care nu tăcea niciodată atunci când trebuia. Nu de mult, i-am oferit la o întâlnire aniversară cu alți colegi, un volum de aforisme pe care abia îl publicasem. Am fost refuzat cu ostentație și desconsiderare pe motiv că el este *Patriot* și nu acceptă o carte în care se critică regimul comunist și se acceptă monarhia. Am rămas profund contrariat și supărat. Și eu care credeam că viața umilă pe care știu că a dus-o, l-a vindecat de iluzii și de lașitate! Cred că Petre Țuțea i-ar fi spus astăzi, după zeci de ani, folositul său cuvânt: *cretin!*

16- **O** anumită neîncredere în capacitățile mele mi-a fost indusă, nu numai de către un regim întunecat de lucru de *zi lumină*, dar și de lipsa sa de convingere că, într-o lume dezumanizată, nu vor putea folosi la nimic ideile mele. Un

profesor universitar chiar ne spunea că nu trebuie doar să *citim ziarul Scânteia*, ci să îl studiem și nu va mai fi nevoie să avem *părerii proprii*... Ne tot întrebăm unde ne sunt cărturarii, unde ne sunt dascălii și învățătorii, poeții și artiștii... unde ne sunt... Doamne, Doamne, cine le-a luat locul!

17- *M*ai tot timpul am cunoscut propria mea sărăcie. Îmi era rușine și mă ascundeam de lume. Eram pe-atunci îndrăgostit de poezie, iar în neliniștile mele nu pătrunseseră încă adevărata mizerie a răutăților omenești. Astăzi, când încă mai cred în idealuri, am învățat să coexist cu sărăcia, dar nu și cu neomenia și cu lipsa de demnitate. Am convingerea că bogăția înțelepciunii omenești va suprima orice durere umană.

18- *E*u nu cred că sunt un bun creștin, dar admit puterea de seducție a religiei și faptul că prin credință simțim micimea spiritului nostru și neputința de a înțelege, prin oricare alt mod, divina interdependență și armonie care guvernează infinitatea vieții și a Universului.

19- *C*hiar și zeii aveau năravurile lor, dar acest fapt nu-i apropia pe muritorii de rând, încărcăți de rele, de divinele personaje. Eu cred însă că sunt unii oameni dăruți iubirii, sunt, cu siguranță, aproape de Dumnezeu.

20- *E*u nu-mi iubesc slăbiciunile, dar în lipsa unor virtuți adevărate, mă împac cu prezența lor și chiar le simt lipsa atunci când nu percep apropierea lor. E ca o prăbușire în vidul absolut al neîmplinirilor. Ca un drog furnizor de amăgiri.

21- *C*u cât înaintăm în vârstă, nevoile se răresc mereu, deși într-un fel, cred că-mai mult ca sigur-înțelepciunea capătă

într-o lungă perioadă de privațiuni, nu este deloc străină de acest nou echilibru al existenței.

22- În fiecare din noi există un motor indefinit, cu o intensă ardere internă, care ne susține viața în oricât de grele condiții ne-am afla: SPERANȚA!

23- Persoana care îmi umple ființa în ultima vreme cred că nu sunt eu aceea. Niciun merit nu am pentru ceea ce face din mine și pentru speranțele pe care le am la vârsta când deciziile ar trebui să lase loc bilanțurilor.

24- Mulți oameni se complac în atitudini comode și de suprafață: nu își asumă nicio responsabilitate, dar își pot oricând aroga implicarea impetuoasă în miezul oricăror fapte de seamă. Impostorii adoră gloria și eroismul- faima, nu și jertfa lor.

25- Întrebați-i pe cei care pot trăi fără bucuriile artei ce este existența lor. Puține cuvinte frumoase veți putea auzi! Trăirea le este zgură...

26- Dintre toate ocupațiile cea mai grea cred că este aceea de țăran, deși el nici nu este considerat că ar avea o calificare anume. Meseriașii se laudă că *au făcut școală* ca să poată ajunge strungari, șoferi sau cine știe ce instalator. Bietul țăran nici nu pune la socoteală cei câțiva ani de școlire a acestora. El știe că lui i-au trebuit douăzeci sau treizeci de ani până a învățat să cunoască pământul, animalele, grădina și livezile, florile și găzele. Știe de mic copil că până deprinde taina *de a face pâine*, trebuie să sufere, să spere și să creadă necondiționat. Mai știe că se impune să o ia de la capăt după fiecare împotrivire a naturii și a răufăcătorilor de tot felul, mai ales a umilințelor și

desconsiderărilor. Totdeauna trebuie să înceapă și să reînceapă; mereu, mereu- ca un sfânt!

27- Cred că mult timp am trăit printre oameni cu mult mai răi decât mine și poate că de aceea am fost preocupat să-mi temperez cusururile proprii. Am observat că fiecare om de lângă noi ne poate fi oglindă, chiar dacă este pătată sau împrăștiată de mizeriile vieții. Ne aflăm pe noi reflectându-ne în semenii noștri.

28- Un om cultivat are adeseori mai multe defecte decât unul mai puțin instruit. Fericirea celui dintâi este prietenă cu vanitatea și cu orgoliu, cu mândria și cu gloria, cu bogăția și cu puterea... până când nu mai rămâne nimic din frumusețea vieții!

29- Ce este suferința adevărată și cât se confundă ea cu propriile noastre insuccese și slăbiciuni, ne este teamă să aflăm. Chiar dacă incertitudinea nu ar fi existat, i-am fi creat icoană pentru a avea iluzia mântuirii.

30- Când eram copil, mă spovedeam întotdeauna înaintea sărbătorilor de Paști. Îmi amintesc că într-un an, am mințit preotul, nerescunoscând nimic din năzbâtiile despre care mă întreba. După câteva zile am fost cuprins de un profund și nemai încercat regret. Cred că o perioadă de timp am fost cel mai cuminte copil. În anul următor, i-am mărturisit părintelui că nu am spus adevărul și că îmi pare nespus de rău... Am sentimentul că atunci mi-am curățat sufletul pentru toată viața, deși niciodată n-am mai trăit atât de viu rugăciunea sincerității. Cumplită durere este să pierzi copilăria! Este o desprindere de Divinitate.

31- Ce sunt limbile vorbite? De când se-aud ori rămâne ori ce tiranie le sufocă? Doamne, al cui este Pământul? În grija cui

oare ne-ai dat?Ce e din Tine, întotdeauna ne e luat!Și limba pe care o vorbim e din Suflare Sfântă!

32- N-am vrut să fiu ceea ce sunt și sunt ce-am vrut să nu fi fost niciodată. Eu nici prezență nu pot fi, căci sunt un timp tânjind spre viitor, existând doar numai spre a fi.

33- Cred că sunt un om destul de cunoscut, dar mai puțin iubit: eu-l meu a deranjat pe mulți intruși nepăsători și ignoranți, ca și pe cei care, prin natura ființei lor, nu pot cunoaște desăvârșirea iubirii,adulându-se doar pe ei înșiși.

34- Uimitoare lucruri a făcut Dumnezeu pe vremea când oamenii nici nu existau! Oare nu ar fi trebuit să genereze ceva și pentru noi? Probabil că nu, din moment ce unii nu au nevoie de nimic, nici chiar de ei înșiși, iar alții așteaptă o altă lume pentru a putea trăi altfel, dar fără a ști cum anume.

35- Cred că adevărul a fost absolut până la comiterea nedreptăților, a apariției temnițelor și a pierderii libertății.Din acele clipe omul nu a mai coexistat cu înțeleșurile divine, a fost desprins de această înălțare!

36- Răul pe care ni-l fac alții ne revoltă și ne face nefericiți;cel care izvorăște din patimile proprii îl trecem cu vederea sau chiar ne îndeamnă să ne considerăm mari neînțeleși- martiri ai Destinului!

37- N-am suferit pe cât aș fi putut să o fac, pentru că teama m-a înrobît, eliminându-mă din miezul durerilor.Există o sfințenie în toate,la care nu m-am putut ridica!Sufletul meu n-are aripi de înger!

38- Oricât de frumoasă ar fi viața noastră, întotdeauna trebuie să o judecăm ca pe o alungare din Rai!

39- Când sunt bolnav, optimismul meu scade și regret că nu am apucat să-mi scriu testamentul...dar oare ce să scriu? Avere n-am să las, iar dragostea mi-am sădit-o demult pentru întreaga lume. Familiei mele i-aș dori harul revelației divine spre care am nădăjduit, la rândul-mi, cu intensă disperare, să trăiască într-o lume de îngeri!

40- Pentru mine, *Deșertăciunea* este o formă a lașității- un eșec al vieții; dezertare de la datorie.

41- Unii oameni recunosc sincer că nu le place să gândească, simțindu-se imediat oboșiți după cel mai mic efort mental. N-ar fi nimic grav, dacă n-ar susține că această imperfecțiune este o calitate a lor, care le permite să-l denigreze pe cel al cărui cuget își zbate aripile spre înălțimi.

42- Când și când, mă duceam să văd un cămin de copii cu program săptămânal, pe care, printre altele, îl aveam în administrare. Nimic nu era atât de mișcător decât să te lași atins cu mâinile de către copiii dornici de mângâiere. De curând, am intrat într-un cămin de bătrâni: și ei mi s-au părut tot niște *copii-ai nimănui*! Ochii lor triști, fețele răvășite de vreme și de singurătate, ca și sufletele lor uitate așteaptă aceeași dragoste. Înduioșătoare durere! Scâncete care se pierde în Cosmos!

43- Când cioplesc diferite figurine din lemn, găsite prin pădure, nu modelez ceea ce a creat natura, descori imitând disperate forme de viață, ci fac un exercițiu lingvistic între *da* și *nu* ori, ca în aritmetică, între + și - : deci cioplesc ori nu? Da sau nu? Atât! Este un moment de relaxare totală; gândurile sunt în vacanță!

44- *L*a Muzeul Figurilor de Ceară, *Madame Tousseaud* din Londra, i-am văzut chipul lui Voltaire: mărunțel, sfrijit, cenușiu, indefinit. Pur și simplu, o adevărată aschimodie de om. Dar ce OM! Mai mare decât secolul său!

45- *Î*mi place să mă plimb pe câmp, cu căruța trasă de cai sau de boi. Cuget, visez și spun rugăciuni numai de mine știute. Sunt într-o lume numai a mea. Nu aș urca însă într-o trăsură să traversez un târg, oricât de arătos ar fi el, căci simt că ar trebui să arunce lumea cu pietre în mine. Nu aș ști ce să fac, în emfaza mea, decât să mă holbez la viață ca un tont.

46- *D*in visurile tinereții pierdem adeseori toate speranțele. Laurii pe care mi-am dorit se transformă vijelios în nevoia de medicamente, a unui fular sau a unei căciuli călduroase...

47- *N*u există niciun om fără credință. Disperarea din clipele grele ale vieții îl liniștește instantaneu, potolindu-i toate mofturile. Credința este o salvare sigură și ... singura!

48- *D*acă am ratat șansele frumoase ale vieții, nu mă consider un prizonier al disperării. Consider că sunt un învingător, pentru că am participat la spectacolul dramatic al lumii. Am fost și eu un actor, chiar dacă numai ca simplu figurant. Nu m-am târât în culisele lașității!

49- *E*u am, ca ființă, o existență anterioară creării mele, pe care nu o pot defini decât prin dragostea față de înaintașii mei și față de Dumnezeu. Atunci când gândesc, când colind câmpiile și munții patriei, simt că am o vârstă de mii și mii de ani...

50- *F*iecare om iubește, mai presus de toate, adevărul care

guvernează relațiile sale cu lumea. Cele care îi definesc ființarea n-au aceeași importanță, fiindu-i chiar indiferente; se simte un produs social, având responsabilitatea dragostei față de semenii săi.

51- *M*i-am reproșat prea târziu dorința de a avea cumpătare față de un anumit tip de societate în care mi-a fost dat să trăiesc. Nu știu dacă n-am fost laș. Menținerea unui anumit *echilibru*, de dragul iluziilor de libertate, a fost un compromis de care îmi este rușine.

52- Chiar dacă pentru cei mai mulți sunt un necunoscut, în sinea mea mă simt o personalitate și, de aceea, trudesesc pentru propriile mele visuri, idealuri și iluzii. Țintesc nemărturisit, spre o reconsiderare discretă, chiar... postumă!

53- Constat că am tot început să folosesc frecvent exprimarea: *în tinerețea mea* și mi se pare destul de curios: eu nici nu știu când am pierdut aripile vieții, iar pe de altă parte nu-mi vine să accept că sunt de acum un om bătrân. Mi-e teamă că mă complac într-o înșelare care, oricum nu este într-o relație prea bună cu înțelepciunea. Existența ar trebui să aibă hotarele ei precis conturate pentru toate visurile și îngăduințele!

54- *L*a cea mai simplă bârfă care ne privește, suferim de parcă am avea sufletul de gheață, iar arșița neadevărurilor l-ar topi. Deși noi singuri nu ne protejăm destul puritatea, atunci când ne-o impietează alții, ne revoltăm peste măsură.

55- *Nedreptatea* este mediul în care trăim toată viața. Ea face parte din natură precum aerul, apa și focul; uragane, puhoie, pârjoluri.

56- Fiecare om este, în sinea sa, *un geniu*. Trebuie doar să-și asume partea sa de suferință, pentru a putea crea ceva nemuritor. Destinul geniului trece întotdeauna prin nesfârșirea durerii.

57- Mă grăbesc. Simt că ceva mă împinge din urmă spre *Necunoscut*. N-am niciun resentiment, căci dintre toți oamenii nimeni nu are cum să mă oprească, iar eu nici nu le simt îngrijorarea.

58- Nu există două ființe identice în lume, tocmai pentru că Dumnezeu este *unic* și toate *după chipul și asemănarea Sa* sunt făcute. Suntem inimitabili, dar nu știm prin ce anume, pentru că Divinitatea înseamnă necuprindere.

59- Fiindcă am iubit în această lume, voi da pentru ea roadele cele mai bogate. Dau ceea ce am primit! În plus și picătura mea de suflet.

60- Dacă avem într-adevăr dorința de a fi buni și înțelepți, cu siguranță că așa vom fi. Nu depinde decât de sinceritatea noastră.

61- Când există adevăr și iubire, nimic nu-i dezgustător în viață. Sila și urâtul ne vor îndemna tot către frumusețea *mântuirii*.

62- Mama seducției: frumusețea-n-are împotrivire!

63- Viața este atât de frumoasă, pentru că unii oameni sunt nemuritori. Și, cu cât vor fi mai mulți, cu atât ne *vom* putea *mântui* fiecare dintre noi.

64- *S*inceritatea nu poate fi decât debordantă și... contagioasă; *bolnavă* de sănătate și de încredere.

65- *C*red că aș fi putut să mă ridic pe *scara socială*, dacă nu mi-aș fi exteriorizat atât de repede sentimentele. Simt că mă sufoc într-o cumplită înjosire atunci când nu mă port astfel; în jurul meu prostia nu prea își face veacul!

66- *M*ă feresc să bat la ușa fiecărui om. Oriunde te duci, fiecare vrea să-ți explice tot ceea ce știe el mai bine, chiar dacă este convins că nici nu te interesează. N-ar fi nimic atât de rău, dacă s-ar folosi de cât mai puține cuvinte- critici pentru alții și laude pentru sine!

67- *D*acă o singură clipă poți medita asupra rosturilor vieții, atunci nu poți fi decât un învingător!

68- *C*hiar dacă moartea nu este pentru toată lumea o tortură a vieții, pentru oricine este o profundă și nemeritată umilință. O blasfemie care suprimă o creație divină!

69- *Î*n ultimii ani numai Timpul îmi este elixirul vieții. Fiecare clipă mă exaltă. În afara lui totul este deșertăciune-cădere în vid!

70- *N*u vreau să ascund nimic din valoarea sufletului meu: s-ar irosi, chiar de-ar fi creat din aurul eternității.

71- *S*unt un om care mă supăr ușor, chiar dacă nu o arăt întotdeauna. Orice nemulțumire însă mă inspiră: orice idee devine demnă de notat, dezlănțuindu-se ca un torent după o ploaie de vară. Apoi albia seacă prin... iertare.

72- *O*rice îndoială este o reacție desprinsă din starea de

teamă, fără de care suntem ființe inactive ce se pierd în moliciunea cugetului.

73- *S*untem mereu obsedați de insuccese, ca și de succese. Oare nu-i același lucru? Ambele ipostaze îmi produc o stare de extaz!

74- *S*uferințelor le suntem datori, pentru că ne învață cum să murim, după ce ne-au arătat cum să trăim. Și înfrângerile induc victorii.

75- *A*m renunțat să mai conduc societatea pe care am înființat-o după '89. Freamățul se va potoli? Sper într-o pace fără regrete. Simt că Minotaurul din existența mea a fost alungat...

76- *P*este câteva zile mă voi retrage definitiv din serviciu. Simt o mare plăcere când mă gândesc că voi pătrunde pe tărâmurii liniștite. Noaptea îmi va oferi, în sfârșit, răgazul somnului, îmi va readuce visurile, îmi vor...Dar-vai!-încep să cer prea mult!

77- *S*tiu că invidia este o cunună a propriei inferiorități, dar eu o invoc pentru clipele ce vor veni, față de cele pe care le-am trăit.

78- *C*ând ne blamăm meritele, o facem tocmai pentru a ne înțelege contrariul! Este un gest pentru a te evidenția singur, făcând un pas înaintea frontului atunci când nu-i niciun inamic în față.

79- *Î*ntotdeauna este *prea târziu* când suntem în contradicție cu Timpul și cu noi înșine.

80- *E*xistența noastră o percepem în mod acut, ca pe o vreme a întrebărilor. Avem o grabă fierbinte de viață!

81- *F*aceți lumină și vă voi arăta că nu există urâtenie!

82- *D*acă îmi acopăr ochii, întrevăd o infinitate de particule sclipitoare ce se agită într-un joc brownian amăgitor. Fiecare punct luminos pare a fi o idee, un semnal ce străbate gândul spre a ieși la lumină. Ce puțin ne este dat să reținem din tot ce se perindă prin mintea și prin viața noastră!

83- *B*ine că nu spunem nimănui ceea ce credem despre noi: ne considerăm uneori sfinți dar, de cele mai multe ori, recunoaștem că ne comportăm ca niște diavoli.

84- *Î*ntre-o lume avidă de avere, sunt sărac și neliniștit. Mă simt însă ca un nabab: stăpânesc idealuri care îmi desfată cugetul!

85- *G*ândurile mele sunt datoare sumedeniei de neîmpliniri. Vreau să-mi revăd viața și – vai ce durere! – să o re trăiesc.

86- *O*mul își perfecționează continuu... prostia: îi nesocotește influența, o ignoră și îi adaugă prejudecăți, zvonuri și superstiții; o fardează cu linguire și umilință până devine atotcuprinzătoare, cu prejudecăți de doctrină, devenindu-i sclav de bunăvoie.

87- *D*e câte ori îmi sunt luate speranțele, mă răzvrătesc! Ele sunt Divinitatea la care mă închin iar, atunci când îmi lipsesc mă simt un păgân.

88- *C*ât timp am suferit, aveam nevoie intensă de uitare.

Astăzi are și ea nevoie de mine: s-a obișnuit sa-i fiu victimă- îi sunt ca un drog. Așteaptă de la mine fapte deosebite pe care să le mistuie!

89- Dacă lumea civilizată nu adaugă nimic în spiritul ei, se va cufunda în ruinele Timpului, cu atâtea multe împliniri ce au dispărut în propria lor splendoare și încremenire.

90- Dacă nu suntem măcar înțelepți, atunci nu suntem nimic, n-am ști nici ce să facem cu viața noastră.

91- Școala- un hotar între barbarie și civilizație- o biserică la construcția căreia participăm și noi înșine spre a deveni făuritori de progres.

92- Când nu posedăm o anumită virtute, suntem sclavii unui viciu contrar...

93- A sosit ziua pensionării. Grijile și neliniștile se vor sfârși? Nu cred că mă voi împăca deloc cu inactivitatea. Simt că pătrund în vid. În jurul meu au loc prăbușiri...

94- În părculețul alăturat, cântau în anii trecuți, spre zorii zilelor, o mulțime de păsărele. De câțva timp, nu se mai aud. Or fi îmbătrânit ele, arborii ori eu am asurzit?...

95- Oamenii se ucid între ei încă din preistorie, dar ca să o poată face cât mai bine, între timp, s-au mai civilizat...

96- Am curajul să plâng în multe situații dificile sau sensibile, pentru că mă primenesc întotdeauna pentru viață.

97-În suflet am tupilată o dorință nemărginită pentru viață. Ea revarsă în lume bucuria mea ca pe o simfonie tulburătoare.

98-Mă acuz că sunt ceea *ce sunt* .Cât de mult aş fi putut să *fiu!*

99-Pe Dumnezeu nu-l cunoaştem mai deloc!Despre El nu putem spune aproape nimic. Dar aceasta este dovada înstrăinării noastre față de credință. Zeitățile nepăsării ne sunt *Teama și Nefericirea*.

100-Pe o câmpie sau oriunde în intimitate, suntem stăpânii Universului. Nemărginirile ne aparțin. Orice intrus, care s-ar ivi, ar anula totul, iluzia s-ar risipi... Să căutăm întotdeauna liniștea spre a avea ceea ce iubim!

101-Mânia are dreptate să se comporte așa cum o face: toate sunt deasupra ei și niciodată nu i se dă satisfacție.

102-Încărcarea vieții cu prostie provoacă în lume avalanșe de putere, secole de tiranie, înrobire de popoare.

103-Prietenul faptelor noastre suntem noi înșine, așa cum suntem și marele lor dușman: prea de multe ori ne îmbătăm cu iluzii sau le ucidem geana de început.

104-Regretul este condiția în care ne despărțim de trecut, pentru a putea accede la progres și la viitor. Durerea lui ne îmbie la viață!

105-Îndoială, neîncredere, scepticism: otrăvuri din care sorb din când în când cu neascunsă plăcere!

106-Nu-mi doresc nicio plăcere din cele ce am gustat până

acum. Rămân la elixirul... suferinței!

107- *C*ontemporanii mă neglijează. Motiv de a mă căuta eu însumi printre miliardele de oameni!

108- *P*e orice mlădiță firavă de prostie se pot altoi răutăți viguroase și infinite vicii.

109- *C*ei care reușesc în viață au nevoie să fie în permanență încurajați. Numai ei pot avea decepții.

110- *O*riginalitatea nu se autosesizează, ci se percepe de către lume: încântă, uimește și există numai prin sine.

111- *D*upă pensionare, vacarmul vieții scade cu fiecare zi. Parcă mă aflu în liniștea astrelor, unde existența încă nu s-a ivit.

112- *P*entru contemporani eu nu exist, de aceea mă exilez în uitare, dialogând cu viitorul- cu veacurile lui.

113- *P*entru pasiuni învățăm repede să risipim fericire.

114- *Î*ntotdeauna mă supăr când cineva mă tratează cu indiferență. În sinea mea le dau însă dreptate .Cu firea pe care o am nu-i nimic de mine! Cum de pot pretinde primului venit prietenie?

115- *C*um Universul este un tot întreg, avem în noi materie din galaxii; suntem deci una cu Liniștea și cu Infinitul. Suntem și Începutul cum suntem și Sfârșitul.O clipă suntem deci și veșnicie, atom inert, precum și voință din Divinitate.

116- *C*ine a suferit nu poate fi umil, dar poate ierta că a fost victimă. Pentru aceasta însă sufletul său trebuie să se apropie de sfințenie.

117- Rușii cunosc cel mai bine care revoluție din lume n-a fost vicleană și dementă. Ei au extras esența, au concentrat-o și au inoculat-o în sufletele oamenilor.

118- Cei care vor să moară îi cred pe alții vinovați de soarta lor. Disperarea cea mai cumplită alege cea mai minoră scuză.

119- O gâză sau un om meditează la nemurire, pe când un fluviu sau un munte sunt complet nepăsători. Ei *trăiesc Eternitatea*.

120- Retras din activitate voi căuta oare anonimatul? Am simțit mereu nevoia de a striga că exist. Eu nu mă pot mântui decât prin *a fi!*

121- Cumplit sunt de sărac! N-am niciun obiect din casa părintească! Și nu mi-a rămas decât un frate! Cel mic s-a dus, bietul de el, din această lume în care nu s-a regăsit. El a fost o victimă nu doar a sa, ci și un eșec al nostru...

122- Nedreptatea este o buruiană care năpădește viața pe toate drumurile, în toate casele, în toate sufletele. Chiar și îngerii suferă, pentru că o fac pentru noi.

123- Eu nu plâng de cele ce am ajuns; mă întristez de ceea ce n-am putut să fiu!

124- Câte lucruri n-am făcut în tinerețe, pe toate vreau să le realizez acum. Ce multe am de îndeplinit, dar ce puțin timp mi-a rămas! Abia dacă am timp să mă întreb: cine-i vinovat!?

125- Odată cu trecerea timpului, geniul se depersonalizează:

lumea îi folosește numai ideile, uitându-i numele și desconsiderându-i viața. Gândurile lui cele mai înălțătoare devin patrimoniu uman- natură omenească!

126- *V*rând să dai familiei ceea ce trebuie, adeseori nu-i asiguri nici ceea ce merită. Chiar dacă nu ți se reproșează, te vei simți mereu vinovat, purtând în sinea ta o infirmitate alături de o dorință de onoare.

127- *Î*n fața nesincerității, a invidiei și a înșelării se pare că toți oamenii sunt absolut egali!

128- *C*elor care nu m-au iubit sau chiar m-au detestat, le sunt, într-un fel, recunoscător. Ei au fost propriul meu sistem de alarmă, avertizându-mă de răutăți și de patimi.

129- *U*n prieten îmi spunea că fratele meu cel mare și-a irosit talentul în pictură pentru că *n-a zvâcnit* atunci când trebuia. Cred că avea dreptate, dar nu știm când anume să o facem, când poate avea loc acel *zbor al genilor*.

130- *U*n succes te poate deruta atunci când aspirațiile tale au o limită. Dacă știi că te vei opri, atunci mai bine nu întreprinde nimic. Căzăturile mutilează!

131- *D*e câte ori mă judec pe mine însumi, încep să-mi reprim, mai întâi, manifestările de orgoliu, lipsa de modestie, lipsa de...

132- *F*ață de țările civilizate ne lipsesc o mie de ani de istorie. Nu-mi pare prea mult, căci putem să-i recuperăm ușor,

dacă ne asumăm, nu doar profitul de pe urma experienței altora, ci și să trecem cel puțin prin umbra calvarului pe care îl presupune efemerul mileniu.

133- *Libertatea* pe care am primit-o, fără nicio jertfă personală, nu o merităm. Respectul față de marile valori umane ți-l impune numai propria ta zbatere spre înălțimi.

134- *Am văzut Munții Bucegi* înzăpeziți și scăldați în soare. Câtă puritate! Cred că Dumnezeu are veșmintele albe...

135- *Un zâmbet* este o clipă de sublim, poate și pentru că se sfârșește atât de repede. *Doar unii, fără suflet*, surâd pentru o săptămână... sau pentru o întreagă campanie electorală.

136- *În sfârșit*, astăzi, fac și eu ceva ca lumea: nu mă mai duc la serviciu. Parcă mă reîntorc în preistorie, când lenea decidea șansele speciei...

137- *Se spune* că omul modest are un caracter superior. Tocmai de aceea nu-mi place modestia: să nu fac impresii greșite, căci și așa sunt destul de mulți orgolioși care o terfelesc pe ascuns.

138- *În ziua* când am demisionat mi-am dat, de fapt, un ultimatum... retrăiește viața, întinerește, creează!

139- *Spune* câte rele faci și vei vedea cât de celebru devii! N-ai avea însă nimic de câștigat dacă ai face o faptă bună...

140- *Nemulțumirea* este starea mea permanentă prin care mă războiesc cu propria-mi existență. Este o durere plăcută pe care o caut, dacă mă ocolește.

141- *M*ai am câteva zile și... gata: mă lepăd de monstrul grijilor care mi-a terorizat viața! Ce-am să fac fără obligații zilnice? S-ar putea să am grijă de mine! Ce târziu! Cred că va fi o afacere care va merge din pagubă în pagubă!

142- *A*m rămas peste noapte înzăpezit la un punct de lucru, în apropierea orașului. N-am putut înfrunta nămeții și urgia viscolului. M-am întors din drum și m-am adăpostit într-o încăpere încălzită cu zgârcenie. Abia spre dimineață, când vântul s-a potolit, dar oboseala m-a cuprins, mi-am dat seama ce viață troienită am! Parcă abia îmi scot capul din griji, precum vârful mărăcinilor de sub nămeți.

143- *M*ai bine să nu ajungi să vezi un cămin de bătrâni uitați nu numai de ai lor, dar și de lume și de Dumnezeu... O adevărată conservă de suflete chinuite! Deschide-ți tu sufletul!

144- *N*u cred că am în sufletul meu numai dorința de puritate. Trecând prin atâtea mizerii ale vieții, s-a decantat în străfunduri aciditatea reacțiilor de contact. Vreau să nu mă tulbur...și să pietrific ființa tuturor durerilor.

145- *A*devărul, dreptatea și libertatea mi-au fost din tinerețe treimea vieții: iertarea, ca mântuire proprie, am descoperit-o rușinos de târziu. Acea iertare din puterea sufletului, ca o supremă regăsire.

146- *Î*ntotdeauna mi-a fost teamă de Timp- de uitarea lui, nu de iureșul lui nemilos.

147- *Î*n tinerețe, mi se părea infinit de îndepărtat acest an atât de fabulos:2000! IATĂ-L! Sărman de el!

148- *A*m un cunoscut care s-a convertit la însurători repetate, dar și la mai multe partide politice, încât mereu este *la putere*. Este... stângaci omul! Dar va trece oricând pârleazul...

149- *C*e primăvară frumoasă avem în acest an! Este dificil să-ți cumițești... amintirile.

150- *C*ele mai grele sarcini ni se par că sunt cele ale noastre. Toți ceilalți oameni ne dau impresia că se ocupă de probleme minore. Nu am vrea însă a fi ca ei când nu suntem mulțumiți cu ceea ce facem noi.

151- *N*u știu la ce vârstă am fost capabil să premeditez o răutate sau, poate că niciodată. Tot ceea ce n-am făcut însă bine, consider că a fost numai un regretabil accident.

152- *S*-avem și pentru soarta noastră o vorbă bună, căci și ea este o creație imperfectă ca și noi!

153- *T*ot ceea ce nu ne place în prezentul și în trecutul nostru, dăm în grija viitorului, de parcă acestea n-ar avea decât grija mântuirii noastre!

154- *O* fetiță spunea la un post de radio despre micuța ei surioară că, la rândul ei, *ea este ea*; frumoasă și precisă descriere a personalității! Frățească...

155- *D*e-aș putea crea ceva în lume sau aș făuri o credință, nu le-aș modela decât începutul. Un veșnic început. Sfârșitul nu are nimic frumos în el: neagă Perfecțiunea și Divinitatea.

156- *C*ei care viețuiesc nu au suficientă răbdare. Graba de a trăi, dorințele fără de sfârșit ne conduc la nepăsare. Moartea

care este așteptată nu se simte bine: te refuză, te pândește să te cuprindă deznădejdea, să o implori, să fii nefericit în absența ei.

157- *La răscruci de Simțire și de Gânduri, de Idei și de Timp, am întâlnit în galaxia existenței mele oameni minunați care mi-au fericit traiectoria vieții. Ce noroc pe mine, ce șansă divină să dau de ei în Infinit!*

158- *Mă așteaptă țarmuri de mare, insule liniștitoare, orașe tumultoase, minunile artei, simfonii neauzite, poezii nescrise, rugăciuni nerostite... Ce de visuri tănuite, ce de speranțe amânate, ce de...*

159- *Nu-mi găsesc locul. Nu pot să mă gândesc la ceva și nici chiar să plâng. N-am nicio chemare, nu scriu, nu rostesc niciun cuvânt...*

Ascult Bach și, împreună cu el, stau de vorbă cu dumnezeirea...Îmi este de ajuns, căci este mai mult decât merit!

160- *Mă gândesc la anii chinuiți pe altarul muncii. Totdeauna ziua de lucru a fost încă pe-atât, pe cât ar fi trebuit să fie. Atunci, pe acolo, am înmormântat cele mai frumoase visuri. Doamne, cum mă mai cheamă neîmplinirile lor! Spunea cineva că statul comunist ne este dator cel puțin încă o jumătate de viață. Poate că da și nu numai atât. Ne este dator tinerețe și întreaga fericire; nemărginirile bucuriilor.*

161- *Nu pot să mă bucur, dar observ cu atenție că mulți din neprietenii mei au fost uitați de timp, de lume, măcinați de vicii și chiar pedepsiți de Dumnezeu. Dar mai bine ar învia să rețrăim împreună clipe mai tinere...*

162- *Viața este o putere divină, o forță ale cărei gânduri*

modelează lumea.Ea este doar început și sfârșit. Nu se fragmentează în slăbiciuni ale vârstelor. Există și se exprimă întotdeauna în toată splendoarea ei, în forma de început ca însuși Creatorul ei.

163- *V*oința, nu viața, este incertitudinea de care ne temem.

164- *O*biectele, lucrurile, materia nu-mi pot inspira cugetul. Ele nu-mi pun întrebări, nu se agită, n-au neliniști. Pentru mine viața, ideile, freamătul, acțiunea, verbul au importanță. Existența cu toate relele ei, dar și cu marea sa dragoste, mă subjugă să fiu fericit.

165- *V*iața nu este nimic altceva decât iubirile și pasiunile ei.

166- *Î*mi place să-mi trăiesc prezentul în efervescența speranțelor, încât orice vis îmi pare posibil.Chiar însăși Învierea mea!

167- *Î*ntre certitudinile nașterii și morții existența urmează neliniștea îndoielilor, estompându-ne entuziasmul marilor idealuri.

168- *C*ând ninge liniștit, lumea este mai pură: se acoperă cu imaginile copilăriei, iar Dumnezeu este mai iertător...

169- Timpul este obsesia vieții mele.Între ce sunt, ce există, rosturi și însemnătate, prăpastia lui își întrerupe supunerea. Nimic fără sine! El este păcatul și monstrul meu. El n-are nicio credință, nu permite nicio imixtiune, fiind golul absolut.Își aparține doar sieși.Toată infinitatea clipelor îi este datoare, împreună cu orice închipuire. Inconștiența este desfătarea lui.

170- *M*elancolia mea nu este un exces și niciun refuz de dragoste pentru lume, ci doar regret față de durerile ei.

171- *Î*n clipele mele de răgaz, eu nu-mi pot spune că mă înțeleg în ceea ce fac și că activitatea mea va putea avea o finalitate utilă cuiva. Mă las însă condus de frumusețea iluziilor.

172- *Î*n niciunul din năravurile mele, nu cobor până la viciu și inconștiență. Rămân la limita unei ființe chinuite.

173- *A*măgire și *realitate*: a înțelege ce nu-i de înțeles și a nu pricepe ceea ce este evident. Oricum, viața merită să încerci să te deslușești din nedeslușirile ei.

174- *D*in copilărie mi-am dorit, mai înainte de orice, să am în viață aripi, spre a cunoaște lumea și a zbura deasupra blestemelor ei. Visam frecvent că plutesc deasupra unor făcături care se ascundeau temătoare atunci când mă vedeau... A fost o profundă iluzie. Mi-au trebuit, mai întâi, rădăcini viguroase prin care să sorb seva pură și înălțătoare a adâncurilor...

175- *C*ei dragi nu-ți pot produce niciodată suferințe adevărate: oricând ești gata să treci peste ele, oferindu-ți bucuria de a te dărui în orice fel.

176- *S*uccesul ne oferă fantezii de viață: eșecul- vitalitatea de a te desprinde de umilință.

177- *N*u ne interesează nici trecutul, nici viitorul. Prezentul este esențial. El este un univers de timp și de spațiu al cărui centru există în noi. Raportăm orice la sinea noastră... Aceasta-i decăderea în care plutim nepăsători!

178- *V*iața își urmează cursul ei, pe când eu pășesc din ce în ce, mai anevoie, rămânând în urma și în afara ei. Evadez fără emoție sau regret în indiferența și în absolutul amăgirilor.

179- *N*oi învățăm să iertăm, dar durerea noastră nu: în starea ei absentează, fără voie, de la lecția de noblețe.

180- *R*egretul este o recunoaștere a propriilor insuccese, este, într-un fel, acceleratorul nostru de viteză, un rod viguros al sincerității.

181- *O*ra adevărului vine întotdeauna atunci când trebuie, când poate fi receptat și pe deplin de folos.

182- *C*omportamentul meu intransigent din tinerețe a fost cauzat de prostia înconjurătoare... Doamne, ce servilism, ce trădare, ce minți de... cotineată!...

183- *U*n filosof ar trebui să fie o ființă oarecum imaterială, să iradieze idei; pe când un poet, un artist trebuie să aibă trupul supraîncărcat de suflet; să coființeze cu fericirea și cu lacrimile.

184- *A*r trebui să scriu pe masa mea de lucru: Nu sunt cel ce aş fi vrut să fiu; Nu sunt destul de bun cu ceilalți și exigent cu mine; Nu trebuie să mă iubesc mai întâi pe mine însumi; Nu trebuie să mă las dus de porniri necontrolate; Nu trebuie să am prea multă încredere în mine și îndoială în ceilalți; Nu lumea trebuie să mă înțeleagă, ci eu trebuie să o slujesc; Nu limitele cugetului meu dau nemărginire aspirațiilor omenești; Nu este nimeni vinovat pentru insuccesele mele, în afară de *eu*-l meu; Nu am destulă credință pentru a merita *mântuire*!

185- *U*ltima dorință, cea mai disperată, pe care o avem în

viață nu poate fi îndeplinită nici chiar de Dumnezeu: Nemurirea ca și Învierea nu au fost date creației de lut!

186- *Nu* cred că am înțelepciunea de a refuza gloria, decât dacă aş avea-o... Cum oare să mă exprim? Ce să am, că n-am nimic! Ce există în afara ei?

187- *P*entru mine *mântuirea* înseamnă a suferi, pentru a avea libertatea de a trăi. *Mântuirea* e dincolo de orice rugăciune!

188- *Nu* putem compara suferințele noastre cu cele ale lui Hristos: noi nu suportăm nici măcar asprimea unei priviri sau o rafală de vânt, dar un scuipat și o coroană de spini ori supliciul răstignirii pe cruce! Urlăm pentru o zgârietură și nici nu ne imaginăm pătrunderea piroanelor în trupul nostru!

189- *A* face este singura responsabilitate a vieții; nu *a avea* și nu *a fi*. *A fi* pentru *a face*, da!

190- *S*uperficialitatea, lăudăroșenia, vidul interior dau posibilitatea multora să se înalțe deasupra celorlalți și să le desconsidere truda, rădăcinile cu viața și durerea de a pătrunde în adâncurile existenței. Ei sunt cei care decid, în necunoștință de cauză, destinele altora!

191- *C*redința și frumusețea, idealurile existenței și armoniile universale ori nemărginirile visurilor și fericirii, toate, toate sunt viață și sublim, sunt însăși Divinitatea. Ființarea lor nu poate fi distrusă ca o erezie a viciului ori ca un blestem al Destinului!

192- *D*orința de înălțare și chiar de putere sunt, în fapt, o teamă de umilință și de substitutele josniciei. Cine n-are această permanentă convingere urmează ofertele viciului unde

întrebările vieții nu se aud, iar rosturile sunt măsluite...

193- *I*deea de fericire nu se oprește la fereastra iubirii, deși o presupune, ci zboară deasupra rosturilor omenești, pentru a sorbi ambrozia nemuririi. Vrând însă ceea ce n-ar fi trebuit să-mi doresc, sunt cuprins de regretul prăbușirii. Oricum va fi sfârșitul-a meritat!

194- *N*edreptatea absolută este curmarea vieții. Dintr-o supremă frumusețe și cutezanță să ajungi la cea mai silnică umilință a materiei, fără nicio posibilitate de salvare și într-o cumplită neîndurare, acolo unde nu se mai petrece existența!

195- *Î*n furnicarul în care se zbate lumea, trebuie să cauți, totuși, cu insistență până ce întâlnești un om adevărat. Toți sunt bântuiți de teama singurătății și afectați de îndepărtarea unora față de ceilalți.

196- *A*ctualitatea te implică în Istorie: ești contemporan cu timpul care a generat-o și porți definitiv responsabilități.

197- *S*untem victimele dorințelor pe care nu le putem cuceri: devenim epava lor.

198- *C*onvingerea că ești înzestrat în viață cu o anumită responsabilitate este cea mai sănătoasă iluzie.

199- *M*odestia este antagonică cu exigențele existenței- cu nebunia ei: e sfâșiată de hienele înavuțirii și parvenirii.

200- *D*espre Istorie putem scrie oricum și orice: nu are nicio importanță. Ea va decide!

201- *A*tâți *Eu* există în mine, încât nu știu niciodată pe care să-l folosesc într-un anumit moment. Mi-e teamă mereu de imprevizibilul meu și sufăr în sinea mea pentru orice firavă modestie.

202- *N*iciodată părerilor mele nu le-am insuflat răutate ci, indiferent de tonul folosit, am vrut să le inspir numai dragoste și credință- starea mea de ființă desprinsă de caverne.

203- *F*ără de aripi proprii, nu poți fi nici măcar un simplu spectator al Istoriei. În ea se pătrunde numai cu jertfa momentului.

204- *S*ufletul ar trebui să aibă o fereastră anume prin care să se vadă orice rană a lui. Ochii nu sunt suficienți, iar lacrimile prea limpezi. Doar cuvintele pot arăta o vagă intensitate a durerilor!

205- *P*entru nemulțumirile noastre ne zbatem, strigăm și îl implorăm pe Dumnezeu, în timp ce pentru fericirea de care suntem cuprinși nu găsim nimic de spus. Credem că ni se cuvine și nu vărsăm nicio lacrimă de bucurie.

206- *S*unt un om al nimănui! Acesta este tot câștigul vieții mele, după ce m-am luptat să fiu al tuturor. N-am rămas cu nimic *al meu*.

207- *S*iberia: un Iad al supliciilor înveșmântat în alb-puritatea Divinității! Cred că Universul a vrut să o ucidă atunci când a izbit-o meteoritul Tungusk!

208- *Î*mi place să încep, dar nu știu să finalizez... Pornesc la drum pentru că am curaj; mă opresc din lașitate?!

209- *E*xistența nu poate accepta starea de adormire; în ea nu poate pulsa decât sevă divină-viață!

210- *M*-am răzvrătit împotriva nedreptăților, am crâcnit contra nepăsării secolului și lumii, ba chiar a lui Dumnezeu, ca nebunul, dar asupra ființei mele n-am impietat cu nimic, ci am cocoloșit-o și i-am compătimit destinul. Am transformat lipsa mea de sinceritate și de curaj în mofturi de virtuți.

211- *E* ceva de capul meu doar atunci când sunt îndurerat. Se vede însă treaba că niciodată n-am fost pe deplin chinuit, încât să mă fi ales cu ceva.

212- *T*ineretea mea a fost impregnată cu iluzii ce-au persistat îndelung. Unele dintre ele chiar și acum îmi seduc bătrânețea... Confuzie gravă, ireversibilă, dar încărcată de frumusețe.

213- *F*iecare virtute este înnobilită, mai înainte de orice, în credința libertății-punctul de sfințenie al tuturor începuturilor!

214- *D*acă vrem să progresăm, trebuie să investim în noi-în renunțările noastre. Este minimum sacrificiu cu maximum de profit.

215- *S*entimentele noastre sunt suverane în comportamentul pe care-l avem. Ele dețin majoritatea acțiunilor, încât voința ne este în minoritate: nehotărâți, îndoielnici, bănuitori și sceptici, chiar cinici-cu atâta zestre...

216- *Î*n suflet pătrunde și binele, și răul, pe când în firea rațiunii, dacă o avem, ar trebui să existe numai puritate. Ceea ce este altceva, este numai inconștiență!...

217- Iluzii, nu mă părăsiți! Vă rog să supraviețuiți alături de idealurile mele. Altfel, în viața mea *Urâtul* devine o stare absolută!

218- Oare ce nu se poate să nu realizăm în viață? Ce nu avem în suflet? Poate doar ceea ce nu încape în ființa noastră, dacă există o asemenea posibilitate.

219- N-am fost prea bun în viață, pentru că am fost visător... N-am fost rău, pentru că am iubit... N-am cucerit înălțimile, pentru că mi-am frânt aripile...

220- Când ești sufocat de prea multe dorințe, nu-ți mai rămâne prea multă putere de viață.

221- Mama mea voia să se aleagă ceva de mine: trebuia să ajung la mine în sat popă, învățător sau măcar *scriitor* la primărie, cum și tatăl meu a fost o frântură de timp, în tinerețea sa, pentru că *este ceva să citească și alții ceea ce ai scris tu, decât să dai cu sapa...* Cum oare, scumpă mamă, ar fi fost mai bine!? De urgia comunistă nu aș fi scăpat!

222- Realitatea vieții se simte cel mai bine în tramvaie, la piață, la cozile pentru alimente-adică la ce se dă?-sau pe stadioane.Aici, în aceste locuri, trebuie să lași toate mofturile acasă. Dar, mai ales, să n-ai niciun vis!

223- Prin anii '54 am locuit într-un sat de munte, Cuiejdi, județul Neamț; n-am mai auzit nimic despre el.A dispărut din realitate, cufundându-se în amintirile mele. După aproape o jumătate de secol m-am dus să-l revăd. Altădată, ajungeam la el cu *Mocănița* și eram năpădit de visuri și de fericire. M-au întâmpinat aducerile-aminte, ieșind din ființa mea împreună cu

crâmpie de suflet. Îmi pare rău că n-am putut să plâng... măcar de fericire, căci aici s-a ivit prima mea poezie.

224- De-a lungul evoluției noastre, ne-am pierdut din reflexe, din caracter, din *umanul* speciei, devenind mai puțin adaptați. Mai bine rămâneam la stadiul arboricol, dar noi înșine!

225- Timpul trebuie înfruntat, ca și Destinul, cu tupeul despoților fără nicio milă: dinte pentru dinte!

226- Unii dintre cunoscuți, retrași din activitate, nu mai sunt de văzut nicăieri. Se ascund de viață, pentru că le este teamă sau rușine de bătrânețe. Frumusețea și demnitatea ne cer să ne ducem povara până la capăt, chiar dacă desaga e zdrențuită!...

227- Unii vorbesc de sinucidere pentru că le este teamă atât de viață cât și de moarte. Noi stăpânim doar viața, atât cât suntem capabili: de nu, nimicul ne răpune fără urmă!

228- Modul de a ne comporta altfel de cum suntem este obișnuința noastră, normalul cel avem. Niciodată nu suntem noi înșine, pentru a nu ne fi observate cusururile.

229- Tristețea nu-mi inhibă dorința de viață. Din contră, o exaltă, suprarenalele adrenalizându-mi-se. Sunt gata de luptă! Oripilez podoabele dermice. Păzea!

230- Nu poți fi original la nesfârșit... Ești o singură dată și atât! Așa cum este și ființa ta. Nici chiar Dumnezeu nu mai poate fi pentru a doua oară. Este pentru eternitate!

231- Oricine recunoaște ignoranța ca pe o entitate, dar nu pentru a se identifica prin ea, chiar dacă dumnealui, de pildă, are

părerii despre orice, îți dă sfaturi oricând, nu se pricepe la nimic, dar face eforturi să te convingă cât de competent este! Toți ceilalți care cred altfel sunt, după propria-i exprimare, niște proști. Nu veți reuși să-l convingeți să se dezică, așa că mai bine îl ocoliți și-l veți face astfel, să se stingă-n el însuși.

232- *T*oate relele vin din afara noastră: și durerile, și otrăvurile și neîmplinirile sunt lăsate să picure în noi, încrezători fiind în speranța că nu ne vor afecta. Când ajungem să ne opunem, nu mai suntem demult aceiași.

233- *N*u-mi place să vorbesc despre timpul tristeților trecute. Pentru mine neliniștitor este numai viitorul: clipa de mânie, secolul și mileniul-eternitatea. Nu doar bunătatea o implor, ci și sfințenia-peste Timp și peste Uman!

234- *N*u am nicio teamă față de viitorul Omenirii, dar felul în care ne organizăm prezentul este tributar barbarilor. Se ascunde adevărul, nu pentru a proteja ziua de mâine, ci pentru a înșela momentul-lașitatea noastră.

235- *O*dată cu trecerea timpului, mi-am pierdut meritele și iubirile, rămânându-mi defectele, singurătatea și regretele. Pot spune deci că am rămas numai pe jumătate: aceea rea, fără valoare!

236- *F*aptul că am conștiință asupra năravurilor mele, denotă că nu sunt pe deplin pierdut, că-n sufletul meu poate să se înfiripe o speranță. Acesta este punctul meu de început, încărcat cu vigoarea renașterii eterne din noi înșine și din credința noastră.

237- *E*xperiența de viață este capacitatea fiecăruia de a-și duce propria sa cruce. A nu fi urcat Golgota vieții tale este

prăpastia care te amenință. Suferințele învinse la vremea lor ne dau picătura de înțelepciune de care avem nevoie în orice împrejurare.

238- Adevărul, fiind același în orice împrejurare, dă vieții o alură demnă, dar cam rigidă și, uneori, chiar supărătoare. El se integrează în fapte și întâmplări diferite care îi dau, adeseori, alt sens; rămâne în sarcina fiecăruia să discearnă înțelesurile, nuanțele și farmecul interpretării lui.

239- Tristețea mi-a fost indusă de viață: de durerile ei, nu de moda unor decăderi. Chiar dacă ea mi-a fost îngerul cel rău, suferințele ei m-au ajutat să-mi salvez conștiința idealurilor.

240- La umilințele suferite n-am putut reacționa cu înțelepciune, pentru că ea n-ar fi fost receptată. Neființele care m-au agasat erau sub limita de înțelegere. Împotriva lor am îndreptat Aroganța de care ei aveau teamă, fiind folosită de stăpânii care îi domesticiseră pe ei înșiși, spre a-i asmuți împotriva oricui.

241- Dacă am fi buni, așa cum învățăm din credință, ce s-ar mai aștepta de la noi? N-am mai avea nicio cale a izbăvirii. Ce cumplit ar fi! Am vrea să fim atunci ca însuși Dumnezeu. Nu se poate, Doamne! Lasă-ne măcar o urmă de păcat!

242- Muzica trebuie ascultată în liniște, pe întuneric, privind-o cu ochii sufletului, pentru a se putea imprima în noi desăvârșirea ei-Divinitate.

243- O! Ninge, ninge, ninge! Ah, copilărie, copilărie, copilărie!

244- Fără puterea de a te recunoaște, propria-ți nemurire este *mai curând nimic!*

245- Dați-mi neliniști pentru a putea ajunge la izvoarele păcii!

246- Întrebarea nu trebuie să existe doar ca o simplă noțiune, ci așteaptă să o formulezi cu claritate, să o exprimi în clipa și în locul cuvenit, să-i dai viață atunci când o cere existența, să o trăiești prin modul de interogare și, în sfârșit, să-i afli răspunsul- chiar dacă împlinirea lui durează și neliniștește. Întrebarea urmează deci să zgâlțâie, să pregătească, să trezească și să impună răspunsul. Să-i pretindă acestuia să afle adevărul spre a putea liniști și mântui fără amăgire. Cum întrebările pot fi cuprinzătoare și tot pe atât de tulburătoare în semnificații, tot așa răspunsurile nu pot fi nici pe departe, mulțumitoare sau percepute exact.

247- Filosofia, cu libertatea emfazei ei, sare la gâtul Timpului și își instalează propria ei unitate de gândire și măsură: timpii săi și lumea sa de cunoaștere și decizie depășesc limitele posibilului spre a ajunge în clipa de început a Cuvântului!

248- Dacă vrei să înțelegi anticii sau, mai multe, mai ales, filosofii noi du-te la originea lor, citește-i în manuscris, învață sanscrita, greaca și latina, dar tu te bizui pe comentariile exhibiționiste ale criticilor, care și ele însele sunt inspirate din altele asemenea lor. Rămâi zevzec din cauza alandalei de cuvinte...

249- Deși Timpul mi-a fost totdeauna potrivit, probabil și neiertător, sunt, fără voia mea o creație a sa: mi-a dictat meta-morfozele ființei mele. Doar cugetul nu mi-l va putea

acapara . Din ce în ce mă simt în afara trecerii inexorabile a vremurilor, ajung acolo unde materia dispare cu toată durerea ei.

250- *O*mul trebuie să fie doar el însuși și numai atât. Când coboară sub condiția sa, se transformă în maimuță sau chiar într-o fiară. Atunci când are pretenția că este o ființă aleasă, un supraom, nu mai ține seama de nimic și tratează lumea cu dispreț, având iluzia că are o menire anume, că îi poate fi chiar Dumnezeu.

251- *T*ot ceea ce este faptă de început are sfințenia *unicității*, chiar dacă epigonii reușesc să o desăvârșească. Ei s-au născut însă prea târziu spre a mai fi originali într-o clipă ce nu le aparține.

252- *O*pt miliarde de oameni! Prea mulți spre a ne mai putea deosebi unii de alții, prea puțini pentru a nu ne simți singuri pe lume!

253- *C*ine adoră minciuna se sacrifică pentru ea, o deservește cu toată convingerea și desconsideră orice adevăr care îi stă în cale. Minciuna este o creație, are un scop. Ea nu există în stare pură în natură, nu o descoperi ca pe un cristal de adevăr, ci ea stă la pândă cu premeditare. Ea se amplifică prin treceri succesive din om în om, devenind din ce în ce mai profundă, otrăvitoare și contagioasă în forma ei cea mai virulentă.

254- *A*dolescența îmi dădea speranța că arta va fi desfătarea care îmi va minuna viața. În sufletul meu durerea nu se cuibărise încă, iar urâtul existenței nu se ascundea în iluziile mele.

255- *C*a să iubim, trebuie să trecem, mai întâi, prin

suferință. Să știm ce sunt supremele dăruiri, zborurile și visările. Să fi fost neființă în ființă și durere-n neîubire.

256- Am clonat oița Dolly, dar vrem acum multiplicat și pe mamutul Jarkov, iară ca mâine vreun faraon uitat! Unii zurlii s-au și gândit chiar la Lenin. Dacă-i așa, vă întreb, iubiți cutezători, pe când clonarea unui sfânt sau-de ce nu?-de-am putea-pe însuși Dumnezeu?!

257- Omul este ființa a două suflete: unul este al binelui, celălalt al răului. Ele există nestingherit, se întrepătrund, se admit și se resping, seucid și se înviază reciproc. Totdeauna omul este când unul, când celălalt și niciodată amândouă și nicidecum numai unul!

258- Sunt mulți eroi care n-au nici măcar o cruce la mormânt, cumva dacă îl au, în timp ce nedreptatea, trădarea și hoția se înalță pe socluri de glorie.

259- Dacă s-ar înregistra în contul nostru clipele pe care le irosim, ne-am vindeca repede de locvacitatea noastră cronofagă și-am avea suficient timp să spunem ceva important...

260- Tot ce are bun omul în el este, în mică parte, al lui însuși, ca o încununare a străduințelor sale. Dar cea mai mare parte aparține altora, ca o însușire pe de-a gata. Dacă judecăm ceea ce are rău omul, atunci situația se inversează: de la lume mai puțin, de la noi înșine- o puzderie de năravuri!

261- Imaginile care pătrund în existența noastră creează universul în care se înfruntă clipele timpului ce-l avem. Unele dintre ele au doar fulgerarea momentului, pierzându-se în anonimatul uitării. Altele pătrund în conștiința noastră, devenind

parte a ființării însăși. Suntem astfel o infinitate de percepții care ne-au modelat definitiv, într-un fel propriu, limitele sau nemărginirile. Ele sunt libertățile noastre. Din viața ce-o avem nu pot ieși, noi fiind leagănul și închisoarea lor.

262- *C*reația nu poate fi decât rodul unei profunde meditații: o transfigurare a acesteia dintr-un absolut indefinit, în fapte și idei înnobilate nu doar de puterea rațiunii, ci și de aceea a propriului duh.

263- *Î*ntotdeauna când meditez asupra modestiei, mă izbesc de mediocritate și lipsă de curaj, iar când o asociez cu noblețea valorii, nu pot elimina pe deplin imixtiunea orgoliului.

264- *C*red că problema supraviețuirii spiritului mă preocupă mult prea mult, dar nu este o reacție a ființei mele față de acest destin biologic, ci mai degrabă o neliniște a *eu*-lui meu temător de lipsa meritelor lui. El este acea parte a mea în care eu însumi m-am ferit să pătrund cu deplină sinceritate și obiectivitate. Poate că nu i-aș fi putut suporta nici reproșurile și nici orgoliile!

265- *M*oartea nu lasă niciun loc gol în urma nimănui. Nu suspină nici Universul, nici nu se revoltă lanțuri vulcanice. Timpul instituie o implacabilă uitare. Până chiar și eroii sau geniile sunt devorați de indiferența lumii cu toată meritata lor nemurire.

266- *N*emulțumirea de sine este adeseori un păcat greu de suportat. Nu este suficient să ne îmbătăm sufletul numai cu frumusețe, ci vrem și laurii eroilor. Nu ne satisface doar meditația și înțelepciunea, vrem chiar revelația sfinților—se înțelege, fără nicio jertfă!

267- *D*acă renunțăm la jumătate din lucrarea vieții noastre,

care ni se pare cea mai firavă, credem că am muri imediat tot pe-atât. Nu știm să înțelegem singuri ceea ce este demn să existe. Gândurile noastre pot avea ele însele puterea de selectare și de respingere între ele, întocmai ca unele plante care înțeleg să nu se sufocă unele pe celelalte. Am trăi astfel mai frumos și ne-am putea împotrivi uitării.

268- Porția mea de timp este doar clipa. Existența îmi este guvernată de zgârcenia care contabilizează toate neîmplinirile și rosturile irosite. Sfârșitul unei zile este un bilanț apocaliptic în care dau seama zeului disperării proprii.

269- Înr-un fals putem investi pricepere, tehnică, trudă și chiar desăvârșire dar niciodată, originalitate- răsuflare primordială care conferă sfințenie.

270- Unor oameni nu le-a fost dată o simplă existență, binecuvântată sau nu de fericire: ei au o implicare în Istorie și o încrustare în Durere; ba, mai mult, au un Destin în Eternitatea poporului lor. Cel mai aproape de noi a fost Corneliu Coposu. După supliciile comuniste, *Legiunea de Onoare* acordată de Franța a fost ca o *mântuire*. Noi am rămas tot în rușinea că nu-i urmăim sfințenia. Nu ne merităm eroii și martirii neamului!

271- Ca să zburăm nu cred că trebuie să avem aripi de vultur ori să călătorim în navete spațiale. Este cu mult mai frumos dacă desfacem anvergura cugetului și deschidem zăgazurile sufletului: cucerim nemărginirile și raiurile nebănuite; putem crea un alt Infinit.

272- În lumea browniană a celor opt miliarde de oameni, mă simt un atom străin de orice orbită, care nu-și găsește

rostiturile și sensul eternității lui. În disperarea mea, doar o împlozie în propriul meu nimic îmi poate fi universul de liniște în care să descopăr infinitele asonanțe ale vieții.

273- *C*u cât *eu*-l nostru își manifestă mai violent nemulțumirea, cu atât dreptatea nu este de partea lui. Orice situație căreia nu-i putem face față nu ne mobilizează resursele de efort, ci pun, mai întâi, în alertă ambițiile, vanitatea și orgoliile, exagerând atât pericolul cât și reacția de care suntem capabili.

274- *C*ând oamenii sunt preocupați de religie, denotă că înțelepciunea lor a atins apogeul, putând spera în *mântuirea* vieții. Când însă abia se deslușesc tainele credinței, iar idealurile oscilează între a-și deschide aripile, se trece greu peste neliniștile existenței. Există teama că nu-și vor putea înălța cugetul spre armoniile în care se presimte lumea imaterială, de-a nu ajunge niciodată la harul acelei supreme aspirații- revelația.

275- *A*m citit undeva că grecii vor să-i facă la ei acasă, în semn de aleasă prețuire, o statuie lui Vlad Țepeș. Mi se pare ceva foarte normal, ca un gest compensator, atâta timp cât unii români vor să-l scoată din cărțile de istorie. Dar poate că va fi rămas vreo țepă și pentru asemenea indivizi supraeuropeni...

276- *P*oate că lauda nici nu este chiar atât de dăunătoare. Până într-un anumit punct ea pare a fi un stimulent al activității, mai ales dacă cel căruia îi este adresată e înzestrat cu o cât de mică înțelepciune. Grozăvia începe atunci când și cel care o face și cel care o primește, au în firea lor o doză ridicată de prostie, când cuvintele nu sunt sincere, când ea ajunge la paroxism și devine lingușitoare, cu o putere diabolică de a inversa înțelesurile și a percepe lumea pe dos. Nu mai rămâne nimic frumos în viață, nimic neucis de silă!

277- *O*rice greșeală este, în fond, o construcție a minciunii. Pe de altă parte, nu se poate ajunge la adevăr decât prin încercări și renunțări repetate care sunt, în cele din urmă, tot niște căi greșite. Deci se poate spune că din minciună ne îndreptăm spre adevăr?!

278- *Î*nțeleg lumea în care trăiesc, căci ea pulsează în sufletul meu, făcându-mă s-o iubesc, dar și-de cele mai multe ori-să o critic cu înverșunare. Ar fi cumplit să nu mai am acest sentiment. Nu pentru că nu m-ar percepe, cum nici nu cred că o face, ci ea mi-ar deveni străină și nu aș mai putea să o accept...

279- *N*e ascundem adeseori în durerile realității pentru a ne proteja vanitatea, insuccesele și orgoliile, fiindcă nu suportăm indiscrețiile adevărilor despre noi înșine. Credem că desconsiderarea ne-ar afecta integritatea noastră când, de fapt, ne-ar ajuta să lepădăm o crustă care ne împiedică să ne modelăm și să ne șlefuiim caracterul.

280- *N*eputând să discearnă esențe, superficialitatea se refugiază în generalități, părându-i-se cea mai onorabilă ieșire din luptă. De fapt, aici începe impostura, lenea și toată suita viciilor și păcatelor omenești. Tocmai de aceea posteritatea nu păstrează nimic. Toate, toate putrezesc ca un strat de frunze moarte. Adevărata putere de regeneralizare, de sinteză și concluzionare se ridică deasupra acestor pretenții efemere, iradiind lumină din sine însăși. Louis Pasteur, fără să fi fost medic, *a intuit*, în urma experiențelor unice la acea dată, că prezența în sângele animalelor moarte de o boală gravă a unor bacterii a produs *stricarea* organismului, așa cum o făcuseră alte viețuitoare microscopice în cazul vinurilor. În medicină s-a produs atunci prima mare revoluție! Mai târziu, Alexander Fleming *a sesizat* că un biet mucegai, apărându-se de vecini intruși, ne oferă

miracolul vindecării față de bolile infecțioase. Iată ce ușor se pot generaliza cohortele de observații. Trebuie doar să fii geniu! În rest este simplu totul!

281- *S*unt atâția sărmani în această lume, care niciodată nu vor putea spera să aibă măcar strictul necesar. Ei se sting în cele din urmă, în uitare cu sufletul împăcat că vor găsi altundeva bunăstarea dorită. Nu același lucru se întâmplă cu cei cărora le prisosește orice. Aceștia simt sfârșitul lor ca pe o încheitate materială, ca pe o spoliere a ființei lor de avantajele pe care le credeau ale naturii lor. Cei oropsiți au obținut prin credință ceea ce le-a refuzat viața, cei fără nevoi vor fi veșnic însetați de dorințe, ca un blestem!

282- *S*imt o cumplită nevoie și o intensă grabă să-mi las ordine în viață. Astăzi am aranjat câteva documente ale părinților mei, am potrivit prin albume fotografii de demult și, apoi, am notat ce fleacuri și bunuri am de lăsat...Pe mine însă nu am cui să mă dau și gândurile cui să le las, că nici trebuință, iau seama bine, nu sunt ale niciunora...

283- *P*entru gândurile și ideile noastre luptăm cu înverșunare și suntem gata să ne sacrificăm chiar viața pentru ele. De fapt, o facem pentru ele însele, fiindu-ne parte indefinită a ființei și fără de prezența căreia noi nu mai suntem aceiași. Să mori pentru o idee! *Ecce homo!* Din păcate, cei care o pot face, luptă cu pieptul gol, iar arma lor este doar o mină de creion cu care nu pot învinge nici mentalitățile, nici dezonoarea și, în niciun caz, vânzarea de țară!

284- *R*ealitatea vieții ne întâmpină oriunde cu o infinitate de imagini și întâmplări concrete și atât de aspre, directe și de neocolit, încât o percepem ca pe o apăsare de nesuportat,

agresivă și atotcuprinzătoare din care nu putem evada, ea fiind natura sau destinul nostru. Ne zbatem, totuși, să găsim o zonă de liniște în care să ne putem ascunde de imixtiunea violentă a realului. Ea nu poate exista nicăieri, decât ca o închipuire în sinea noastră. Numai aici ne putem refugia pe deplin pentru a descoperi sau a crea o lume a armoniilor și chiar un imperiu al iluziilor. Trebuie să avem speranța că vom putea găsi undeva un echilibru care să ne aparțină. Aceștia suntem: vrem orice este închipuit! Trăim în absolut!...

285- *I*ubirea și idealurile, visurile și poezia, ca și frumusețea atâtor virtuți sunt, toate la un loc și fiecare în parte, cel mai puternic combustibil care ne întreține văpaia vieții. Ardem încrezători în speranțe și, fără nicio reținere, toate aceste miracole ale existenței până la ultimul lor vreasă. Când n-am creat nimic în incandescența vremurilor, care să întrețină focul sacru, rezervele se epuizează, iar jarul se stinge încet-încet! Rămâne doar un munte de zgură peste care vor rătăci regretele bătrâneții...

286- *L*a vârsta bilanțurilor, găsesc mulți vinovați de insuccesele vieții mele și mă tot pregătesc să deschid un proces la Curtea de Apel a Judecătorului Suprem următorilor inculpați:

Destinului meu ostil, distant și obscur...
Comunismului absurd, sinistru, criminal...
Necredinței trufașe, respingătoare și demente...
Minciunii absolute, dușmănoase și perverse...
Urii acerbe, generalizate și fanatice...
Lașității umilitoare, isterice și perfide...
Prostiei hâde, smintite și funeste...
Norocului inegal, confuz, nepăsător...
Eu-lui meu complice, evaziv și miop...

Îi somez să se prezinte neîntârziat, odată cu mine! De nu, să

fie aduși sub escortă de către contemporani sau de către generațiile viitoare!

287- *Î*nteleg rosturile vieții mai mult decât pot suporta calvarul neîmplinirii vreunuia dintre ele. Mi se pare astfel că existența nu ne poate cuprinde în nicio infinitate de promisiuni și că rămânem întotdeauna datori...

288- *N*-am putut să dorm. Mii de gânduri au alergat spre rosturi neștiute, dar parcă toate-s obosite, îndemnându-mă să dispar în uitare...

289- *D*eși frica e o afectare profundă a ființei umane, medicina se ocupă, totuși, atât de puțin de ea. Aproape că o neglijează, neapartținându-i sau considerând-o ca pe o știință interdisciplinară, la care încă nu se poate ridica. Această cumplită maladie afectează toate ființele, poate chiar și neființele, toate speciile, sexele și vârstele. Este o pandemie a naturii. Cine are sarcina combaterii și eradicării ei? Dispune medicina, sociologia și alte științe de mijloace generale sau specifice pentru a apăra viața contra acestui flagel? Cred că niciodată teama cea mai puțin dureroasă, frica intensă, spaima cumplită, groaza înspăimântătoare nu vor putea fi învinse-culmea!-chiar de către victimele lor. Această îndurare o are în grijă numai Dumnezeu, credința fiind singura în stare a salva natura umană și nu numai!

290- *C*ele mai mici insuccese ne clatină optimismul, iar îndoielile și obsesiile care ne pătrund provoacă adevărate cutremure în perceperea realității, făcând în așa fel, încât frica să trezească mai înainte de orice, *conștiința morții*. Aceasta este cea dintâi reacție a structurii noastre, deși ea nu este cea mai puternică și importantă. Întreaga viață luptăm pentru o deplină ființare, infinite gânduri, idei și reflecții, aliniindu-le în

poziții strategice, pentru a cuceri și cele mai grele ascunzișuri ale necunoscutului ce ne stau în față. Avem astfel *conștiința veșniciei* ca parte deplină a ființei noastre. Acesteia trebuie să-i cerem primul ajutor!

291- Poezia, arta, filosofia adaugă ființei noastre ceva din entitatea fiecăreia, încât dintr-o conștiință de *a avea* devine una de *a fi* cu sensuri extinse și înțelesuri profunde. Descoperim astfel lumea și propria noastră existență, infinitul și eternitatea, dar totodată și nimicul și goliciunea trăirii. Este acest fapt punctul cel mai important în devenirea noastră, pentru că acesta este adevăratul început. Pătrundem în înțelegerea pură a vieții. Descoperim Desăvârșirea, Credința, Divinitatea. Suntem rezultatul unei metamorfoze directe, discrete, continue și uluitoare. Dintr-o ființă indefinită am devenit om, iar din acesta o stare a cugetului. Dintr-un muritor- un înger al Pământului.

292- Omul este în contradicție cu lumea, cu infinitul și cu eternitatea. El nu se poate armoniza cu dimensiunile acestora, neputându-și extinde existența și nici reduce valorile în cauză. Poate însă să se schimbe pe sine însuși, echivalând, la scară, imensitățile cu care este în conflict, cu înzestrările cugetului și sufletului său care sunt apte pentru orice înțelegere, fiind în originea lor de *esență divină*.

293- Toată demnitatea omului constă în dorința de a fi prin el însuși și de a nu-și aparține decât sieși. El nu poate fi decât o întrupare a libertății, un strigăt care, atunci când se produce, este unic, inconfundabil și uimitor. Dar, când acesta este împiedicat să fie auzit, conștiința sa se stinge inutilă într-o lume avidă de dreptate.

294- Ambiția neechilibrată de modestie este o luptă cu propria

voință. Ea pretinde să aibă ceea ce *dorința de a fi*, oricât ar fi de mare, nu poate obține, echivalând mediocritatea ei cu înțelepciunea voinței libere.

295- *M*odestia este un fel de democrație a spiritului, dar ea nu este lipsită de neajunsuri. Este un rău mai puțin rău. Este în acest context, modestia o deplină valoare și sinceritate? Dincolo de această perfectă ascunzătoare a caracterului, există vreun pericol? Este, într-adevăr, modestia un echilibru al deplinei înțelepciuni sau doar cât să ascundă mediocritatea? Dar, tot despicând firul, ajungem să nu mai credem în nimic, iar lumea pare a fi pândită numai de nonvalori și de răutate...

296- *V*iața este o afacere cinstită a fiecăruia. De fapt, este un troc cu tine însuși: ca să-i poți cere ceva, este nevoie, mai întâi, să dai ceva în schimb, iar ca să o poți face, trebuie să dispui de acel ceva, adică să fi suferit pentru a avea ce oferi. Și dacă ai cerși, trebuie să meriți a fi onorat!

297- *C*ugetul și simțurile sunt legăturile noastre cu realul absolut, prin intermediul căruia existăm și sorbim putere- stare care descoperă incertitudinea și nesiguranța, transformându-ne în ființe firave și temătoare, capabile însă să-și caute revelația și nemurirea. Abia pătruns de acestea, omul poate fi cu adevărat netemător de adevăr și de sine.

298- *A*m crezut cu putere că în Cetatea Evoluționistă mă aflui la adăpost de orice grijă... Sunt însă de câțva timp într-o stare de profundă contrarietate. Prin tavanul uriașei clădiri simt că văd cerul liber și mă simt vegheat de stelele Infinitului. Încep să dau crezare *Genezei* și întregul edificiu al cunoștințelor mele stă să se prăbușească. Încotro să mă duc? Să risc a fi acoperit de moloz? Mai bine renașc în speranțe eterne!

299- În gândurile noastre se incubează din interes prostia, jumătățile de adevăr, confuzia, superstiția și prejudecățile, încât putem deschide o prăvălie de... incultură pentru toți cei care vor să ajungă chiar în Parlamentul țării. Înscrierile se fac oricând. Rugăm evitați îmbulzeala!

300- Învățăm, studiem, pătrundem în profunzimea fenomenelor pentru a ajunge la... îndoială, dar continuăm să ajungem la alta și la alta... Incertitudinile devin pasiune, energie, viață!

301- Dacă întreaga evoluție biologică pleacă de la o singură ființă unicelulară și urcă o infinită complexitate și diversitate, se poate spune că și în acest caz avem de-a face tot cu un fel de *Bing- bang!* Dar stau și mă întreb prost: care este cea mai umilă dovadă că viața, acest miracol pe care nu-l putem cuprinde cu rațiunea, a apărut spontan din materia nevie? Care, unde, cum și când?!

302- Când copiii părăsesc casa părintească, se îndepărtează de ai săi, ridicându-se spre propria lor menire. Chiar Iisus, înaintea Înălțării la cer, a oprit-o pe Maria Magdalena să se apropie prea mult de El: *Noli me tangere!* (*Nu mă atinge!*) Să lăsăm, așadar, copiii să-și urmeze calea lor...

303- Pentru a fi nemuritor, îngrijește-ți nu doar viața, ci și sufletul- duhul acela primit din răsufierea Tatălui; primenește-l în credință!

304- Prin orice gând al nostru nu putem fi decât tot noi înșine! Suntem propria noastră zestre.

305- Diferența dintre un om și o maimuță se poate asimila

cu aceea dintre un om mort și puterile cugetului omenesc. Ba, chiar se poate autocrea cugetul?

306- *F*iind creștin, eu știu că existența mea nu-i doar o efemeră trecere prin lume, ci port de două mii de ani în sufletul primit miracolul credinței, fiind trecut, încă de atunci, *în veșnicie!*...

307- *U*nde să aflu, să citesc, să simt ce este ceva absolut original? Poate că are dreptate *Biblia (Ecles. I. 10)* când ne spune: *Dacă este vreun lucru despre care să se spună: Iată ceva nou! aceasta a fost în vremuri străvechi, de dinaintea noastră.* Iar anticii memorau: *Nihi novi sub sole (Nimic nou sub soare).*

Astfel stând lucrurile, se pare că nu-i nimic de făcut decât să fim noi înșine!

308- *E*xistă o ecuație, o relație tacită între Spațiu și Timp de autogenerare, ca și între fiecare dintre acestea cu viața. Ea fiind aceea care le obiectivează, le face să existe chiar dacă n-ar fi. Creându-ne existența, Dumnezeu a recreat, ca-n primele zile, Spațiul și Timpul.

S-a regenerat astfel pe Sine din Sine prin însăși însuflarea vieții.

309- *D*e zestrea sinelui meu nu mă tem niciodată: oricând ajung la ea recapăt suflare de viață și puritate de fapte!

310- Suferința este o *condiție umană*, tocmai pentru că, neputând propriu-zis să ucidă, înalță fără voie spre nădejde spre suprem.

311 - *D*acă nu aș fi avut credință, în conștiința mea nu s-ar fi înfipt pumnalul îndoielilor. Propriul meu *Eu* nu l-aș fi putut

desprinde de orgoliul care mi-a bântuit prin viață. Mi-ar fi fost un mit.

312 - Timpul mi-a încărcat conștiința cu o infinitate de întrebări la care nu am găsit răspunsurile. Și, pe când el se extinde nicăieri și pretutindeni, într-însul și în haos, fără a se substitui nemărginirilor, eu nu mă regăsesc în el nici măcar ca o biată străfulgerare și, tocmai de aceea, simt o nesfârșire dureroasă care mă contopește cu Sinele său!

313 - Cum ne este greu să nu admitem ideile evoluționiste și tezele eredității, noi, oamenii, ca ultimă treaptă a acestor îndelungi procese biologice, avem credința că suntem depozitarii întregului bagaj informațional din toată filogeneza vieții. De la prima celulă și, urcând scara evoluționistă rând pe rând, avem înscrise în genomul nostru specificitatea nesfârșitelor lighioane, prin intermediul cărora am putut ajunge la acest stadiu, a cărei superioritate abia dacă se ridică până la suprafața mълului primitiv de care nu ne-am curățat. Numai dacă vom reuși să introducem în zestrea noastră o genă a sufletului ne vom putea, cu adevărat, considera ființe ale spiritualității, spre care mijim a spera. Dar pentru aceasta, cu siguranță că este nevoie de o a doua Suflare divină. Demult se cunoaște că *Omne vicem ex vitro* (*Orice viață ia naștere din viață*).

314 - Dovedește-mi că minunea vieții a luat naștere spontan din materia nevie și atunci te voi recunoaște drept Dumnezeu!

315- Omul ar trebui să fie o ființă exclusiv înțeleaptă; să se preocupe tot timpul pentru realizarea acestui scop. Să aibă grijă el însuși de sine iar, dacă nu-i posibil, să poarte cineva acest calvar! Altfel, ca orice sistem, indiferent cât ar fi de perfecționat, el se degradează cu timpul. Această stare entropică a ființei

umane se va chema apoi deplină prostie.

316- *V*isăm și plutim în fantezii, imaginându-ne chiar alte lumi și alte destine, dând astfel propriei noastre existențe substanță de realitate. Ajungem să trăim irealitatea în realitate, făcându-ne viața, poate, mai frumoasă.

317- *E*roii n-au nevoie de nimic. Noi avem nevoie de legenda lor. Nouă ne trebuie și curajul, și gloria lor.

318- *C*reația este o vibrație a sufletului intrat în contact cu existența. Este o simfonie ce zboară sau cristalizează în nuanțe și forme infinite, devenind o realitate a vieții- un univers.

319- *N*u poți fi un om de cultură dacă ai psihologia galeriei de cinematograf...

320- *G*rija de *concis* nuanțează, pe când teama de *derizoriu* diluează. Există o zbatere între desăvârșire și sterilitate atât de complexă, încât nu i s-a putut spune decât creație.

321- *A*vem grijă ca în sinea noastră să pășim cu delicatețea bibelourilor, ferindu-ne de vulgarități și de violențe, pe când în sufletul altora pătrundem cu cizmele intențiilor noastre murdare, terfelindu-le simțirile cele mai nevinovate.

322- *F*ață de propria noastră neputință rareori ne răzvrătim, dar, dacă o întâlnim la cei cu care colaborăm, nu știm decât să tunăm și să fulgerăm reproșuri.

323- *B*ătrânețea este anotimpul vieții care se sfârșește întotdeauna în solstițiul celei mai lungi nopți... dar locul nu exclude o strălucire veșnică.

324-Iubesc ceea ce nu mă desparte de perfecțiune, ceea ce nu mă lasă să mă scald în băltoaca comodității, ceea ce mă cheamă cu disperare să fie înlăturat din calea *mântuirii* proprii. Iubesc deznădejdea creatoare...

325-N-am știut să prețuiesc viața ce mi-a fost oferită. Un dar divin pe care l-am pângărit cu nepăsarea mea. Copilăria am devorat-o în fericire, adolescența și tinerețea le-am pierdut în scâncete, iar restul în iluzii și regrete târzii.

Nimic frumos n-am realizat... Nimic nu i-am dat, pentru că n-am suferit pentru cât mi s-a dat! Câtă tragedie ascunde adevărata vorbă a turcului: *haran ghildi, haran gâldi!*

326-Unii oameni realizează încă din tinerețe fapte de seamă, pe când alții se sting în uitare, chiar dacă ar renaște de mai multe ori. Pentru aceștia din urmă, timpul nu mai are valoare, așa cum nu are importanță nici viața lor. Ei își percep inexistența, dar se simt deasupra ei, neavând nicio responsabilitate față de ea. În micimea de aspirațiilor lor se simt, totuși, suverani, luându-se ca punct de reper pe ei înșiși. Cum nu au rădăcinile înfipite în solul fertil al realităților, furtunile vieții nu-i vor lăsa să se fixeze. Nu-și vor afla astfel niciun timp al lor, pierzându-se în infinit. Nefiind sclavii clipelor, nu-și pot fi stăpâni pe viață. Ei nu pot fi decât o vietate cronofagă...

327-Libertatea nu este o ascundere în plăceri și nici cel puțin o stare de *dolce vita*. Cel mai adesea, trebuie să lupti pentru ea și chiar să sângerezi.

328 - *Eu*-l nostru este un fals motiv de putere. Ba, din contră, cu cât este mai insistent și nelimitat, cu atât suntem mai vulnerabili...

329 - Nu-mi este teamă și nici rușine să-mi deschid obloanele sufletului meu: sunt fericit că îmi pot arăta durerile și slăbiciunile, dar și credințele și neliniștile.

330 - Dacă fiecare om s-ar fi putut realiza după dorințe după dorințele sale, echilibrul lumii nu s-ar fi schimbat cu nimic. Diversitatea virtuților ca și aceea a defectelor s-ar fi păstrat fără să domine unele sau altele. Nici Raiul și nici Iadul nu s-ar fi extins pe Pământ. *Comedia umană* își poate continua nestingherită eterna ei devenire.

331 - Viața dispune de resorturile ei necunoscute care o perpetuează în timp, izvorându-i vitalitatea de a fi, cu forțe străine puterii noastre de înțelegere. Nicio virtute omenească, nicio plăcere, patimă, onoare sau nici chiar un viciu devorator ori vreo cumplită teamă de moarte nu o pot stimula-fiecare în parte sau toate la un loc-să nu-și mențină nealterată imensa dorință într-atât, pe cât o face tainică și indefinită fervoare. Putem pierde tinerețea, visurile și orice idealuri, dar ceea ce ne este insuflet nu avem căderea de a-i putea înțelege dumnezeirea de a fi.

332 - De-ar fi ca un bob de grâu numai, omul s-ar mulțumi doar să poată încolți și apoi să dea spic. În aceste condiții ne-am putea întoarce la natură. Ființa noastră are însă în sine germeii idealurilor, desăvârșirii și chiar pe cei ai sfințeniei. Ea a fost lăsată de Pronie să aibă responsabilitate asupra rosturilor acestui Pământ. Chiar un simplu bob de grâu îi cere ajutorul: *sunt bob de grâu, nu mă lăsa, ridică-mă, sunt pâinea ta!* Omul, cu toată durerile și slăbiciunile lui, dar și cu aspirațiile sale, face parte din armonia universală, încât trebuie să fie lăsat să ajungă la locul unde-și simte menirea sa.

333 - Primăvara, într-un crâng, la răsăritul soarelui, are

loc un adevărat concert al păsărilor. Fiecare din ele sunt atât instrumentul cât și artistul, întrecându-se în exerciții pe sine și desăvârșindu-se unele pe altele într-o armonie generală. Se creează astfel o lume ireală care ne farmecă pe noi, oamenii urâțiți de răutate. Dacă ele ar ști însă de aceasta, cu siguranță că ceea ce am auzit ne-ar conduce spre sfințenie.

334 - De lumină nu știm să ne bucurăm îndestul. Ar trebui să nu avem suferința umbrei niciodată; să călcăm întotdeauna pe orice durere, până se întunecă de orice zvâcnire.

335 - Toți oamenii sunt, în egală măsură, la fel de talentați. Fiecare însă posedă diferit măiestria de a-l folosi: unii abia reușesc să-și deschidă aripile, că își ard combustia divină, prăbușindu-se înainte de vreme; alții au energia și răbdarea de a pătrunde definitiv în spații siderale, transformându-se în constelații. Pulbere și sublim—două simboluri umane!

336 - Câte neîmpliniri voi lăsa în grija acestei lumi o vor face să nu se poată preocupa de nimic altceva încă un mileniu, de aici încolo! Cam atât cred că am vrut să rostuiesc în timp, la vremea mea, destinele universale. Fericirea existenței viitoare va fi că niciodată ea nu le va cunoaște, iar nefericirea mea este că nu le-am putut preciza. Mi-am lăsat doar, ca pe o străfulgerare, gândul să penetreze imposibilul. Emfaza doar cutează atât de mult!

337 - Fiecare om este captiv în gravitația propriului destin. Toate înălțările și zborurile noastre și orice semeție sau evadare vor recădea în tainele prescrise. Suntem atrași, ca fluturii de noapte, de văpăile luminii. Ce gânduri, ce credință nu știm, de nu putem de-acest blestem să ne desprindem? Poate că numai Dumnezeu să ne mute din această închisă

soartă, așa cum a făcut-o cu Ehol, luându-l de pe Pământ cu Sine...

338 - Mi-am purtat pretutindeni orgoliul și, oriunde am fost, l-am lăsat îndestul peste dureri și neîmpliniri. Mai păstrez în suflet doar cât să nu mă laud c-am scăpat definitiv de el. Mă simt ușor ca fulgul, dar și lipsit de noblețe: n-am nicio virtute stabilă să-mi pot clădi o nemuritoare iubire... și mă bate vântul, și mă pierd prin lume...

339 - Metamorfoza uciderii de sine: *Eu*-l este un părinte necugetat și prolific, iar odraslele sale se încurajează și se susțin reciproc, căpătând veleități din ce în ce mai nuanțate: ambiție, vanitate și emfază; înfumurare, pretenție și îngâmfare; infatuare, trufie și orgoliu; tiranie, demență și megalomanie – o cascadă de abisuri...

340 - Iubim atât de mult lumina pentru că este primul semn al desprinderii de neant... *și a fost ziua întâi...* și a fost o fierbinte săptămână a *Genezei* urmată de eterna epopee a conștiinței umane.

341 - Adeseori, ne simțim persecutați de viață, nedreptățiți de faptele ei și jigniți de manifestări nepotrivite. Parcă vrem să tragem o cortină între noi și ea, ascunzându-ne în culise ca niște actori neaplaudați. De fapt, situația este tocmai inversă. Urecați pe scara vieții, noi suntem cei care îi aduce ofense și nu ne ridicăm până la ceea ce ne oferă și până la ceea ce merită. Singura ei slăbiciune este că ne suportă mofturile...

342 - Cum alcătuirea noastră este unică, atunci cum de nu ne deosebim de ceilalți oameni? Sunt prea multe ființe pe Pământ sau numai prin ceea ce vrem nu putem avea identitate?

343 - Dumnezeu există și atât! Pe când noi, oamenii, și neantul putem să nu mai fim, dacă *Facerea* s-ar reîntoarce în Sinea Sa.

344 - Când omul de rând pleca în lume, își lua cu sine cele necesare traiului într-o desagă de care nu se despărțea niciodată. Ea era un tot cu el însuși- cu sinea și cu conștiința lui. Omul modern, degajat și elevat, se duce de acasă doar cu o servietă sau cu o mapă sau nici măcar cu atât, fiindu-i suficiente bancnotele din buzunar sau cele pe care i le oferă cardul. Trebuie să recunoaștem că este o diferență estetică și morală uriașă între cei doi oameni. Să fii doar tu însuși, liber de orice griji, să poți face de toate, având posibilitatea să dispui de tine însuși, doar căutându-te prin buzunare și simțindu-te puternic, având conștiința valorii asupra ta... cu tine, adică poți, într-un fel, nici să nu o ai în spiritul tău...

345 - Eu-l propriu se situează nu numai deasupra tuturor, ci și peste propriile noastre percepții și înțelegeri, fiindu-ne tiranul ideal. Nu mai putem apela la modestie și naivitate, iar toleranța și bunăvoința sunt pe deplin compromise. Acest hain ne obligă să ne hrănim cu seva otrăvitoare a nemulțumirilor față de alții, dar îngăduitoare ca un antidot față de sine, pervertindu-ne inteligența în viclenia orgoliului, ajungând să se invidieze pe sine însuși. *Eu*-l nu se simte niciodată dator față de nimeni și nici față de sine. El n-are seamă de dat și bilanțuri de încheiat. Pentru el toate manifestările sunt pozitive, nesupuse niciunei restricții. Fiind în afara moralei, el este și în afara iubirii, în afara conștiinței.

346 - Până a fi descoperit credința, toate ideile lumii m-au încercat în nemărginirea Universului: din rigoarea terorii lor nu mă puteam desprinde, cugetul fiindu-mi dependent de ele.

347-Înțelepciunea omului este o simbioză a inteligenței cu morala și cu credința, care asigură cel mai bun habitat al existenței. Orice rupere a acestei armonii tulbură înmuguririle vieții. Chiar o inteligență, oricât ar fi de sclipitoare, dar fără credință ori fără o morală perfectă a ordinii-deci fără suficientă rațiune-nu conduc decât la desprinderea din această lume și dispariția noastră în haos...

348 - Odată cu trecerea timpului, tinerețea pierde atât de multe virtuți, încât ajungem să credem că noi nici nu am fost vreodată printre acele licăriri de stele...

349 - Pot spune la apusul vieții că mi-a fost dat ca, după o îndelungă lipsă de libertate, cugetul meu să aibă marea revelație de a cuceri lumina- iradiez de bucurie și speranțe; ținesc să renasc în viitor!

350 - Toți oamenii sunt cuprinși de patima de a se droga: unii absorb visuri și idealuri, devenind dependenți față de virtuți, alții se îmbălsămează cu otrăvuri amăgitoare ori cu idealuri bolnave , subjugându-se oricărui viciu și oricăror crime.

351 - Naivitatea începuturilor nu este permisă geniilor: ea este doar o favoare a noastră, a celor mulți și neimportanti...

352 - Când nu ești înzestrat cu niciun har divin, nu te desparți niciodată de naivitate și nu dobândești puterea de a renunța la iluzii.

353 - Întrebarea impune răspunsuri, răspunsurile generează alte întrebări; neconținută neliniște, primenitoare atmosferă!

354 - Moartea este invenția Timpului: el este, de fapt, adevărata față a pieirii noastre, chiar și atunci când încă mai existăm- devorează veșnic prin uitare!

355 - Din ce în ce, simt cum mă aglomerează și mă sufocă singurătatea, încât nu mai reușesc să dau de mine însumi...

356 - Nașterea, fiind o intersecție de destine, viața nu poate fi decât tot o răscruce de răspunsuri; singură moartea rămâne o cumplită și veșnică întrebare.

357 - Sufletului omenesc i s-a dat virtutea de a capta Divinitate, devenindu-i singura pulsație care îl poate desăvârși.

358 - Te aud cum mă strigi, Depărtare, nume îmi dai, îndemn și sorți de izbândă; încredere și fremătare; împliniri și înalte idealuri, dar și grele neliniști...

359 - Mă simt o clipă, îndepărtată de existență, plecată spre o altă lume și către un timp care să fie și al meu.

360 - Mai bine e să nu plângi: păstrează în tine lacrimile, pentru a nu rămâne în locul lor acea uscăciune a sufletului asemănătoare unui râu secat, care nu mai este în stare să suspine niciun izvor.

361 - Încet-încet, Timpul mi-a imprimat în trup urcușurile pieptiș și mi-a ferecat în temnițele de frumusețe ale sufletului puzderia faptelor de viață, bune sau rele, minunate sau mai scâlciate, spre a mă desfăta cu sclipirile lor chiar îndepărtate, dar reale și vii, care mă ajută să-mi duc trecutul dincolo de viitor, iar pe acesta să-l aduc la prezent și chiar să-l adap în irizările amintirilor.

362 - Atunci când cugetul meu se va odihni, inima se va supăra și nu va mai pulsa încântătoarea și via ei neliniște. Eu voi hiberna sub înghețul Timpului, din cărțile mele

facându-mi culcușul protector și, poate, umilul mușuroi de protest.

363 - Pe măsură ce copiii cresc, noi, cei bătrâni, părinții, întinerim mereu, bucurându-ne și exaltând de fericire pentru viața și succese lor. Iată îndumnezeirea existenței! Iată învierea pe care o purtăm în noi!

364 - După ce mi-au murit părinții, de câte ori merg la biserică, zgomotul pașilor pe caldarâmul de lângă clopotniță îl asemuiesc cu dangătul clopotului, iar în fața altarului, atunci când preotul citește din *Evangelhie*, sfinții par să coboare de pe pereți și îngenunchează alături de lume. Oare se întâmplă toate acestea pentru că părinții mei erau buni creștini? În ce mă privește, eu nu știu nici măcar să mă rog și, de câte ori vreau să o fac, îmi vine să plâng de atâta singurătate și de necredința mea...

365 - Am simțit întotdeauna că adâncurile mele mă privesc, că sunt nemulțumite de erorile pe care le fac și că niciodată n-au fost prea satisfăcute de înfăptuirile mele. Acolo, în profunzime, am întrevăzut austeritate, exigență, virtute, onoare, adevăr și o senină distanțare față de efemer. Și, totuși, cât de puțin m-am lăsat cucerit, cât de mult m-au ademenit strălucirile!

366 - N-am prea avut ce învăța de la veacul în care am trăit cel mai mult, căci el a fost corigent la poezie, la iubire și la adevăr, iar exemplul de libertate a lipsit întotdeauna. Tocmai de aceea, nu mi-a înlesnit să las vreo urmă importantă de lumină, nu am putut iriza curcubeul visurilor, ci doar m-am împleticit în atmosfera de teamă, de minciună, de singurătate și în aceea a lipsei de curaj și de sacrificiu.

367 - Urmele pe care le las înapoia mea sunt abia perceptibile

și liniștite; nu țipă, nu ies cu nimic în evidență, nu deranjează pe nimeni și nici măcar nu se ia careva după ele. Sunt acel fel de amprente care nu interesează, fiind comune muritorilor de rând. Ele doar pentru mine plâng... eu ducându-mă către nicăieri!

368 - *Eu* știu că încă nu m-am născut; doar mă plămădesc în pânțele vorbeii, spre a putea să rezist morții mele. Mă înarmează cu multe idei și-mi pregătesc anticorpii pieirii sub formă de catrene și sonete cugetări și poeme, ca să pot face față agresiunii celui mai pervers antigen: Uitarea!

369 - *Noaptea* este plină de o luminoasă viață, este bogată în înfăptuiri, exaltată de văpăile ideilor și este străbătută de vise albe, făcându-mă util și fericit. Despre ea scriu și strălucesc de bucurie. Doar târziu, când se face ziuă, văd realitatea mohorâtă, fără speranțe, întunecată de sărăcie, urâtă de dezonoare și de hoție, schilodită de nedreptate. Ce greu îmi trec zilele, ce îndepărtate îmi sunt nopțile!

370 - *M*-am ascuns în mine și am zidit toate ferestrele prin care privesc în afară. Nu mai comunic cu nimeni. Știu că realitatea vieții este supărată pe gestul meu, dar numai așa reușesc să îmi salvez de la pieire visurile și cuvintele; gândurile îmi sunt libere și imaculate! Bocancii prostiei și vulgarității, ai brutalității și sărăciei nu mai mărșăluiesc peste viața mea, căci mă simt acoperit de bronzul unui clopot de idei al cărui sunet îmi sugerează că totul este bine, iar eu pot, în sfârșit, să nu mai exist.

371 - *Nu* m-am purtat cu delicatețe în lumea în care am trăit: mi-am afundat rădăcinile pasiunii mele, fără nicio milă, în străfundurile ei, unde nicio aparență nu o mai înșală și nu o fardează cu amăgiri, acolo unde există mizerie și nemulțumire,

neajunsuri și disperare, sorbind cu nesaț din silniciile ei. Astfel, am reușit să mă îmbăt cu nectarul iubirii aproapei căzută în grea nevoie.

372 - Oare la ce răutate nu este vulnerabilă ființa umană? Și la ce frumusețe și faptă de seamă sufletul ei nu intră în rezonanță?

373 - Alerg pe ultimele sute de metri ai vieții cu viteze cosmice: dispar tot mai repede amintirile, prietenii și cunoștințele de seamă, visurile și speranțele, așa încât mă simt tot mai singur, pătruns într-un tărâm al Timpului, din ce în ce mai pustiu și cu rosturi neînțelese. Veșnicia, Nemurirea îmi par noțiuni desuete, stropite de orgoliu și fără niciun sens.

374 - Abia când m-am distanțat de propriile mele dureri, am putut să ilustrez, cu mai multă acuratețe, tragedia vremurilor trăite, cu toate că, în aparență, m-am folosit în exprimare tot de persoana întâi, ca nu cumva să nu fiu acceptat de atâția indiferenți ce bântuie prin viață.

375 - Câtă durere aș fi putut suporta de nu mi-ar fi măsurat-o cu zgârcenie bunul Dumnezeu? Pentru care faptă s-o fi îndurat El oare de mine?! Poate că a fost o încercare la care n-am știut să mă ridic'!

376 - Pentru a putea cunoaște adevărul despre ființa mea, cel care se referă la Destinul meu, aș vrea să mă reîntorc peste câteva secole în canoanele vremii în care am trăit. Ce dăruire și ce libertate aș cunoaște! Desăvârșire și nemurire de cuget!

377 - Chintesența speranței nu este bucuria de a plămădi destinul propriei noastre vieți, ci truda de a aprinde văpaia de înțelepciune care desăvârșește cugetul și sufletul pe care îl avem.

378 - Tuturor bucuriilor, frumuseților și amăgirilor vieții, cu un nestăvilit nesațiu, le-am sorbit, le-am invidiat și le-am implorat desăvârșirea lutului meu efemer.

379 - Lumina tainică și tulburătoare a privirilor se stinge numai odată cu ultima noastră speranță, atunci când aflăm ce este dincolo...

380 - Trăind în universul *neunde*, mi-am pierdut libertatea de a putea fi eu însumi, fiind robit de micimea existenței.

381 - Atunci când avem ziduri de dărâmat și limite de îndepărtat, știm ce să facem cu libertatea noastră dar, când cugetul lenevește în afara idealurilor, ne otrăvim cu lașitatea pretențiilor.

382 - I-am invidiat pe cei mai buni decât mine, dar niciodată nu i-am coborât spre văgăuna existenței mele, ci întotdeauna, într-o grea și purificatoare taină, am trudit din răspuțeri să mă înalț mai presus decât ei înșiși. Și nu cât *am reușit* mă ferecește, ci cât *m-am zbatut* îmi dă împlinire!

383 - Întrebarea este o suveranitate a orișicui, de aceea întrebări trebuie să pună nu numai aceia care au doar curiozitatea sau interesul ci și, mai ales, aceia care au responsabilitatea de a înțelege și de a folosi răspunsul de la care se așteaptă că va stârni neliniști profund mântuitoare.

384 - Nemurirea cugetului este o tainică *Legendă* în care cred necondiționat, fiind mândru de această speranță devenită unică rațiune de a exista!

385 - Niciodată supărarea noastră nu trebuie să urce spre

cer, în liniștea, nădejdea și seninul existenței, ci întotdeauna se impune să o coborâm în adâncurile răului: numai acolo, în bârlogul lui, îi putem distruge ființarea urâtă- teribila silă a trăirii.

386 - Neliniștea se poate asculta și chiar măsura cu acuitatea cugetului, pe când tumultul liniștii îl auzim și îl înțelegem numai cu vibrațiile sufletului.

387 - Teama de insucces este mai dureroasă decât însăși înfrângerea, așa cum umiliința supunerii ne ucide atunci când suntem iertați de orgoliul învingătorilor.

388 - Toți oamenii sunt zămisliți din cremenea veșniciei, dar prea mulți, nesocotind-o, o scrijelesc în iluziile trădării; doar geniile cunosc prețul jertfei de a o însufleți.

389 - Nemurirea stă pitită în sufletul tuturor, deși fiecare o caută cu disperare cât mai departe de sine, adorând rătăcirea în necunoscut ca pe o aleasă pasiune.

390 - Scoală-te devreme, spre a te bucura cât mai mult de noua zi; dimineța captăm de la soare dăruire de speranțe și înălțare de cuget; ne simțim mai utili semenilor noștri și mai exigenți față de noi înșine!

391 - Eternizarea sufletului nostru stă în puterea dumnezeirii, pe când nemurirea cugetului ne aparține prin truda, prin dăruirea și prin jertfa de care suntem capabili.

392 - Învingătorul care a implorat în luptă ajutorul Divinității știe nu doar să mulțumească Proniei pentru șansa lui, ci se roagă și pentru ca durerea celui învins să nu știrbească demnitatea nimănui.

393- *V*om fi fiind ființe robite de a eternei plăsmuire artă, dar magia vieții- miracolul genezei și ființării ei- întrece orice închipuire, întrezărind numai divine rosturi.

394 - *S*ă nu fi înțeleș oare Darwin că geniul observațiilor sale privind *teoria evoluționistă* nu pătrunde decât până la limita unor rosturi divine ale existenței?

395 - *L*a tinerețe, izvoarele viitorului promițător izvorăsc din entuziasmul momentului; astăzi, aflat sub povara anilor, extrag doar din amintiri o vagă putere de acțiune; din ce în ce mai mult, ziua care urmează se conturează în umbre îndurate de iluzii și de nemărturisite regrete...

396 - *I*zvoarele privirii se află în sufletul nostru; în puterea, în măreția și în misterele lui; cuceritoare zestre!

397 - *A*tunci când suntem tineri, idealurile și chiar iluziile ne propulsează existența spre certitudinile valorilor și ale nemuririi, înnobilându-ne cu frumusețea speranțelor. Mai târziu, după ce am trecut prin calvarul nedreptăților, la bătrânețe, viața se metamorfozează în povara unui tezaur de amintiri, remorcat la câteva sărmame amăgiri către nicăierea singurătății, în care ne afundăm cu nereștinută disperare.

398 - *E* de-acuma prea târziu... latră câinele spre poartă: cine oare ar putea să fie? Nu este exclus a se petrece ceva important... Am zăvorât deja intrarea, grijuliu să nu intre, ca de atâtea ori, singurătatea peste neliniștile nopții mele și să nu mă mai pot topi în creuzetul iluziilor despre menirea și nemurirea spiritului.

399 - *N*emurirea pe care ne-o dorim nu o putem înscrie pe o

dună de nisip, în vacanțele vieții, ci trebuie să o dăluim cu îndelungă trudă în conștiința vremurilor cu diamantul faptelor noastre.

400 - Cândva, poate că nu mi-au fost străine vanitatea, infatuarea, orgoliul ori cine știe ce alte păcate, de sunt acum, la bătrânețe, năpădit de răzbunarea tuturor umilințelor omenești; unora dintre acestea nici nu le cunoaștem existența, altora nu le dădeam importanță, dar în mod sigur, multora le-am dușmănit și alungat prezența din existența mea, mai ales că pe atunci îmi erau aliate idealurile, speranțele, viața adevărată și credința că truda traiului, demnitatea, cinstea și onoarea mă vor apăra până la ultima suflare... De ce n-a fost să fie așa, tot în ființa mea trebuie să caut vina. De nu, aş acuza, ca întotdeauna, tot comunismul, chiar prelungirea lui perfidă, cu iz de mucegai ideologic, și în acest secol.

401 - Pentru foarte multe insuccese avute de-a lungul vieții, nu atât sufletul nostru a avut de suferit, cât mai ales, orgoliul ce-l avem; acea rană deschisă a caracterului imperfect.

402 - Prea adeseori, măruntele noastre neplăceri ne determină să simțim că, purtăm în viață o coroană de spini și că avem o Golgotă de urcat, întrezărind astfel similitudini nu doar inexacte și nemeritate, ci profund blasfemiatoare...

403 - Viitorule, intuiesc cât de minunat vei fi și, tocmai de aceea, să știi că mă afund fericit în tăcerea și în urâtul clipelor mele prezente. Am avut revelația să te pot imagina cum germinezi o lume ideală. Ce desăvârșire va fi să exiști în Universul tău! Cum să fac să te ajung? Cum să mă înalț până la Divinitatea ta? Te-aș coborî în viața mea, dar oamenii acestei existențe ar fi

prea mirați ca să te poată cuprinde în sinea lor, îndurerată nu numai de nedreptate, ci și de propria lor neîncredere. Epoca unui cuget vasal va să mai dureze! Pentru mine tu, viitorule, rămâi o adevărată dumnezeire. Am scris *rămâi*, deși n-ai venit și cine știe dacă măcar te voi mai putea întrezări.

404 - Mi-ar fi plăcut să fi putut a-mi alege veacul meu de existență. M-aș fi tot dus peste milenii, depășind lumea îngustă a dependențelor materiale meschine, până dincolo de carapacea intereselor încremenite în istorie. Cred cu ardoare într-o lume a viitorului, în care revoluția spiritului uman va purifica Omenirea de umilire și de dureri, înnobilând-o cu virtuți pe care astăzi, în teama și micimea noastră, în legarea de egoiste aspirații și de nevoi perfide, nici nu îndrăznim să le imaginăm. Sunt convins că este predestinat cugetului nostru un destin menit să îndeplinească rosturile creației universale, adică ale acestei desăvârșite veșnice deveniri, ale miracolului metamorfozei lutului nostru în spirit. *Cogito, ergo sum* spunea René Descartes, dând acțiunii un înțeles de viitor, el fiind, prin aceasta, la fel de prezent ca și acum patru sute de ani- cuget nemuritor! Umilințele generațiilor se vor sfârși, oamenii se vor elibera din strânsoarea gândului limitat, impunându-și propria lor vreare pe orbite înalte, suverane colbului material sub care mișunăm astăzi, neștiind încotro să ne îndreptăm.

405 - Știm că inspirația obligă la virtuți, că plăcerea amăgește, iar viciul otrăvește, dar adeseori nu discernem diferențele și ne complacem într-un amalgam de trăiri mediocre sau chiar înjositoare.

406 - Nu defectele mele au deranjat pe unii dintre cunoscuți, ci virtuțile dobândite prin trudă asiduă au fost cele care n-au bucurat nici indiferența și nici proscrisa mediocritate...

407 - Îmi place să provoc viața, s-o cercetez, să o domin, s-o contemplan, dar și să-i iubesc toate încercările prin care trece, chiar și amăgirile ei.

408 - Oare să fie dumnezeirea doar o desăvârșită iluzie? Și dacă da, atunci *miracolul mântuirii* atâtor disperări ale vieții nu este decât fapta hazardului? Divină probabilitate!

409 - Toată viața simțim în suflet zbaterea valurilor de speranțe și de idealuri produse de oceanul fermecat al copilăriei.

410 - Mi-e dor tot timpul de visurile și de idealurile tinereții, fremătarea lor mă cheamă veșnic să le reascult tumultul; nimic altceva nu aș vrea să întreprind: nici să muncesc, nici să dorm, doar să mor un pic, scufundându-mă în fermecatele neliniști.

411 - Mi se pare că sunt din ce în ce mai singur, numai cu sinele meu, cu ceea ce am putut crea mai frumos; mă descopăr în emoționante retrairi, încât îmi pare ireal și inaccesibil chiar mie însumi.

412 - Strig, Doamne, spre Tine, înalt disperat pumnii amenințători, gem nemulțumit și mă zbat ca o fiară înlănțuită, spre a fi auzit și ajutat, căci știu că Tu înțelegeai că așa mă rog eu Ție, că astfel Te implor, că în acest fel Te recunosc și simt că Exiști în ființa mea. Cunoști că de atâta durere cât s-a strâns în sufletul meu, mă tem că văpaia rugii mele nu ar mai putea ajunge până la nădejdea, îndurarea și mântuirea Ta. Cum glasul meu n-are căderea să rostească, nici măcar în ceasul al nouălea, ca și Fiul Tău: "*Eli, Eli, lama sabahtani!*" adică "*Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m-ai părăsit?*" (Matei 27,46), eu îmi asum doar revoltata smerenie, chemându-Te spre a mă salva, convins fiind că mă Vei ierta și mă Vei întări ca în atâtea alte îndurări.

413 - Noi, oamenii, înțelegem minunea vieții, dar nu-i oferim devotament; simțimbunătatea omenească, dar nu-i recunoaștem dăruirea; ne mirăm de pulsațiile intense ale inimii, dar nu ne întristează că niciuna nu-i aprinsă de dragoste. De aceea nu deslușim în viață bucuria multor frumuseți, văzând pretutindeni doar umbrele existenței. Suntem deci obligați să admitem că răul și urâtul se ascund în însăși firea noastră, iar *mântuirea* nu o putem găsi decât în puterea credinței, în acea împăcare divină cu încercările trăirii și cu limita sacrificiilor proprii.

414 - În jurul nostru proliferază atâtea răutăți poate și pentru că ne complacem într-o atmosferă în care tronează nepăsarea. Această absurdă stare de indiferență și-a pus amprenta pe cei mai mulți dintre noi, individualizându-ne ca ființă cu apatică putere de simțire, ca într-o perioadă anterioară lui *homo sapiens*. Aceste exemplare, a căror evoluție biologică s-a oprit, își fac veacul în țara lor ca într-un castel de fildeș, având pe starea lor de conștiență draperii trandafirii care îi separă de restul semenilor, conferindu-le o realitate falsă în care ei se află în centru intereselor și privilegiilor. Ei cred în menirea lor de a se deda desfătărilor, veseliei, luxului și măririi; de nimic uman nu se îngrijesc, de nimic n-au teamă, n-au nici idealuri și nici virtuți de seamă. Au doar adulație de sine, au lumea lor de prostiți, de slugi și de lingușitori. Nu cunosc decât propria lor îndestulare: nu le este foame, nu le este frig, din dureri au doar câștig. În contrast cu aceștia, dar tot în aceeași țară, alți oameni trăiesc o acută nefericire, izolați într-o insulă de pasivitate unde nu se mai percep suferințele, teama și nici apăsarea grijilor. Aici nu se mai aude vaietul, nici disperarea, niciun rău nu se vede și niciun plâns nu-i deslușit. Nicăieri nu se simte necazul, nu se înscriu gemetele și nici nu-i știută iertarea. Nimeni nu se mai revoltă, nu mai judecă drept și nu mai simte iureșul vieții. Nelegiuirile guvernează această parte de lume insensibilă a nepăsării. Sub

carapacea ei nu dispersează doar cugetele înaripate de virtute, ci și credințe și istorii; dispar înseși popoarele!

415 - *I*nsistentă afecțiune manifestată de unii oameni pentru animale este, mai degrabă, o dovadă că sunt străini și indiferenți față de proprii lor semeni păgubiți de dragoste sau de o infimă considerație ori consolare. Ei nu se apropie însă de aceștia și par a nu voi să-i înțeleagă pentru a nu fi obligați să se descopere pe ei înșiși, a se compara cu alții și a se vedea, de fapt, mai puțin generoși și ocoliți cumva de virtuți. Când ești într-adevăr bun, dai câinelui un codru de pâine ori îți răsfeți pisica, dar oamenilor le alini durerea, ba chiar te dăruiești intereselor și aspirațiilor acestora. Altfel, atenția impulsivă pe care o manifesti față de necuvântătoare nu pare a fi străină de vanități și de îndoielnice calități, deși iubirea față de aproapele tău este și credința la care pretinzi că te închini. Ajungând la asemenea prezumții, ești somat să te întrebi dacă nu cumva Divinitatea din sufletului tău te-a părăsit și când, și cum ai dobândit doar searbăda iluzie a dragostei? Îndepărtarea de oameni te conduce pe drumuri false, lipsite de idealuri, de credință și de firava afecțiune. Toate îți sunt întâmplătoare, vremelnice și nemărginite. Dar, Doamne, cine știe ce pedeapsă poartă bieții oameni! Ei își duc poate crucea lor: n-au mai multă putere și înzestrare să iubească un om. De este așa, într-adevăr, e foarte greu să știi ce să oferi unui semen și ce să dăruiești unui biet sufletel fără grai!

416 - *I*zvoare de lumini au strălucit de-a lungul vieții și nopți de cer senin au existat, dar toate-n spuza vremii ca o părere au pierit. Doar în suflet se păstrează amintirea lor, mocnind în jurul fulgerelor de început ale faptelor de seducătoare trudă.

417 - *A*deseori, ne întoarce gândul înapoi, în lumea copilăriei, nu numai pentru că acolo există altarul sfânt al dragostei

părintești, ci și clipa când s-a ivit în noi frumusețea idealurilor și desăvârșirea credinței. În această parte a bucuriei infinite, regăsim întotdeauna ceea ce nu ne este dat să descoperim în disperatele căutări ale vieții. Întoarcerea la izvoarele de început ale propriei noastre ființări ne mântuie de dureri și ne redă puterea de a izbândi. Copilăria, fiind aceea care ne va veghea drumul parcurs în viață, ne va fi în același timp și călăuză, precum lumina după care Magii au putut ajunge până la Iisus. Tocmai de aceea niciodată să nu lăsăm în urma noastră această minune a existenței, căci în absența ei vom rătăci în Neunde, fără speranțe și veșnic nemulțumiți de orice. Și, cu cât vom înainta în viață, cu atât vom pătrunde mai adânc în întuneric, ne mai regăsindu-ne niciodată. Bagajul copilăriei este povara care ne ușurează urcușul spre Golgota existenței!

418 - Vine o vreme când descoperim în noi un cu totul alt om care nu ne aparține, ba chiar noi înșine părem a fi ai nimănui. Pe măsură ce devenim mai cultivați și mai bogați în spirit, ne lăsăm pradă unor vanități și orgolii care ne îndepărtează de bucuriile simple ale fiecărei zile, sărăcindu-ne de dragoste și de răsufletul tăinuit al mulțumirii și liniștii. Lumea nesfârșită nu ne mai ajunge, pretențiile își amplifică în jurul nostru ecoul, noutatea cea mai firească riscă să nu se mai nască, iar îndoiala însoțește pretutindeni adevărul, îmbolnăvind și cele mai sigure axiome. Rațiunea însăși este pusă a da socoteală suspiciunilor, fiind acuzată de duplicitate, de rea credință și de mărginire primitivă. Ce e rău și ce e bine, cântărim cu mare grijă, dând crezare cu multă sărăcie oricăror evidente fapte.

419 - Ne întrebăm mai mult decât oricând de unde venim și încotro mergem, deși preț bun nu avem cum să mai dăm, spre a răsplăti comoara unei asemenea lămuriri. Ne întrebăm despre orice viața dospește taine, cu toate că nu ne mai bucură multe

din răspunsuri, lăsându-ne mai bine chinuiți de neliniști. Suntem lacomi de orice, suntem avari chiar pe nimic. De aceea, adeseori, descoperim puterea binelui unde nu sperăm și înfierăm răul unde nici nu există, prăbușindu-ne în gravitatea îndoielilor. Ne luptăm cu noi înșine să iubim armonia, pe care n-o mai implorăm și ne amăgim să urâm tumultul, căruia ne supunem benevol. Ajunge să nu pricepem clipa căreia îi aparținem, dar să înțelegem eternitatea căreia îi suntem străini. Aici este culmea dezastrului existențial. Cutezând să întrebăm cu emfază viața despre rosturile ei, descoperim lașitatea de a nu-i accepta măreția, chiar și atunci când ne privește. Abia acum îl recunoaștem pe Dumnezeu, simțindu-ne de nimic, de prisos și oferiți uitării veșnice. Dar, ca o ironie, credem, totuși, în șansa noastră conduși de patima puterilor lumești și nu de îndemnurile propriului geniu. Condiția pe care ne-o impun însă viața, timpul și destinul nu o acceptăm. Și aceasta-i încă o durere. Revolta împotriva inferiorității, mărginirii și a limitei umane ne răpune viața după ce ne modifică însăși ființa și modul ei de a exista. Nimicnicia insultă demnitatea. Eternitate, tu, ce n-ai stăpân Destinul, te vrea pe tine însuși omul umilit, căci pe acest Pământ te mai numești și Nemurire!

420 - Oare toate gândurile noastre au o cumpănă a lor, o armonie atotcuprinzătoare care să le înlesnească traiectorii firești și viguroase aspirațiile? De n-ar fi așa, ne putem aștepta că orice idee sau orice speranță ar putea să fie o nechibzuință, căci știut este, adeseori, lumea dorințelor omenești arată ca un monstru. Da, aceștia sunt oamenii: mereu doresc ceva, nădăjduiesc fără preget în viitorul lor și nimic nu-i abate de la îndemnurile pe care le inspiră credințele lor.

Ei simt instinctiv că orice este posibil a fi cucerit, iar căile insucceselor par că nu le vor fi cunoscute niciodată. Chiar dacă dureri trecătoare le tulbură existența, ei nu-și pierd nădejdea că, foarte curând, ființei lor i se vor recunoaște adevăratele valori

pe care, neîndoielnic, crede că le are cu prisosință.

Există desigur mari drame umane, șanse ratate, întâmplări nefericite și idealuri pierdute, dar poate altora să li se întâmple vreun rău, însă lor, tocmai lor niciodată! Nimeni nu crede că Destinul poate fi necruțător cu sinele lor. Viața, fiindu-le aparte, unică, puternică și cu pasiuni aprinse, le dă convingerea că vor reuși să umple lumea cu frumusețe, cu idealuri și cu fericire, atunci când vor avea ocazia să arate tuturor strădaniile care îi animă și când imensitatea gândurilor pe care le au se revarsă peste tristețile existenței, când Omenirea va tresări uimită de ființa și de geniul devenirii lor...

Dar, cum clipa regretelor pândește fără hotar, cu cât nu realizăm mai curând ceea ce ne-am dorit cu pasiune, cu atât ne afundăm în întunecatele scuze ale neîmplinirilor. Odată cu trecerea anilor, renunțăm la multe gânduri, visurile se schimbă, idealurile au alte piscuri, căutăm alte străluciri, noi speranțe ne însoțesc destinul, și toate pe măsură ce forțele izbânzilor slăbesc. Simțim deodată că erupția spiritului nu se produce, că nu zvăcnim din necunoscut și că marea deziluzie stă să se săvârșească. Pare să ne amintim că înaintea ultimului răsuflăt însuși Iisus a rostit: *Săvârșitu-s-a (Ioan. 19.30)* Da, noi aceștia suntem, nimic altceva decât durere! Dar cum să ne recunoaștem învinși când ființa umană este chintesența-însăși a unui miracol?! Cine și-a urcat crucea până pe culmea de a putea singur judeca este, totuși, un învingător, Cine nu a reușit să înalțe infima cutezanță nici nu a existat! Dar, oameni buni! Nimic din ceea ce pare rău ori imposibil în viață nu-i pe deplin adevărat! Suntem părtași la Destinul victoriilor noastre. Viața trebuie trăită ca o luptă disperată până la ultima ei clipă desprinsă din Divinitate. Nu vă lăsați copleșiți de munții dorințelor ori înecați de oceanul patimilor, căci numai nemurirea spiritului este singura și marea biruință, mugurele de măreție al unei sublime creații. Alte rosturi nu sunt decât nimicuri înșelătoare

421 - *P*entru desfătarea noastră plătim prețuri fabuloase celor mai neînsemnate dorințe, părându-ni-se că suntem prea importanți pentru a merita.

422 - *N*evoile m-au protejat și m-au vindecat încă din tinerețe de năpasta lenei.

423 - *D*urerea singurătății se mulțumește numai cu mine; nu atențați la desăvârșirea ei, nu aveți ce căuta în vuietul meu. Toate speranțele îmi sunt refugiate în amintirile mele, în locul lor rămânând o tristețe absolută care nu vă admite.

424 - *E*ntuziasmul și, poate, emfaza tinereții penetrau cu laserul privirii neliniștile realității și tainele viitorului; mi se părea nu numai că prin incizia lor pot să conving prezentul, ci și că așa supune chiar trufia timpului. Azi, la apusul și la sărăcia de speranțe, agerimea ochilor și-a potolit miracolul, oprindu-se în spatele protectoarelor lentile de cristal ale ochelarilor, dar, poate, și pentru că deziluziile ne-au întunecat nu numai curajul și speranțele, ci și rosturile existenței, ale idealurilor și chiar pe cele ale credinței.

II

ADĂPOSTUL CUVINTELOR

Motto:

*Folosind darul cuvintelor, aflăm calea
desăvârșirii și nădăjduim mântuire.*

425-Scriitorii aștern paginile cu inspirațiile lor într-un ritm alert, generând o cascadă de cugetări demne de laudă. Eu abia de îndrăznesc să șchiopătez în urmă lor simple descrieri. De aceea rămân la exprimarea directă, precisă pe care nu o pot opri însă să se dezlănțuie, fiind gata oricând să sufere sau chiar să lovească răul și prostia.

426-În toată viața lor, anticii studiau doar câteva cărți din care desprindeau o infinitate de învățăminte. Noi, cei de azi, trecuți prin experiența veacurilor, dispunem de biblioteci uriașe pe care abia de le răsfoim într-o întrecere vanitoasă, deși ne place să spunem că suntem profunzi în gândire; cu cât avem însă mai mult, cu atât îndrăznim să desconsiderăm.

427-Când scrii cu sinceritate, nu te poți dezice, mai târziu, în alte condiții. Ar însemna să-ți amputezi propria ta existență. De aceea poți reclădi un ideal, poți înaripa un vis, dar nu poți niciodată dărâma ce-ai înălțat. Spiritul nu se poate mutila!

428-Pentru că sunt un necunoscut, eu mă lupt să-mi asigur existența: oricât de efemeră ar fi lucrarea pe care o las, în sinea

mea trăiesc veșnicia gloriei... E ca o credință nemărturisită, dar împlinită. Eu cu atât mă lupt: cu nemodestia....

429- Când am descoperit că o carte se citește numai cu creionul în mână, parcursesem deja multe rafturi de bibliotecă. Am uitat însă aproape totul, iar în plus, am rămas *sărac* și *bolnav*. Sărac pentru că am aflat că știu atât de puțin; bolnav deoarece am devenit dependent de patima instruirii, visând desăvârșirea.

430- De multe ori cred că sunt mai obosit decât ar trebui să fiu: mă culc dar nu pot să dorm; meditez, re trăiesc amintiri sau citesc ceva care, poate, nici nu mă interesează. Cred că manifest o formă de lașitate, pentru a nu mă apuca de truda sfântă a scrisului. Știu că o credință adevărată durează până la ultima clipă de viață, dar eu nu m-am putut ridica într-atât, încât să-mi pot venera propria-mi jertfă.

431- În scrierile mele sunt o sumedenie de greșeli, mai mult sau mai puțin formale, pe care cu greu le-aș putea îndrepta de acum încolo. Curios însă că nu acestea îmi sunt reproșate, ci conținutul ideilor, mai ales cele privind adversitatea mea față de regimul comunist...

432- O stupidă remarcă, des folosită, menționează că de pe urma fostului regim comunist am profitat *cu toții*, deoarece el *ne-a dat case și ne-a făcut ingineri!* Este foarte dificil să explici unor oameni adevărul... Ignoranța i-a calificat *academicieni*, întrucât au răspunsuri pregătite la toate nedumeririle: *toți am fost comuniști, ca atare, toți suntem vinovați; deci nimeni nu este de vină*. După cum se vede, prostia urmează destinul ei, lumea suferă, eu mă luptam cu virgula, acum și cu întrebările noului veac.

433 - În adolescență scriam poezii a căror rimă îmi părea perfectă, dar nu reușeam să conving pe nimeni cu ceea ce eu voiam să comunic. M-a urmărit mult timp lipsa de conținut a încercărilor mele. Îmi lipseau, cred, exercițiul trudei, experiența de viață și, mai ales, acele suferințe în care nu se mai întrevăd speranțe. Acum, când bătrânețea m-a năpădit, simt că s-au inversat obsesiile mele. Caut cuvântul adecvat până la disperare, spre a imprima înțelesul potrivit, chiar dacă adevărul arde ca dangaua ce lasă urme dureroase...

434- Nu mi-au plăcut niciodată laudele directe, dar m-au bucurat puținele cuvinte rostite despre munca mea. Prefer însă o critică aspră asupra gândurilor mele; nu pot spune *operei*, pentru că știu că nu m-am ridicat până la jertfa acestui merit.

435- Zile de-a rândul nu pot scrie, uneori, nimic, deși nu trăiesc atunci clipele cele mai grele. O inhibiție totală mă rupe de pasiunea devoratoare a căutării cuvintelor. Totul este ca o liniște deplină înaintea unei mari furtuni. Parcă înmagazinez energie pentru un adevărat seism. Și scriu deodată ușor, liber și neîntrerupt de ambianțele nefavorabile. Păcat însă că inspirația mea cutremurătoare produce și prea multe prăbușiri încă din faza de construcție. Eu nu sunt însă ca Meșterul Manole: n-am nici puterea și nici inima să zidesc pe nimeni în zidurile edificiului meu. La temelia lor pun doar propriile mele suferințe.

436- De câte ori sufăr pentru ceva, mă aprinde pasiunea de a scrie. Deși vâlvătaia sentimentelor a fost nestinsă, rareori am avut timpul necesar pentru a putea să însemnez unele idei. Așa că eu am murit încet-încet... în armonioasa dictatură a vieții.

437- Îmi doresc o critică a scrierilor mele, chiar dacă ar fi nedreaptă. Aș întrezări măcar o lumină! Cum se pare însă că

sunt prea puține genii pentru câți scriitori există, eu nu pot să încap în eternitatea clipelor ce nu le au de irosit...

438-*A*ceastă carte o adresez oamenilor, dar cuvintele au fost alese pentru plăcerea și desăvârșirea mea. Nu-mi este rușine să o spun, dar eu așa îi iubesc!

439-*N*u aștept să mă laude cineva pentru preocupările mele literare. M-ar bucura mai mult desconsiderarea... Aș uita orele de îndelungă veghe și de cădere în vidul existenței. Orgoliul laudei nu mi-ar fi îndeajuns!

440-*O*pera născută fără nicio suferință nu are nimic divin. Ea se pierde pe sine, fără să te poată mântui, oricâtă liniște ar vrea să îți aducă, pentru că nu este decât un reproș și un avertisment adus cugetului tău.

441-*D*acă s-ar mai putea, mi-aș retrage toate cărțile pentru a le rescrie mai concis, spunând mai puțin, spre a se înțelege mai mult.

442-*C*ând văd o coală albă de hârtie, simt chemarea de a scrie, căci orice clipă a vieții nu-mi permite să o irosesc. Este totdeauna o provocare pe care o accept cu înfrigurare.

443-*E*xercițiul meu de fericire în artă îl constituie suferința insucceselor.

444-*I*nspirația o percep ca pe o aromă fadă a existenței, pentru că are totdeauna nevoie de sarea și de piperul cuvintelor alese cu grijă și cu migală dintr-o lume a suferințelor.

445-*N*u aș putea fi niciodată un critic al operelor cuiva, căci

nu pot pătrunde în profunzimea reflecțiilor sale sentimentale situate deasupra rigorilor rațiunii mele.

446-N-am fost niciodată mulțumit pe deplin de faptele mele, ceea ce mă determină să cred că am contribuit eu însumi, prin această neîncredere, la perceperea unei senzații amare a întregii existențe.

447-Am răscolit în toate felurile rosturile vieții pentru a putea deprinde să urc cărările însoțite ale idealurilor.

448-Scriind despre alții, scriitorul devine un actor care interpretează multiple ipostaze. Dar întotdeauna, în intimitatea sa, el se poartă ca îngerul cel bun.

449-După ce publici o carte, nu te aștepți-ca la un bilet de loterie-să vezi dacă ai câștigat sau nu! Aștepți toată viața un rezultat care poate că refuză să vină, chiar dacă meriți să câștigi.

450-De câțva timp, nu mai pot lectura cărți importante. Ele n-au cum să mai încapă în spațiul meu de viață. Timpul nu-mi ajunge nici pentru măruntele mele preocupări necesare devoratoarei existențe. Și astfel, mor încet-încet, lipsit de binecuvântări divine...

451-Când încep să scriu, mă reîntâlnesc cu mine însumi, venit parcă din altă lume. Cât timp nu-mi aștern gândurile pe hârtie, simt în mine o ființă pe care o reneg!

452-Pe măsură ce cărțile mele sunt uitate, chiar și de mine însumi, am sentimentul că învăț să scriu cum ar trebui. Deși este dureros și greu să constat acest fapt este, totuși, frumos și neașteptat pentru picătura mea de orgoliu...

453-*O*rice poezie care rămâne nescrisă este o suferință. Câtă durere poate suporta un poet?!...

454-*S*uferința scriitorului nu este o lovitură asupra sufletului, cu un amalgam din toate înălțările și decăderile vieții, din tristețe și din fericire. Este lumea infinită din care irump strigătele, neliniștile și miracolele artei. Este Universul celor aleși!

455-*C*rezând că o cugetare trebuie să elibereze, prin exprimare, cele mai profunde înțeleșuri, am adus un afront rugăciunii: ea este o chintesență de simțire care revarsă metafora, paradoxul și sublimul.

456-*U*n confrate prezentabil, care a publicat o carte de poezii cu un frumos specific bănățean, își vindea opera la ieșirea dintr-o biserică, motivând gestul lui de a cere un preț cu mult prea mare peste cel înscris pe copertă, că *este nevoit să facă o operație* la un ochi. Mult timp am avut o senzație de jenă... După ce l-am văzut pe poetul M.D. vânzându-și cărțile pe malul mării, ca un adevărat precupeț, am înțeles gestul colegului meu. Eu accept poetul bolnav la ochi. La rândul meu, am preferat bucuria de a dărui mii de cărți, având teamă că nu sunt posibilități să fie cumpărate...Dar și gestul meu este tot un fel de cerșetorie-de... iubire.

457-*E*u mă chinui mult ca să scriu. În orice condiții m-aș afla, scot creionul și notez pe vreo bucățică de hârtie sau pe vreo pagină de agendă. Apoi recitesc, rescriu pe coli frumoase și iar le transcriu pe teme. De fiecare dată elimin prisosul de vorbe, dar orice modificare pe care o fac mă doare de ... multă, multă bucurie.

458-*P*entru puținul timp pe care îl am la dispoziție, simt că

am încă multe de spus. Mă gândesc la aceasta ca la o deplină fericire. Nu iau în calcul nicio umilință, nicio suferință!

459-Cartea cărților mele va fi perfectă. Mai discutăm despre aceasta însă *după* ce o voi scrie...

460-Orice cugetare pe care o scriu mi-aș fi dorit, în sinea mea, să fie însă ca o poezie...

461-Recitind o parte din cugetările proprii, constat că multe îmi sunt indiferente și par fără viață. Mă simt ca un copac cu prea multe ramuri uscate...

462-Lecturându-mi aforismele, am găsit câteva cu care *am stat de vorbă*. Era să spun că am *dialogat* cu Eternitatea

463-Când nu pot să scriu nimic, îmi doresc plăcerea de a suferi, iar când sunt nefericit, port disperarea iubirii de a scrie.

464-Percep aforismele ca pe o scăpărare a cugetului. Când reușesc să explorez adâncurile unei idei, întunericul se răsfânge.

465-A scrie înseamnă a te ruga; crezi în ceva!

466-Uneori, simt o chemare care mă așează la masa de lucru cuprins de efervescentă. Rămân însă prea mult timp aplecat asupra unei coli de hârtie, până reușesc să înalț în zbor ideile mele. Nu irump ca raza de lumină, ci planez ca o pasăre deasupra zărilor...

467-Pe vremea când era o crimă să scrii ce vrei și să spui adevărul, libertatea era dumnezeirea la care aspiram. Când a fost să fiu liber, am căzut în extaz și am scris câteva cărți... și m-am regăsit...și L-am redescoperit!

468-Puține planuri de viață, idealuri și speranțe mi-au mai rămas. Nu știu însă în ce lăcaș al ființei mele sălășluiește sfințenia patimii de a scrie și de a evada din umilința existenței; zăgazuri ascunse se revarsă...

469-Căutând și rezumând prea mult înțelesul cuvintelor, spre a exprima sinteza simțămintelor, amputez în cele din urmă frumusețea ideilor, dar le las să zboare, chiar dacă știu că se vor prăbuși. Decât nimic, mai bine lacrimi; dar, dacă se poate, mai bine fericire, decât suspin.

470-Scrisul este o *carte de identitate* cu care vrei să te legitimezi în veșnicie.

471-A scrie este o condiție mai presus de moarte. Este obsesia cea mai frumoasă care se transfigurează în rugăciune.

472-Ceea ce scriem este un proces al oamenilor cu viața. Nu știm însă dacă le luăm apărarea sau întocmim doar un rechizitoriu al nedreptății.

473-Știu că în literatură voi rămâne un veșnic amator. De ce, totuși, insist? Am nevoie de amăgiri- să sorb durerea lor; și ele dau valoare vieții...

474-Când scriu am sentimentul că savurez o plăcere sublimă. Îndoiala vine după ce recitesc. Și persistă...

475-Nu pot să acuz cu nimic critica, pentru că nu m-a luat în seamă. Cât aș fi fost de revoltat dacă ar fi făcut-o?

476-Frenezia mea de viață este scrisul. Tot ceea ce am făcut

altceva este doar un suport, dacă nu a fost executarea unei pedepse impusă de Destin.

477-Scriu. Am timp să scriu... Autoînșelarea este drogul meu-năravul cel mai savuros. Am încredere în iluziile mele. Ba cred că am un Destin – chiar de este cel al învinsului.

478-Aforismul trebuie să fie un rezumat din înțelepciunea vieții- o sinteză de înțeleșuri; un curcubeu de frumusețe.

479-În mai toate privințele am o altă părere decât cea a interlocutorilor mei. Dar de acest fapt mă bucur numai eu, ca de un rod al vanității, pentru a mă feri de conformism și a mă distanța de colectivism. Mă izolez pentru a putea scrie- pentru a fi.

480-Scriind, vreau să pătrund într-o lume... *interzisă*. Condiția mea este ca o blasfemie pentru puritatea ei. Și totuși... am păcatul în sânge; prefer să fiu alungat din Eden.

481-Nu cred că am darul de a scrie. Am doar ambiția de a vrea să realizez un lucru bine făcut, pentru a mă purifica de singurătate și de urât. De ce nu fac altceva? Doar aici îmi dau ghes Parcele...

482-În tinerețe, mi-am risipit viitorul în infinite iluzii. Una singură mi-a rămas: aceea de a scrie. Ce lipsă de perspectivă!

483-Nu au avut niciun succes cărțile mele! În fond, poate că este mai bine. Știu că mi-ar fi deteriorat entuziasmul. Pe când așa, am bucuria de a căuta, pe mai departe, o cale a regăsirii. Important este nu unde ajungem, ci către ce constelație ne îndreptăm!

484-Scriu folosind, mai ales, persoana întâi. În fond, mă cunosc cel mai bine și nici nu pătrund fără permisiune pe nici un *teren privat*. Cel mult privesc de la distanță împrejurarea, iar de este vreo casă nu prea arătoasă, dar înconjurată de un gard ca o cetate, cred că nici nu mai este nevoie să intru... aş da de un Tu sau un El fioros...

485-Ştiu că nu voi mai avea posibilitatea să public ceea ce scriu şi, totuşi, continui să pun deoparte manuscise. Scrisul meu este un protest faţă de... *nimeni*, pentru că ştiu că nu-l va lua în seamă niciun contemporan.

486-Dacă ar fi existat un critic care *să mă potolească*, aş mai fi scris astăzi? Mai bine că nu a făcut-o nimeni! Numai așa îmi pot găsi liniştea: violându-mi intimitatea cu iluzii...

487-Creionul, penelul, dalta...toate sunt obiecte care, folosite într-un anumit fel, capătă puteri de spirit. În cuvinte se ascunde oare cuget sau suflet?

488-Am scris pentru a cuceri: pentru *a mă cuceri*.

489-M. de la Oradea mi-a scris că apreciază cărţile mele *sapiențiale*. Cred că mi-a stimulat cu acest cuvânt vanitatea. Şi ea mi-a zgândărit inspirația, făcându-mi-o vizibilă.

490-Ispita existenței mele este cuvântul- poezia lui!

491-Am mângâiat prima mea carte atunci când, în sfârșit, a apărut, după trei ani de așteptare, într-o silnică tipografie: o creație târzie, insensibilă, trecătoare și fără niciun zâmbet? O! Cartea mea a murit, deși ea nici nu s-a născut?

492-*N*u mai sunt aproape nimic: m-am epuizat în cuvinte...

493-*L*ecturându-mi unele manuscrise, prietenul meu A.F. de la Biblioteca Județeană Brăila, s-a regăsit într-un catren drept criticul pe care îl acuz. S-a supărat frumos, așa că mai aștept...

494-*A*m abuzat de pasiunea mea, încât mă văd nevoit să o abandonez. Am trădat-o prin exces de iubire!

495-*Ș*i versul, și proza au poezia lor aparte. Ți trebuie însă un răgaz de suflet ca să le poți resimți, fiecăruia în parte, cadența proprie inconfundabilă a armoniei.

496-*N*-am nicio pretenție față de critici. Eu nu sunt un literat de care să merite să se ocupe. Ei nu pot coborî din casta lor pentru oricine. Ar trebui totuși să afle că dintr-o fântână adâncă se văd în plină zi stelele de pe cer, indiferent de ce meșter a săpat-o!

497-*A*m cochetat și cu literatura și cu filosofia, înfruptându-mă cu iluzii, dar și cu voință. N-am găsit nicăieri harul cu care să le pot cuceri. Ele se ascund, poate, în sufletul meu prin adâncuri necunoscute, din care se lasă cu greu ademenite, eu nefiindu-le stăpân, ci sclav care imploră nu libertatea, ci numai teroarea lor.

498-*M*ă gândesc, totuși, că scrierile mele vor trezi interesul în cugetul cuiva. Această tresărire este iluzia care mă stăpânește. Este toată imensitatea visurilor.

499-*C*uvintele sunt **mântuirea** mea: mi-au dat încredere, putere, speranțe. Altfel, aş fi sfârșit în pușcărie sau la balamuc...

500-Am auzit că unele din cărțile mele au ajuns și prin alte orașe, iar altele s-au oprit chiar prin alte țări. Sigur că, față de ce mi-am imaginat eu la început, resimt o oarecare durere. Mă bucură însă această *diseminare* a mea care îmi fragmentează suferința. Nu mai am o legitimație de nimic. Scriu *deci exist!*

501-Când vrem să scriem, ne creăm o atmosferă de lucru și deschidem sipetul gândurilor. Nu așteptăm *să vină* inspirația de undeva. Nu ne îndrumă nimeni creionul, dar nici nu ne inundă ideile. Ele irump greu: *ne înșelăm, ne dezicem, căutăm, implorăm și suferim. Mai ales suferim.* O pagină de inspirație este o raritate și o supremă fericire după clipe de calvar.

502-Miile de aforisme pe care le-am scris m-au condus, cu siguranță, în derizoriu, ca într-o sinucidere. Uneori, cred că doar așa pot pătrunde în profunzime, la adâncurile izvoarelor.

503-Vreau să mă izolez în universul cărților. Între cei patru pereți ai odăii sper să redescopăr *Imensitatea*.

504-Eu n-am urcat niciodată pe culmea idealurilor mele literare. Totdeauna le-am privit de departe, dar n-am fost mai puțin cuprins de un suprem extaz!

505-Uneori, mă citez sau mă citesc pe mine însumi. Atunci, parcă nu mai sunt singur. Cineva mă sprijină în ceea ce fac și are oarecare autoritate asupra mea.

506-Scriu, scriu aforisme! Cel puțin unul să *rămână!*

507-Atunci când nu pot să scriu, sculptez în lemn(care o fi cuvântul potrivit?) diferite figuri schițate deja de natură, dar eu nu fac mare lucru. E ca o pauză de gândire. Dacă *aș ciopli* o

carte și *aș scrie* o bucată de lemn poate că ar ieși ceva desăvârșit! Cred însă că mi-am găsit drumul, deși niciodată nu sunt pe deplin sigur de mine.

508-*D*acă în opera ta nu aduci niciun afront generației viitoare, nu se va ști nimic despre tine: provoac-o, admir-o, insult-o! Și, dacă ești capabil să o faci, atunci *fă-o să fie interesată de tine*.

509-*V*eniți, vreau să vă ofer iluzii! Știu că lumina mea e slabă, dar în durerea oarbă a lumii vor fi, totuși, speranțe.

510-*C*uvintele sunt niște iluzii sau chiar dezamăgiri, *mântuire* ori regăsire. Depinde unde le așează înțelesul lor starea noastră de spirit, de ce se îndură clipa să ne ofere.

511-*N*u iubim îndeajuns limba ce-o vorbim. Cuvintele ce le rostim izvorăsc din sufletul nostru. Ele arată lumii ceea ce suntem noi, puterea pe care o avem de a iubi. În simplitatea lor, cuvintele se transformă, prin ființa noastră, în sfințenia rugăciunilor.

512-*N*u mă simt liber atunci când lucrez, când dorm ori mănânc. Toate le fac pentru că trebuie. Liber cu adevărat sunt numai atunci când scriu ceea ce vreau, când dau frâu liber oricăror idei, fără nicio cenzură a cugetului și a sincerității mele.

513-*D*acă nu transmitem cuvântului emoția noastră, el nu se încarcă de înțelesuri, rămânând golit de viață ca un lăstar uscat.

514-*A*forismul are pentru mine o tonalitate imperativă și decizională. El vine să-mi consfințească îndelungi, chinuitoare și profunde meditații.

515-Cu cât scriu noi aforisme,mă izolez în lumea lor, rupându-mă de realitate. Dispar în excesul propriei mele creații, cufundându-mă într-un deplin necunoscut. Nici chiar o explozie de geniu nu m-ar mai putea scoate la suprafață.

516-De-aș cădea pradă ispitei de a nu face nimic altceva, ci numai să citesc, mi-aș risipi ființa printre cărți, fiindu-mi foarte greu apoi să mă despart de ele. Meditațiile asupra lor mă cheamă înapoi chiar în copilărie, în acea copilărie care este *numai a mea*.

517-Aforismul este medicația mea zilnică. Dacă nu-mi administrez constant această *pilulă a cugetului*,mă năpădește urâtul și micimea clipelor fără rost.

518-Indiferent ce scriem, versuri cu rimă sau nu, romane îndelungi sau doar scăpărătoare însemnări de suflet, nu alăturăm cuvintele pentru înțelesuri oarbe, ci așternem pe o întreagă coală de hârtie sau numai într-un singur cuvânt, o profundă și emoționantă simțire poetică. Această dăruire îmbracă gândurile noastre cu acel har menit să iradieze trăire înălțătoare.

519-Cuvintele au înțelesuri abstracte, care sună a gol atunci când nu sunt sfințite cu simțămintele duhului nostru.

520-Prin câte referiri am făcut *la și despre* ceea ce scriu, mi-am schițat propriul meu portret psihic, deși aceasta nu mi-a fost niciodată în intenție. Oricum va părea, o caricatură hidoasă sau un clovn intrus, nu mai pot retracta nimic. Acesta sunt! Duceți-mă la balamuc ori la bălci și lăsați lumea să se distreze. N-am ce să mai fac. *Alea jacta est!*

521-Și *a fost suferință și a fost libertate: Cartea întâia; și a*

fost încredere, și a fost speranță: Cartea a doua; și a fost mulțumire, și a fost regăsire: Cartea a treia; și am văzut eu că e bine...Dar, Doamne, nu-mi da odihna zilei a șaptea până nu-mi ispășesc Lucrarea mea!

522-Îmaginând să-mi rezum creația literară printr-o sculptură, n-am putut realiza decât chipuri nedefinite, diforme și depărtate de viață. Tot cioplind, n-a mai rămas nimic din bulgărul uriaș de piatră, ca și când ar fi murit înseși lucrările mele. Când am aruncat toate sfărâmurile, acestea scoteau, parcă, niște scâncete pierdute- *Opera mea!*

523-Nu voi pleca din viață supărat pe contemporanii mei, pentru că n-au avut vreme să mă cunoască și nici suflet să mai creadă în poezie. Eu însumi mi-am dedicat iubirea nu numai lor, ci și tuturor semenilor mei de totdeauna, de pretutindeni și de nicăieri. Voi aștepta, rob și încrustat în cremenea marilor bucurii, să-i întâlnesc în veacurile care vor veni...

524-Oricât de neînsemnate ar fi cărțile mele, întotdeauna moartea se va împiedica de ele, răbindu-și de-a pururi mândria.

525-În cugetările mele aș vrea să pun cele mai importante semințe ale cugetului pentru a germina cristale de înțelesuri.

526-Printre atât de multe intersecții de dorințe, pretenții, vanități și orgolii, *sinceritatea scrisului* a fost singura mea cale de salvare de a nu mă pierde în haosul deșertăciunilor...

527-M-am legat de scaun cu lanțurile patimii, am fixat creionul între degete și mă întemnițez în trăirile mele, având drept străjer *cuvintele*. Îmi flagelez trupul cu asprimea remușcărilor pentru toate slăbiciunile ființei mele, iar cugetul

mi-l răstignesc pentru neîmpliniri și greșelile săvârșite și nesăvârșite, sperând că voi putea recupera timpul de viață irosit și să pot afla calea *mântuirii* proprii.

528-De ce culturi mari și culturi mici? Culturile care asimilează alte *culturi* nu pot fi considerate mari, căci n-au izvoare pure de înțelepciune, așa cum nici *culturile mici*, care pot fi sufocate de aviditatea altora, nu au, de fapt, numai o strălucire proprie ivită doar din senin și de nicăieri. Culturile nu sunt nici uriașe, nici pipernicite: fiecare este o expresie a unui mod de viață, de gândire, trăire și aspirații ale poporului căruia îi aparțin. Felul în care popoarele știu să recepteze lumina înțelepciunii de sub soarele unde trăiesc și să răsfrângă, la rândul lor, răspunsul creativ izvorât din particularitatea simbiotică cu natura, locul, spiritul, tradiția și credința determină forma specifică de manifestare, unică, încărcată de viață, frumusețe, cuget și valoare. Numai acestea, în totalitatea și diversitatea lor, s-au propulsat în nemurirea fiecărui popor, din preistoria lui și până la culmile unei rafinate arte primare și, dincolo de acestea, ca o culme a dăruirilor. Aceste vârfuli semețe sunt însă adăugiri la ceea ce este peren: rădăcinile, trunchiul; ramurile adaugă multiple și uimitoare manifestări. Cultura, în totalitatea ei, este însă mai mult decât atât. Vârful, care poate fi-să zicem-Brâncuși, izvorăște dintr-un anumit popor, din geniul lui. Cine n-are nevoie de acest vârful? Cine vrea să-l soarbă fără să-i aparțină?! Cultura a sprijinit-a clădit, a unit și a ajutat să supraviețuiască toate popoarele lumii. Nu popoarele mor, ci cultura lor se stinge! Cultura este chemarea întregii lumi spre viață. Când acest glas încetează, popoarele își uită mileniile existenței și nu-și mai află viitorul. Fără flacăra spiritului, zădărniciile devin imperii de uitare, Istoria murind din fiecare popor și gânditor în parte. Străbătând în goană multe secole de istorie, sumedenie de culturi au strălucit, s-au succedat și au apus în negura vremurilor... Altele

mai neînsemnate, au supraviețuit, având stabilă constelația lor proprie, cu o licărire inconfundabilă. Geniul nemuririi unei culturi este însuși poporul care a creat-o, însăși pulsația ei proprie, intimă și autonomă; creație și creator- lut și Divinitate. Tiparele unei culturi pot fi modeste, dar veșnice sunt înțelesurile și semnificațiile unice. Spiritul unui popor înfruntă propria lui dispariție, sculptându-și chipul în eternitatea lumii, în absolutul culturii.

529-Ce puțin spirit există în această lume brutală a pietrelor! Poate că de ceea noi, oamenii, avem destinul firelor de nisip.

530-Aforisme dragi, voi v-ați născut doar spre a nu fi! Cât de mult îmi semănați, de parcă din mine sunteți parte!

531-Leneșul este inventiv numai atunci când caută umbra și pomana; în rest, îl dor chiar și cuvintele cele mai blânde!

532-Ce Destin necruțător: să te naști spre a muri! Minunea existenței compensează însă nedreptatea; cunoaștem fericirea de a fi și calea spre desăvârșire; înțelegem universul cuvintelor!

533-Pentru tine, copile, las darul meu de cuget: să te îndemne să cunoști frumusețile vieții, să jinduiești idealurile lumii și să-ți dea curajul de a dibui cuvintele viitorului.

534-Arta mea nu este separată de viață: este chiar nădejdea ei supremă- nemurirea!

535-Aforismele pe care le-am conceput sunt universitățile pe care le-am urmat în acest domeniu... Truda mi-a fost dascăl fidel, iubitor și neiertător.

536-Aforismele mi-au deschis porțile poeziei, oferindu-mi șansa de a întrezări adevărata lume a creației și de a cunoaște supliciul fericirii.

537-Metamorfoza aforismelor mele sunt catrenele, sonetele și poemele în care m-am regăsit pe mine însumi, la dimensiuni ce cutează să înfrunte uitarea.

538-Mă refugiez în puterea cuvintelor, pentru că realitatea lor mă salvează de la dispariție.

539-Toate cuvintele pe care le-am scris capătă asupra mea depline puteri, iar eu sunt conștient că am, față de ele, un statut de supunere, înnobilit însă de admirație.

540-Pentru a nu mă prăbuși în golul existenței, îmi sunt propriul meu salahor, plămădindu-mi țărâna cuvintelor, spre a-mi ridica mușuroiul faptelor, ca infimă dovadă a orbecăirii mele prin acest divin univers al existenței.

541-Mă pot defini ca un umil măturător al răutăților omenești de pe drumurile vieții. Chiar dacă în urma mea stârnesc, uneori, doar pulberea amăgirilor, împrejurul meu simt mai puțină urâțenie, nedreptate și ură. Se poate întrezări existența unei lumi mai bune, iar eu sunt fericit că pot ajuta, cât de puțin, la asanarea unui secol a cărui conștiință este murdărită de păcatul crimelor săvârșite.

542-Versurile mele s-au privit în oglinda Timpului și s-au văzut deodată schimonosite, încât seamănă cu niște caricaturi care stârnesc, mai degrabă, uimirea, neîncrederea și chiar hazul. În propriile lor drame, eu, părintele lor, nu mai sunt de înțeles, par un schimonosit întocmai ca *Omul care râde* al lui Victor Hugo.

543-Am citit în ultimul timp multe poezii *moderne*, pe care însă nu le-am înțeles mai deloc. O stare de inferioritate proprie mă sufocă! Simt că peste mine se prăbușește o magaoaică de vorbe; parcă am pătruns într-o șandramă prin care pătrunde o furtună de viață ce-mi răvășește neplăcut sufletul. Nu mă pot ridica la simplitatea unor genii capabile a face poezie din orice, chiar dintr-o idee fără valoare. De aceea mă percep pe mine însumi ca pe un nimic! Nemuriți-mă cu înțelesuri, voi, cuceritori ai viitorimii!

544-Cuvintele sunt ca fulgii de nea: oricât ni s-ar părea că sunt identice în omătul poemelor ori în nămeții romanelor, ele au o frumusețe distinctă a înțelesurilor, freamătă de viață, trăiesc și iubesc sau suferă la fel ca oricare cristal al unei pulberi de apă care, în funcție de starea lor *emotivă*, iau forme unice, nemaîntâlnite. În această lume nimic, chiar umilele mele amăgiri, nu sunt niciodată doar o simplă *apă de ploaie*.

545-Dacă versurile mele nu plac nimănui, nu-mi rămâne decât să le îndrept imperfecțiunile, să le repar stricăciunile, să le șterg lacrimile, să le redau zâmbetele și să le adaug mirosul de adjective și ambrozii de verbe atunci când mi se par prea false sau siropoase. Am să fiu fără milă: voi lovi cu barda sintaxei și cu ciocanul interdicțiilor până va curge sânge, de se vor speria îngerii și se va îndura *muza* și-oi putea să filigranez înțelesuri, chiar de va trebui să mă schimb pe mine însumi! Ce altceva aș putea să fac? De plâns, am plâns, trist am fost de prea multe ori, iar răzvrătirea nu m-a ajutat niciodată. O lume în care nu aș mai putea să scriu nu este de admis. Mă provoc, nu mă predau!

546-Vă privesc demult din cărțile mele pe voi, cei de astăzi, și pe voi, cei ce veți fi mâine, cu bucuria pe care o pâine o

induce celui flămând. Îmi fixează lumina ochilor pe chipurile voastre, vă pătrund în suflet și în cuget, pentru a vă putea cunoaște și înțelege, având speranța că mă voi regăsi de-a pururi în Voi.

547- *Nevoia de a scrie este un imperativ al existenței, strigătul lui a fi, dorința de a spune, de a te confesa, de a te exprima pe tine, de a erupe din necunoscutul ființei tale.*

548- *Felul în care scriu mă însingurează ca pe un autor intimist ce-și expune sufletul în fața cititorului, își dezvăluie ființa sa pentru a putea fi mai convingător. Păcat că unii critici consideră această atitudine ca pe un nefericit ecorșeu. Eu cred că ei nu au pe deplin justiția sincerității.*

549- *Scrișul mi-a fost prima mijire de frumusețe, apoi de speranțe, de mândrie și chiar de glorie, de împăcare și de regăsire, iar astăzi, de răzvrătire și de luptă. Scriind, m-am cucerit pe mine însumi, încât am sentimentul că sunt un învingător al teribilelor iluzii care ne guvernează viața și fără de care n-am fi atunci nimic.*

550- *Mulți scriitori construiesc socluri umanității, imaginându-se pe ei înșiși tribuni în ipostaze de înaltă valoare, având grijă însă ca sinele lor să își acopere cu perfectă modestie nu doar privirea directă, ci și, mai ales, obrazul...*

551- *Din profunzimea lui, sufletul tânjește să iasă la lumină și să se confeseze lumii, pe când spiritul nostru dorește interiorizarea sa, pătrunderea în tainele existenței; scriind, se reușește să se împacă pe fiecare cu sine și pe fiecare în parte cu celălalt.*

552-Atunci când privesc manuscrisele mele, regret că n-am putere să-mi devorez propriile creații, dar știu că o va face, cu siguranță, Timpul: și cu ele, și cu mine, și cu epoca mea impulsivă!

553-Atunci când îmi recitesc scrierile, oricât ar fi de firave și umbrite de neliniști, îmi pare că privesc într-o oglindă în care nu-mi văd însă chipul, ci numai sufletul pe care îl întrevăd nu suficient de limpede și de adânc, dar, în mod necondiționat îl presimt paralel veșniciei într-o taină a Divinității.

554-Modestele mele catrene sunt troițele pe care am putut să le ridic în răspântiile însingurate ale vieții.

555-Când unele aforisme sunt mai dificil de înțeles ori obligă la meditații de sinceritate, ele devin ținta de predilecție a mai multor critici de ocazie. Invers se întâmplă cu vorbele fără rost ori cu glumele proaste care circulă prin lume: hazul vulgar pretinde laude și ascultare, iar exigența, învățătura și virtuțile nu sunt îngăduite în preajmă.

556-Pentru că, numai scriind, mi-a fost dat să descopăr puritatea trăirii, tocmai de aceea nădăjduiesc în supraviețuirea spiritului meu, îmbălsămat în virtuțile existenței.

557-Fiecare cuvânt învățat de la mamă îți povestește toată frumusețea, taina și istoria limbii pe care o vorbești; un basm viu, fermecător și etern!

558-Un singur cuvânt poate fi o minune în actul creației, tot așa cum orice grăunte infim de nisip dovedește miracolul *Genezei*.

559-*D*acă acel înverșunat făuritor de artă nu creează prin harul său nemurire, atunci meșteșugul său nu se deosebește, în esența lui, față de umilele preocupări ale unui sărman cârpaci. Dăltuirea de frumusețe divină impune dăruire, perseverență, jertfă. Creatorul trebuie să simtă sfințenie în truda depusă și să aibă conștiința că a modelat desăvârșire, insuflând un plus de conștiință efemerului, iar materiei inerte că i-a dăruit din sinele ei o cât de slabă ființare. Numai astfel se poate spera în *mântuirea* de a fi un fericit rob al artei suverane.

560-*M*i-am dorit cu avidă pasiune să las posterității măcar un singur cuvânt drept certitudine a trecerii mele prin fermecătoarea existență, dar n-am avut geniul să știu nici când și nici pe care anume; sigur, așa cum le-am folosit, n-am făcut decât să le risipesc în nisipul ideilor fără importanță...

561-*J*udecându-mă pe mine însumi, dar și vremurile în care am trăit, deduc că ar trebui ca tuturor cărților mele să le pun un motto dictat de exigența desăvârșirii: *gânduri destinate inexistenței*.

562-*A*m vrut să scriu crezând că, în acest fel, voi deveni un om cu sufletul puternic. Dar, publicând aforismele mele, m-am descoperit firav, incapabil să suport indiferența lumii, singurătatea vieții și agonia nerăbdării cu care prezic neșansa publicării atâtor alte manuscrise ce așteaptă măcar o palidă licărire.

563-*A*deseori, cred că îngerul care mi-a vegheat existența, văzând cât de mult trudesec să caut cele mai potrivite cuvinte pentru a-mi exprima gândurile, ar fi vrut să strecoare peste strădania mea o vagă aură de Divinitate; dar fapta nu ar fi fost să se împlinească, întrucât, în mod sigur, am fost destul de adâncit în năravurile necredinței.

564-*R*egăsindu-mă într-un dicționar al personalităților brăilene, am putut constata că sunt deja prea bătrân spre a mă mai bucura cu adevărat, pentru că presimt, din păcate, că scrierile mele pe care le mai am nu vor cunoaște decât marea durere de *a fi spre a nu fi*. Un abia întrezărit nu se va mai putea destăinui!

565-*C*ărțile care doar suspină în învechite manuscrise am vrut să fie hambarele mele pline cu roadele pe care viața m-a învățat să le pârgui cu înțelepciunea trăirii, spre a le oferi lumii însetată de idealuri și flămândă de dreptate.

566-*S*criam cândva că laurii pe care i-am dorit la tinerețe se metamorfozează, odată cu apusul anilor în nevoi imediate, necruțătoare și meschine. Atunci am omis să precizez niște obiecte: papucii de casă călduroși, mari ca niște șoșoni pentru Polul Nord, căci simt tot mai insistent cum prin tălpi îmi intră în oase senzația dureroasă a frigului care se infiltrează și prin gaura cheii, năvălind ca un adevărat viscol în odaie. Da, despre papuci nu scrisesem. Papuci în care bătrânețea să moșie liniștită la gura sobei, de este cumva bine încălzită...

567-*M*editam odată că o *limbă vorbită* înseamnă o entitate de spirit a unui popor. Cred și acum că orice populație vorbitoare a unei limbi specifice, proprii numai ei, ar trebui să se regăsească într-un spațiu geografic intim, cu o individualitate aparte, deosebită. De ce nu este întotdeauna așa, numai o stare de asuprire poate da răspunsuri; nedreptatea imperiilor de ură-nesăbuița de a exista numai ele. Se spune că ar exista în lume peste șase mii de limbi vorbite. Ce frumusețe, ce bogăție planetară! Dar, vai! la fiecare două săptămâni una dintre acestea dispare pentru totdeauna și, odată cu ea, desigur, ultima suflare a unui popor, îndelung ucis, limba fiind cea dintâi și ultima probă

568- *Lucrarea profesorului Toader Buculei Prezențe brăilene în spiritualitatea românească*, publicată în anul 2004, de Editura EX LIBRIS din Brăila, îmi face, recunosc fără modestie, o surprinzătoare plăcere, tocmai pentru că umilele mele cărți de aforisme i-au atras atenția, cum însuși se exprimă în dedicația pe volumul ce mi-a fost dăruit: *o pagină viguroasă a prozei românești contemporane*, determinându-l să pomenească în dicționarul său și unele date despre persoana mea, alături de cele ale unor personalități ale căror nume nici nu îndrăznesc să le pronunț. Dar, cum referințele care mă privesc mi s-au părut atât de seci și chiar cu mici imprecizii, m-am decis să scriu o notă autobiografică în care am înșiruit câte ceva despre îndeletnicirile mele, cât ce și unde am reușit să public. Trecând de atunci câțva timp, mi-am dat seama cât de scarbădă este enumerarea de evenimente, încât simt nevoia *să-mi expun* sufletul, să mă confesez, parcă mie însumi. Cu bune intenții încerc, în cele ce urmează, un fel de testament intimist, menit să modeleze rigida notă pomenită cu date despre mine. În sensul prezentat, deduc astăzi că viața a putut trece, târâș grăbiș, porțile mileniului trei. Deși n-am fost pe deplin mulțumit, am trăit, totuși, sentimentul împlinirii, meditănd cu înțelegere la drumul parcurs până la vârsta deloc prea iubită a bătrâneții. Regândind, simt că m-am născut în credință, am gângurit într-o primăvară prelungă a copilăriei, mi-am purtat tinerețea visând și crezând în iluzii, pentru ca abia spre maturitate să simt chemarea și nevoia disperată a luptei. A urmat o aprigă perioadă în care am sperat, am crezut în idealuri, am iubit, am deslușit suferințe, am fost

chinuit și alungat, umilit și lovit... Și, în toată această zbatere, n-am căutat rostul celor ce ar fi trebuit să fac spre binele meu, pentru că m-a ispitit mai mult să răzbat durerile lumii, ci să nu mă las subjugat de iluziile plăcerilor ademenitoare. Da, vanitatea mea n-a urmărit interesul personal, ci virtutea de a fi util celor din preajma mea.

Nedreptățile întâlnite pretutindeni m-au făcut să pun vieții multe întrebări, cu toate că eram conștient că puține răspunsuri îmi va fi dat să aflu; la gânduri multe- speranțe puține, înfricoșător de puține! Această stare s-a datorat faptului că am trăit la răscruce de istorie, când popoare nefericite s-au dușmănit pe acest Pământ prea mic pentru ură și durere, prea mare pentru libertate și fericire. Am cunoscut de timpuriu teroarea vremurilor, înșelarea spiritualului, ura ca politică de stat și in Justiția ca virtute ideologică, tristețile manifestări petrecându-se sub deplină indiferență planetară. Adevărul a fost un lux la care rareori am putut visa. Minciuna a substituit toate frumusețile vieții, în timp ce sufletul se chircea în agonia persecuțiilor, chiar și pentru motive inventate de minți bolnave. Astfel, am avut tristețea să cunosc de-a lungul vieții marea degradare umană la care a fost supusă ființa creată după chipul divin: PROSTIA! Ridicată la rang de principii și de aspirație socială, ea a fost principalul instrument prin care comunismul a putut fi implantat într-o nație profund adversă lui.

În acest infern, rareori durerea nu m-a însoțit, însă niciodată nu m-am lăsat copleșit, chiar dacă mi-am simțit adeseori frânte aripile cugetului. Am luat poate, din firea părinților și a străbunilor mei puterea de a supraviețui și de a regenera din izvorul lacrimilor și din jarul mocnit la speranțelor, ca dintr-un duh al credinței prin tăria rugăciunii. Sunt convins că, dacă aș mai avea încă o existență de trăit, iar drumul ei ar trece printr-o grădina de rai, spre o comoară sau, dimpotrivă, ar trece peste nisipurile unui deșert, spre moarte, aș alege această ultimă cale,

dacă numai ea ar fi aceea care mi-ar putea lăsa măcar o firavă urmă, ca semn imprimat mărturie contra relelor lumii în care am suferit, rămânând ființării la fel de dator cu mitul fericirii, căci *ea a fost doar cum a fost dictat să fie!*

569-O fi stând, poate, în firea naturii umane ca unele cunoștințe apropiate, prieteni de nădejde, colegi de școală ori de muncă, deci oameni cu care ne petrecem o bună parte din timp, să dispară într-un mod inexplicabil din viața noastră. Nu știu exact cum se întâmplă și nici dacă este cineva de vină, dar ne trezim deodată, după o lungă perioadă, că ne lipsește în mod acut prezența lor, năpădindu-ne o cohortă de amintiri. Așa s-a întâmplat și cu un camarad apropiat al meu pe care îl numeam, puțin invidios, nu altfel decât *Visătorul*. Cu el făceam lungi plimbări, niciodată undeva anume, simțindu-ne plini de entuziasm, căci discutam despre orice cu pasiune și cu sinceritate, puneam lumea la cale, făcând planuri de viitor și năzuiam că vom ajunge, negreșit, scriitori. Aici trebuie să fac o pauză, spre a explica penibila mea slăbiciune a memoriei pentru numele oamenilor cu care vin în contact, chiar o perioadă mai lungă de timp. Cu foarte multe cunoștințe mă revăd când și când, ne vorbim, ne salutăm, dar îmi este jenă să-mi recunosc defectul: nu le știu numele. În fond, îmi zic, considerația contează, ci nu un nume, indiferent cum s-ar chema el. La fel s-a întâmplat și cu *visătorul* meu. Ne-a despărțit perioada studiilor universitare și, de atunci, zecii de ani trecuți nu mi-au amintit cum îl chema, cum să-l caut, de cine să întreb, unde este, de pe ce culmi oare mă privește? Îi este potrivnică și lui aducerea-aminte? Mă obsedează de câțva timp personalitatea lui și încerc să mi-l apropiez în memorie. Îl țin minte cum era mereu nemulțumit de ceea ce făcea, manifestând cu indignare sentimentul neputinței, mai ales față de dificultățile de a-și exprima cu limpezime gândurile cele mai profunde. Voia să descopere în jurul său ori în sinele propriu

o comoară de înțelepciune care să-l susțină în comunicarea cu lumea, de a-i transmite acesteia mesajul pe care îl poartă. Credea în existența lui la modul prezent, cuprinzând însă și clipele de mâine; îl preocupa *ziua viitoare*. În permanență manifesta o stare de pură meditație, cu diafane meditații asupra condiției umane, care părea că-l stăpânește cu insistență. Căuta să afle în conștiința genomului său puterea de a cuceri sensurile trecerii prin această lume. Acest om simțea permanent amărăciunea propriilor cugetări purtătoare de iluzii, meditănd asupra faptelor care puteau avea urmări intenționat definite pentru armonia socială și a împlinirii idealurilor fiecăruia. Tocmai de aceea se implica aventuros în lupta cu viața, cu nemerniciile care o asaltau, cunoscând asuprirea, umilința, suferința și involuțiile sociale. Astfel, a înțeles resorturile răutăților, a descoperit cauze, a găsit explicații și motivări, a localizat vicii și năravuri dar-cel mai important, mi se părea în acea vreme- era că întrevedea remedii pentru a extirpa doctrina nefastă considerată invincibilă și eternă. El știa a sugera nu doar o stare de nemulțumire, ci de răzvrătire, de permanentă împotrivire, ceea ce fortifica speranțele, chiar pe cele mai puțin aprinse. Credea că are datoria să-și limpezească tumultul propriilor gânduri, pentru a ordona aprigile căutări și neliniști, pentru a oferi oamenilor o rază de încredere în existența lor întunecată de infinitele nevoi și dureroasă nedreptate. Treptat- treptat, prietenul meu *Visătorul*, insuficient înțeles și apreciat, pe atunci, căpăta credința că poate începe să disece rosturile nepermise, că își poate exprima efervescența gândurilor, așternându-le curgător pe fila de hârtie cu tot patosul și cu toată tulburarea care le însoțea. S-a confruntat repede cu greutățile începuturilor, făcând cunoștință brutal cu umilința insucceselor și cu amenințarea ridicolului. Știa însă că drum de întoarcere nu mai există... Răbdarea îl va ajuta să pună frâu ideilor intempestive, să stăvilească torentul emoțiilor inspiratoare. Era conștient că nu are de îndeplinit oricum fapta

de a-și face cunoscută văpaia existenței sale. Nu-l interesa comunicarea în orice mod cu semenii săi, chiar dacă ar spune lucruri deosebite, ci voia să se poată exprima într-un anumit fel, în felul său propriu, ca nimeni altul, de a putea să se cunoască și să se recunoască pe sine, insuflând în ceea ce voia să spună un impuls dătător de viață și de împliniri. Urmărea să facă din conglomeratul său de gândire o operă de artă suplă, în care să se edifice nu truda și pasiunea sa, ci acea scăpărare pe care o dă harul inspirației. Urcând până la acest nivel, ar fi putut cunoaște deznădejdea de a nu fi avut măsura propriei lui valori. Pentru el doar lumea și Timpul sunt judecătorii supremi. Se subordona unei tainice credințe: poți să ții creionul în mână, în nopți de neliniști, înzeit de o exigentă muză, dar în zori să constăți că ai așternut pe coala de hârtie abia un rând de incertă inspirație. Atunci trebuie să dovedești puterea de a te lăsa robit de harul jertfei divine, de a-ți curma chiar propria-ți fericire pentru dureri care nu-ți aparțin. În asemenea momente se întreba cu înfrigurare de unde începe și unde se sfârșește meșteșugul și de unde pornește chemarea nestăvilită a artei. O evidentă îndoială îl făcea să acuze truda că se infiltrează dincolo de limita care-i este hărăzită, căci voința umană este prea adeseori stăpânită de dorințe, vrând să fim ceea ce nu suntem, nădăjduind să avem ceea ce nu ne este dat, urmărim să obținem sublimul, chiar dacă ne este refuzat. Cât de nemărginite sunt aspirațiile vieții, dând înșelării șansa de a micșora distanțele dintre real și posibil, dintre concret și speranță; nefericirea pare că plutește pe aproape. Dar de frica unei prezumții nu se poate renunța, mai ales că iluziile nu ne părăsesc nici la grele cazne. Peste temeri se sare făcându-ți din timp avânt. Primul pas l-a făcut *Visătorul* pe vremea agitatelor căutări spre culmile visurilor, când a golit adeseori paharul deșertăciunilor. Simt că astăzi e pornit la drum lung, hotărât ca școlarul cel dintâi cu tăbliță și condei. Cred că își va fi ascultat inima și a dat glas suspinelor ce se voiau

ascultate, cât și dorințelor ce se vor fi voit șoptite. Bănuiesc că pacea adâncă și înălțătoare îl stăpânește și astăzi, ca înaintea unei lupte decisive. Sigur că în cohorta ostașilor poate exista un singur învingător sau un singur învins și acela să fie el. Oricum ar fi, el trăia mai presus decât însăși speranța: colinda încă din afundături de vremuri țarmurile viitorului. Dă-mi de știre, *Visătorule!* Ia-mă cu tine spre oriunde!

570-Când poeții sunt lipsiți de bucurii, îngerii plâng de tristețe.

571-Nu tulbura pâlpâirea inspirației cu iureșul emoțiilor inutile până nu se întetește văpaia creației.

572-Dacă îți asumi o cât de infimă responsabilitate, atunci poți îndrăzni să critici; altfel, nu e decât cleveteală, lașitate.

573-Inspirația nu are o trăire anume, o simțire ca o aprindere interioară ori o împresurare cu har suprem, ci ea se oferă chiar nouă înșine ca o rezultată a trudei perseverente: se constată, pur și simplu, ca pe un fapt petrecut banal și parcă inutil.

574-Ideea de a scrie despre *iluzia nemuririi* în truda creației, mărturisesc că nu o pot separa complet de propria mea așteptare. Nemurirea, ca dar sau rezultată a unui act de creație, nu este o stare de neînviat, chiar dacă cel care o invocă ori care se simte îndreptățit să o merite nu are curajul modestiei de a recunoaște direct și explicit darul pe care îl așteaptă sau care îi este hărăzit. Bietul suflet omenesc, emfaza sau chiar orgoliul îi îndeamnă pe mulți să aibă năzuința de a fi nemuritori, indiferent dacă fapta vieții lor îi propulsează sau nu spre un asemenea destin. Cei mai mulți dintre creatori, făuritori de nemurire, nu lasă însă niciodată să se înțeleagă această aspirație sau o fac cu

o discretă convingere. Totuși, în *veșnicie* oricine este așteptat și primit, întrucât pe acest tărâm puritatea invidiei din lumea noastră nu este cunoscută. Minunea de a crea este garanția absolută a nemuririi. Numai această certitudine înlătură teama față de insuccesele vieții. Noțiunea de *veșnicie* o raportăm nu numai la speranța existenței noastre într-o posibilă stare de cuget, ci chiar la inexistență, când șocul acestei eventualități este teribil. O stranie asociere o face Vlahuță, uimitor de potrivit, paradoxal ca un oximoron, în aforismul *Nu de moarte mă cutremur ci de veșnicia ei*. Câtă profunzime de cuget! Față de aceste diamantine cuvinte, Gabriel Liiceanu în *Ușa interzisă* afirmă că într-o convorbire telefonică cu Virgil Ierunca acesta i-a spus: *regret că nu mai am timp să scriu o mie de pagini despre versul lui Vlahuță*. Într-adevăr, cu cât meditezi mai mult asupra acestor gânduri, cu atât îi găsești noi și tulburătoare valențe, și până la urmă, te răzvrățești, neștiind împotriva cui. *Veșnicie* vrem numai pentru cugetul omenesc! Nemurirea pe care ne-o dorim nu este o entitate improbabilă, sterilă și abstractă. Percepem *veșnicia* ca pe o stare nu străină de noi, ci situată în închipuirea și în acțiunile noastre. În ea ne găsim, oricât ar părea de vag, un lăcaș propriu unde dăm concretețe unor imagini, instituind o atmosferă de intimitate specifică nouă, chiar dacă nu ne putem nici ascunde, nici orienta în această nesfârșire, până la urmă, parcă, fără sens și absurdă. În *Istoria Omenirii* a lui Hendric Willem von Loon dăm de o descriere surprinzătoare care vine să umanizeze conceptul *veșniciei*, făcând-o mai înțeleasă și în armonie directă cu posibilitățile obișnuite de percepție: *Sus de tot, la mieznoapte, în țara numită Svinthjord, se află o stâncă. E înaltă de o sută de kilometri și lată de o sută de kilometri. O dată la o mie de ani sosește în zbor o păsărică și-și freacă ciocul de această stâncă. Când stânca va fi complet tocită, înseamnă că a trecut o singură zi din veșnicie. Și dacă veșnicia ar fi doar a trecut o singură zi este cu mult prea mult, neînțeles de târziu,*

imposibil de pătruns cu amărăciunea cugetului nostru. Desigur, a ne dori *nemurire* e, de fapt, o iluzie. Poate că vrem ca aceea stâncă să fie doar o insignifiantă pietricică... Ce-om fi vrând precis noi oamenii? De-ar trebui să răspund, atunci mărturisesc că am deslușit în *nemurire* nu numai o chemare consecutivă unei pasiuni devastatoare, ci și mai pământene vanități, chiar dacă acestea nu sunt străine de suferință: *Am disecat în nemurire/ Avide gloriei- nimbul înălțării/ Și-am dat de oarba-nrăurire/ Din pribegia jertfei și-a uitării*. Mi-am dorit mai presus de orice harul divin, acela de a avea binecuvântarea asupra cuvintelor și discreția libertății de a pătrunde în adâncul nemărginirii umane, spre a elibera tainele înțeleșurilor care guvernează existența omenească. Mi-am dorit spre a mă dăruir, nu spre a mă bucura, ci pentru a mă jertfi țelului suprem. *A scrie* îmi este fericirea și suferința. *A scrie* este eliberarea din viață, pătrunderea în *nemurire*, afrontul adus nedreptei vremelnicii. Pe măsură ce reușesc să mă exprim, nu mă imunizez, nu devin rezistent la amăgire, ci mă contaminez tot mai intens, încât simt nevoia să incizez orice ascunziș, spre a descătușa toate sentimentele într-o explozie de cuvinte liniștitoare și eliberatoare. Este adevărat că, uneori, cuvintele se sfârșesc repede, pustiindu-mi percepțiile și golindu-mă de mine însumi, părăndu-mi-se că sunt un altul. Un vid *atâră* greu în echilibrul meu interior. De aici, poate și șubrezenia multor scrieri ale mele, neavând tăria de a desprinde din ființa mea drama trăirilor personale. Nevrând a atribui altora sentimente eventual necunoscute lor sau chiar nepotrivite ori prea apăsătoare, am preferat să mă expun pe mine însumi, chiar cu defectele și rănilile mele neprotejate. În felul meu, sunt un intimist care speră să convingă prin durerea și trăirea sa interioară și nu prin scenarii imaginare. Însăși abordarea unei asemenea teme denotă o zbatere ascunsă, chiar dacă conștientizez improbabilitatea. Ființa mea colcăie însă de iluzii. Nu există niciun țesut, organ, sistem sau poate că nicio

celulă care să nu-și sprijine ființarea pe un complicat și ingenios sistem de amăgiri, apt să confere o realitate dorită, o speranță convingătoare sau o împăcare cu sinele propriu. Această atitudine încrezătoare implantată într-un sistem social infertil, viciat și înșelător nu mi-a fost însă propice, impunându-mi să nu știu exact nici cine sunt și nici ce vreau cu adevărat. Am fost obligat să mă limitez la ceea ce este și cum este în jurul meu. Anturajul în care existam nu permitea nicio deosebire față de el însuși. Orice abatere de la standardul colectiv era catalogată ca dăunătoare: *Ai auzit? Țasta scrie, fii atent că nu știi ce are-n cap!* Da, să n-ai păreri, să te mulțumești cu nimic, să suporti abuzul și nedreptatea. Să nu gândești, să n-ai pasiuni, să te afunzi în ideologia devastatoare de conștiințe! Căutam o evadare, un drum al meu. Calea mi-a fost arătată de poezie. În puterea cuvintelor am deslușit libertatea vieții, cât și nemurirea cugetului: *Îmi scriam versurile-stol, ca să rup nimb din nemurire/ Și din cuvânt construim scut și năzuim în izbăvire.* Ca să rup nimb din nemurire! De aceea am dorit să scriu încă din anii adolescenței. Intuiam de pe atunci că-mi va fi teamă de silnicii, de singurătate, de viața fără sens și de infima ei strălucire. Destinul finit al cenușii mă înspăimântă! Pe cât de vie și inspiratoare de minuni este arderea, pe atât scrumul- cenușa este moarte. Din duh desăvârșit, minereu inert! Și iată că, după mai bine de un deceniu de la publicarea primelor gânduri, în care am strigat că exist, sunt astăzi în situația de a nu putea percepe decât un vag interes față de ideile pe care le-am expus. Arderea e pe sfârșite, știu ce urmează...Nepăsarea lumii, chiar a celor apropiați, uitarea idealurilor și a faptelor mele de creație îmi sunt însă temeri majore de meditație: *Uitarea mă zidește, iar glasul mi se stinge,/ Niciun oftat de înger tristețea nu-mi atinge...*

Cu toate acestea, găsesc puterea să intuiesc că va veni o vreme, chiar îndepărtată de mine, când situația se va schimba: *Din adâncimi de vremuri voi suspina lumină/ Zdrobind cu*

versuri lespezi de lungă nepăsare. Ce iluzie frumoasă este credința că peste ani, versurile mele vor zdrobi indiferența sau neînțelegerea semenilor mei! Am emfaza de a mă considera îndreptățit să aspir, cel puțin *post-mortem*, la *veșnicie*. De cele mai multe ori insuccesele literare îmi agită durerea, simțind că am înscris în codul genetic sau în hazardul destinului hotărârea unei voințe supreme care orânduiește ceea ce mi se cuvine din rosturile și înțelesurile acestei lumi: *Infinit, Eternitate, Nemurire, Înălțare.../ Nu sunt la îndemâna noastră: cine cum pe cine – alege/ Aste daruri să-i ofere, nu ni-i dat să avem aflare.* În asemenea momente neputința este suverană, copleșindu-mă în lașitate, considerând vinovată Pronia Divină. Sigur că e mai comod, decât să-mi judec propria-mi existență: *În mărginita viață arar ne-aflăm menirea:/ Nu știm urca Golgota, murim în povârnișuri,/ La cea mai mică grijă învinuim Zidirea.* Desăvârșirea ființei umane fiind o chintesență a trecerii prin această lume, avem datoria de a ne înălța deasupra intereselor care ne subordonează lăcomiilor materiale. Negăsindu-mă în virtutea acestor aspirații, voi părăsi cu regret această avidă existență: *Mă voi retrage în Neunde, de-acol' de unde am apărut,/ Al nimănui și-al niciodată din patime lumești/ Și spirit, voi fi un haos absolut.* Nemurirea dorită este deci *veșnicia* cugetului. Numai gândurile sunt cele care pot depăși nemărginirile, oricare ar fi ele. Desigur că n-am întrevăzut ideea *nemuririi* ca pe un plocon făcut unor simple dorințe, în care suntem atât de lacomi, ci numai ca pe un corolar al trudei și al dăruirii de sine față de semenii mei, chiar dacă am fost conștient că mijloacele de exprimare și persuasivitatea de care sunt capabil nu sunt cele mai potrivite, simțind că tocmai acest fapt mi-ar putea fi fatal: *Încrezător în visurile mele, plin de emfază,/ Nădăjduind ca lumii să-i dăruiesc o altă oază,/ Bat insistent în poarta veacului trist să se deschidă!/ E surdă nemurirea: scâncetul nu-l agreează!* Cuvintele mele nu au găsit întotdeauna

o liră prea bine acordată! Tocmai de aceea gândeam parcă *alternative* care să mă salveze de la uitare; de la *cenușa* cugetului: *M-aș transforma în rocă, de n-ar fi-n timp nisip, / M-aș condensa-ntr-o stea, de n-ar fi căzătoare... / Rămân mai bine cuget fără de niciun chip, / Definitiv plecat din lumea trecătoare.* Și roca, și constelațiile parcă dispar, doar cugetul este menit *veșniciei*, tocmai el, *cel mai puțin* produs al materiei aride. Din simbioza mea cu această lume aș putea pleca mulțumit și credincios țelului meu: *Nimic nu voi lua cu mine din aventura existenței. / Ce fapte bune voi putea lăsa e o dovadă de iubire; / Chiar dacă nu mi-a fost scris anume să dau tribut indiferenței, / De-al Omenirii leagăn mă despart îndrăgostit de nemurire.* Cu toate că n-am siguranța că pot să-mi ating năzuințele și simpla incertitudine mă fericește, dându-mi puteri, înfruntând chiar și ceea ce este mai rău: *Sunt pregătit și te aștept să vii. / Îți las pustii toți anii mei de vise supti, / Căci m-am dat jertfă marilor trufii; / Din veșnicia mea tu n-ai să te înfrupți!* Și, dacă n-am fost prea explicit în acest catren, în următorul am... tupeul să fiu mai direct și incisiv: *Te chinuiești să-mi iei ființa, tristă arătare, / Dar nu știi ce să faci cu ea, căci eu rămân prin țară. / Deduc că veșnicia mea atât de mult te doare! / Te umilesc? Ei și? Doar nu e pentru întâia oară! Rămân prin țară; mi-am diseminat gândurile în câteva cărți pe care le simt protectoarele mele, victoria asupra cenușii... Tristei arătări i-am spus-o din nou detașat de veșnicia ei: eu am iubit și am ales: rămân aici chiar de nu-ți place.* Aici. Adică în conștiința lumii mele. Prin ea există nemurirea mea. În clipa în care am simțit că scrisul mă poate desprinde din veacul pervers în care am trăit și din umilința destinului nedrept, am căpătat puterea de a mă cunoaște, de a mă instrui, precum și curajul de a spera. Veacul și destinul pot fi învinși!: *Vă osândesc definitiv să vă ucidă ne-mplinirea / A toate ce mi le-am dorit, că-s împăcat cu Nemurirea!* Mă regăseam. Creația ucidea uitarea, astfel că puteam să nădăjduiesc: *Și voi învinge răul prin*

fapte și credință;/ De orice vremuri crude m-ascund în Nemurire! Utilizând cuvântul, am deprins să mă înțeleg și să mă simt mai puternic și niciodată singur și steril: Sorb har din dragoste divină. Acest sentiment mă face să cred că mă pot răfui cu vicisitudinile și vremelniciile, fiind înarmat și protejat: Cuvântul mi-e și scut și lance/ Și-mi e supremul adăpost;/ Chiar de-mi sunt relele dușmance/ Prin el dau vieții mele rost. Scriind, am putut suporta nu numai neîmplinirile personale, ci și urăteniile sociale, mi-am putut stăpâni revolta, am întrevăzut posibilitatea de a supraviețui disperării în care viețuiam doar pentru că în mine fremăta devenirea- metamorfoza lutului în spirit: Durere, care mi-ai dat de câțva timp târcoale/ și vrei în neant definitiv să mă scufunzi/ Eu nu mă las răpus de scopurile tale:/ În nemurirea mea tu nu poți să pătrunzi! Chiar suferințele lumii îmi aprindeau flacăra pasiunii, descoperind supremul motiv de a face și de a merita ceva. Libertatea cugetului se dezlanțuia scriind și nu putea fi oprită de nicio împilare. Urmam calea nemuririi: ...mă îmbăt cu visul de a fi nemuritor. Uneori, doza mea de tristețe, pesimismul reținut cu dificultate dispăreau ca prin farmec când simțeam că muza mă încurajează: Cuvintenaripate, metafore arzânde/ Lăsați-mă în pace, nu-mi amăgiți trufia!/ Virtuțile primite îmi sunt grele osânde;/ o viață nu-mi ajunge: vreau însăși veșnicia! Dacă asupra clipei mele de geneză s-a suflat rostuire de viață, înseamnă că Fiind din Tine clipă, mi-e dată veșnicie; și, în aceste condiții, mă simt îndreptățit a crede-n aceste aspirații, având convingerea că, într-adevăr, Sufletul nostru-i râu paralel veșniciei și tocmai de aceea toate faptele și așteptările ce le avem nu se irosesc nici în situații neprielnice, ci își urmează curgerea lor: Când recitesc caiete vechi, demult uitate,/ Descopăr rime care mi-au înflăcărat iubirea/ Și-nu știu cum-în minte nu au fost notate,/ Dar simt că în văpaia lor tresaltă nemurirea. Desigur, avem tentația să profităm de condiția noastră, de prezumția Divinității, uitând de

menirea vieții, de ceea ce trebuie ca noi să facem, să creăm ceva durabil care să ne însoțească în acel *râu paralel veșniciei*. Dacă nu ne străduim să purtăm cu noi ceea ce este demn de natura înzestrării atunci *În nemărginirea ta nimicu-i veșnicie!* Trebuie să ne cunoaștem, să ne înțelegem rosturile și limitele; să ne drămuim pretențiile, dorințele și chiar iluziile; să trudem cioplindu-ne propriile mofturi: *Nesocotiți mai suntem și lacomi în dorinți! / Ne vrem pătrunși de geniu, de forțe uimitoare, / Remodelăm Pământul- parcă i-am fi părinți!- / Vrem învierea sorții, vrem moarte trecătoare...* Auzi-ne distinse Vlahuță! Vrem moarte efemeră! Ne facem a nu ști că *Doar de intrăm în lume anevoie / La nemurire suntem osândiți!* Anevoie! Iată înțelegerea de care avem trebuință! Când răbdarea arde în valpurgia plăcerilor, *nemurirea* nu este decât un foc de paie. Nu te alegi decât cu acea *cenușă...* *Zadarnic crezi că viața îți e nemuritoare, / Că visurile tale vor dăinui de-a pururi: Nu ești decât o clipă sub necuprinsul soare / Și te topești ca spuma în largile azururi.* Ca să poți ieși învingător într-o luptă inegală cu infinitele iluzii și din capriciile amăgitoarelor pasiuni, trebuie să te desfaci de trăirile înșelătoare care te îmbie la tot pasul: *De veșnicie vrei, imploră tot ce-n viața asta doare!* Fără încrâncenarea de a te război cu toate dificultățile, nu-ți rămâne decât să: *...simți veșnicia cum te dă uitării.* Ne stăpânește atunci imensa deșertăciune a regretului când nicio întrebare ori răbufnire de mândrie nu-și mai au loc, nici sens și trebuie să învățăm *a muri* împăcați cu Voințele Supreme și să înțelegem că: *Atunci când viața noastră își potolește clipa, / Reîntorcându-se în rosturi de început, / Orice-nălțare sacră își sfășie aripa: / În veșnicie nu am încăput!* Ce-am oferit e minor și, poate, prea târziu: *La mila necruțătoarei veșnicii în urma tuturor venii.* Într-o asemenea existență cel de pe urmă surâs nu poate fi decât o *mântuire* divină, căci zbućiumul, suferința și iluzia *nemuririi* au fost în tainele lor infinit de frumoase. O ultimă străfulgerare reaprinde gândurile trăite,

părând a invita la un spectacol final. Eu însumi simt chiar ca pe o datorie să-mi etalez o ultimă reprezentare debarasată de slăbiciuni și ne iubire: *Gândirea mea neliniștită/ Am transformat-o-n apă vie./ O pun în inima lovită/ Și moștenire-o las să fie...Și având motive să cred că ideile și atitudinile mele pot sluji oamenilor, asaltăm tumultuos idealurile pasiunii: Din risipirea de cuvinte îmi fac rug/ Și ard înflăcărat iubirea-mi vie/ Jarul verbelor luminează din belșug./ Mă-mbăt cu aforisme și cu poezie.* Actul creației acționa, la rândul lui, asupra spiritului meu, modificându-l și stimulându-i perseverența: *În glia mea de vorbe speranța încolțește:/ Dau roade-mbelșugate și aprinsului răcoare;/ Pădurea mea de visuri prin lumi se risipește./ Tristețea vieții trece și-omida faptei moare.* Da, moare lenea, trândăvia, lipsa de curaj, pretențiile, vanitatea și împăcarea cu silniciile politice. N-am cerut privilegiu pentru mine, ci m-am mulțumit cu înălțătoarele speranțe: *Doar un petec de hârtie de la viață am cerut:/ Am luptat să-mi înalț gândul,/ Lumea strâmbă mi-a părut;/ Deseori, am scris cu lacrimi și cu sânge am semnat:/ Cu speranța și durerea m-am unit ca-ntr-un sărut.* Nu credeam să-nvăț a transforma suferința în bucurie! Orice s-ar întâmpla, mă simt un învingător. Un învingător, chiar dacă îmi cunosc atât de bine limitele cugetului, îngăduințele sufletului și rănilor puterii de caracter, ca pacoste moștenită din epoca lipsită de omenie, în care mi-a fost dat să exist: *Închis în izul dogmei de partid,/ Am adunat în suflet patimă și ură/ Și-am crescut strâmb-opribegită făcătură;/ Progenitura unui veac fetid.* Așa, handicapat, mi-am căutat drumul, menirea, primenirea, nemurirea. Poate că am depus armele prea devreme sau am început a le folosi prea târziu. Oricum, regretul, tristețea, nemulțumirile mele ascunse, dar certate în nopțile de veghe și de regăsire, par a mă desprinde din vifornițele vieții, adăpostindu-mă în anii târzii, cu toate umilințele lor și ale vremurilor nelimepizite de durere și nedecantate de nedreptate:

Îmi bate pe la uși vremelnicia/ Și-mi picură-n cerneală sărăcia.
N-am însă împăcarea să mă destind în fotoliul cel mai comod;
fiind toată viața îndrăgostit de Neliniște, ea îmi dă și îndoială și
îndemn. I-am închinat versuri, implorându-i mereu prezența.
Nici chiar acum, încercând să mă judec și să mă împac cu mine,
găsesc că tot neliniștea-și lasă amprenta asupra destinului meu
literar: *Ca scriitor, mă pierd în negura -ntristării/ Și nici nu știu*
ce soartă-mi este hărăzită. Dacă ar trebui să trag o concluzie
finală, nu aș putea să nu recunosc ce mult m-am înșelat și cât de
mult speranțe n-am nesocotit: am crezut în forța cugetului mai
mult decât el însuși m-a îndemnat și decât eu însumi am trudit
să clădesc edificiul *nemuririi*: *Orgoliul rațiunii înșală existența:/*
Nu știi de ești o clipă ori veacuri porți pe frunte,/ Dar ai mândria
oarbă că ești însăși prezența;/ În necredința lumii trufia-i cât
un munte! Oricâte nedreptăți, oricâte rele, insuccese sau chiar
vicii ne sunt destinate a suporta în viață, noi, fii ai credinței, nu
putem să ne despărțim, în cele din urmă, supărați pe cineva. Mă
fac părtaş fără rezerve acestui gând. Cea mai frumoasă virtute
în care am crezut cu disperare nu s-a lăsat cucerită! Nemurierea
nu m-a vrut! Pentru înfrângerea mea nimeni nu triumfă; vina
îmi aparține!

III

NEBUNIA VEACULUI

Motto:

*Când vremurile ne sunt dușmane,
vina nu este o pacoste cosmică,
ci o lașitate a cugetelor bolnave
lăsată să prolifereze.*

575-Durerea comunistă nu s-a instalat dintr-o dată în sufletul meu, ca atunci când suferi un accident, ci a avut perseverența picăturii de apă care erodează roca clipă de clipă și-i prăbușește măreția. În acest fel, nu s-a mai ales nimic din viața mea. Am fost tot timpul un bolnav cronic de nedreptate și lipsit de libertate.

576-La ședințele nesfârșite, de pe vremea comunismului, se debitau atâtea nerozii și se spuneau atâtea minciuni frumoase despre viață, încât oamenii, în toată firea lor, s-au lăsat înșelați pentru foarte multă vreme. Păcat că unii nu s-au trezit la realitate niciodată, ba chiar ar vrea să se transforme din nou închipuirile lor bolnave în malformații reale...Și-s cocoțați la putere...

577-Am o rudă care a plecat din cauza sărăciei colectiviste din satul său natal și a ajuns meseriaș într-o uzină. *A primit* de la stat un apartament prăpădit, de care este însă foarte mândru, a fost de câteva ori în concediu la mare, a uitat să mai treacă pe la părinți, a mâncat, atunci când găsea, *adidași* de porc, după ce se îmbulzea la o coadă interminabilă, iar scara orbecăia prin întuneric cât timp era, ca de obicei, lumina întreruptă. Și astfel, i s-a cam dus viața... Astăzi, ca atâția alții, nu vrea să se reîntoarcă în satul său natal, unde are câteva pogoane de pământ: -*Ce, eu sunt mai prost ca alții? Să rădă lumea de mine?*

Cred că are, în felul lui, dreptate. El nu a fost niciodată un adevărat muncitor. A fost îndemnat și învățat să-și renege originea și să se considere un îndreptățit al privilegiilor; corect apus: al amăgirilor! S-a lepădat de tot ce-a fost mai bun în el, întocmai ca Iuda.

În cele mai nevinovate suflete sechelele comuniste deformează realitatea și mutilează speranțele. Încredere și idealuri nu mai există!

578-În tinerețe, uram atât de mult activiștii de partid și prostia (termeni pe care, cu timpul, i-am asimilat), încât păream semenilor mei un ins *cu nasul pe sus* și chiar arogant.

Dacă nu aș fi fost suficient de destoinic în activitățile mele, nu mi-ar fi fost suportată prezența pe nicăieri, mai ales că pe mulți, în primul rând, pe *tovarăși*, îi deranjau exercițiile mele de gândire liberă, de care se fereau ca dracu' de tămâie.

579-Eu simt că am moștenit de la părinții mei durerea impusă de comuniști, motiv pentru care le sunt dator în formarea caracterului meu.

N-am putut *să dobândesc* nimic sub influența fericirii mediului comunist. În genomul eredității mele, nerușinarea și crimele comuniste sunt absente!

580-Puține însemnări am păstrat din vremea regimului comunist. Nu îmi era atât de teamă că vor fi descoperite, ci că, oricum, faptele sunt atât de bine întipărite în memorie și în sufletul meu, încât oricând le voi putea așterne pe hârtie. Trecerea timpului le-a ucis însă pe cele mai multe dintre ele. După atâta timp, nu le mai pot reda în toată acuratețea lor, fapt ce-i face pe mulți, din vremurile de astăzi, să creadă că învârt, mai degrabă, o flașnetă plângătoare...

581-Când vezi că aceia care sunt răspunzători de tragedia comunistă prin care a trecut poporul român sunt tot la putere, iar crimele lor au rămas nepedepsite, ba continuă să se producă, simți că trebuie să renunți la omenie și credință și să te înfrățești chiar cu Diavolul, spre a le da în cap acolo, în Parlament, unde s-au cocoțat, pasămite, să facă dreptate. Se deduce, încă o dată, că răbdarea omenească nu este sfântă, ci doar o limită a suferințelor. Dar, Doamne, până când?!

582- *M*ulți oameni spun că nu pot trăi în minciună nici măcar un singur ceas. Probabil că nu au foarte exactă conștiința adevărului, din moment ce au traversat acest secol tronat de înșelare, nedreptate și crime!

583- *A*m fost și eu unul dintre inutilii martori ai acuzării în procesul unui comunist prost și mizerabil (vreau ca acești termeni să constituie un singur înțeles). Dar această specie subumană a ieșit triumfătoare din proces. Ba, este astăzi tot la putere, individul fiind chiar *alesul poporului*, în urbea în care altădată a fost căpetenia cea mai urgentă, localitate declarată *oraș martir*. Cred că aceia care i-au acordat acest titlu s-au gândit numai la rușinea pe care o trăim astăzi. Ca să nu mai spun nimic, că președintele României *a fost obligat(?)* să-l felicite, ca și pe alții, la aniversarea a zece ani de la deturnatul eveniment. Cât despre mine, nu-mi mai rămâne decât să redefinesc noțiunile de **democrație, demnitate și justiție**. Mă cuprinde o profundă revoltă când văd că, după atâția ani, visurile noastre nu s-au înălțat din mocirla comunistă. Rușine națională!

584- *Î*n ultimii ani ai comunismului, se întrerupea curentul electric în apartamente multe ore la rând, din motive economice. Bieții oameni rămâneau ca prostiți pe întuneric sau aprindeau câte o lumânare la care copiii trebuiau să învețe. Eram conștienți că orânduirea își exersa, în acest mod, propria sa descompunere și coborâre în mormânt!

585- *A*par din ce în ce mai des pe posturile de televiziune tot felul de indivizi cu moralitate dubioasă, foști mari comuniști, *revoluționari de profesie* și încă multe alte specimene racolate mai de curând din plevușca oportunistă.

Toți *acuză* Puterea de succese adevărate sau inventate, fără să recunoască niciunul că ar avea vreo vină pentru starea

precară în care ne aflăm. Au o arogantă superioritate, dându-și aere de *dascăli*, așa cum au fost cei *patru mari*...nepomeni-li-s-ar numele! Te cuprinde un sentiment de silă, ascultându-le nenumăratele minciuni, de te apucă amețeala, dacă nu cumva revolta te face să îți spargi televizorul sau, pur și simplu, să-ți renegi propriul tău popor ce se lasă din nou prostit de o îndoctrinare inumană. Prevăd că, nu peste mult timp, vor apărea iar *bărboșii* pe pereți...

586-Nu mi-am putut alege maeștri de spirit ori măcar pe cei ideologici. Sunt neclintit însă în convingerea că regimul comunist este o doctrină criminală, față de care **Justiția**, chiar prin absența ei, este la fel de vinovată. Unde ne sunt oare cărturarii lumii și înțelepții veacurilor? Însuși Dumnezeu pare că este absent din viața noastră chinuită...sau poate că în însăși durere Este!

587-În comunism, fiecare zi avea noaptea crimei sale, după ce se aduceau, mai întâi, grețose osanale morții...

588-Comunismul s-a destrămat, s-a macerat și s-a împutit în filosofia urii sale. În adâncurile naturii umane există adevăr, dreptate și iubire, care ajung însă atât de greu la lumină și pe căi atât de ocolite și de dureroase! Câtă orbire există în spoiala de suprafață!

589-Am trăit atâtea nefericiri și nedreptăți în timpul regimului comunist, încât simțeam cum mă cuprindeau cu durerea lor, contopindu-mă în ele, până ce deveneau abstracte, indefinite și, parcă, acauzale. Erau ca un destin din care nu puteam ieși...

590-Toate marile puteri ale lumii nu se simt deloc vinovate pentru felul în care arată Omenirea. Câte popoare și limbi sunt

sufocate de ele însele?! Când se vor revolta propriile lor conștiințe?

591- *Religii mondiale: ura, minciuna, asuprirea, nedreptatea, forța... O lume de Iad!*

592- *Iubirea comuniștilor a fost trădarea patriei- cerul și propriile rădăcini!*

593- *Am fost învățați să credem că în Uniunea Sovietică orice este frumos, desăvârșit, grandios, minunat. Totul trebuia să fie astfel: știința, cultura, arta, tehnica... Dacă îndrăzneai să nu recunoști, îți riscai libertatea. Un hâtru a spus, totuși, că până și piticul sovietic este cel mai mare pitic din lume...S-a aflat mult prea târziu că, de fapt, cele mai mari au fost nedreptățile și crimele. Mari cât Siberia! Dar, mai rău decât atât, acum, când acestea s-au dus, este că nu-i mai pot citi pe Tolstoi, pe Pușkin, pe Dostoievski, pe... Mi-a fost amputat sufletul și otrăvită perceperea de atâta Minciună!*

594- *Ca să iert mizeriile regimului comunist, ar trebui să-mi uit și să-miucid toate gândurile și amintirile, să-mi degradez încă o dată ființa.*

595- *În fiecare zi adaug comunismului o acuză nouă, deși simt că pătrund în derizoriu: tot mai puțini sunt cei care vor să înțeleagă!Sechelele de care suferim au contract cu noi toată viața! Ba chiar și cu urmașii noștri!*

596- *Când din istorie și cultură fac parte diversiunea, ura și minciuna, nu te poți aștepta să fii înțeles mai curând de un veac, după ce s-ar cunoaște mântuirea. Conștiința se degradează repede, dar se recapătă numai după infinite suferințe.*

597- *Un fost securist care, se pare, știe totul despre viața mea,*

mi-a reproșat că nu trebuia să-l acuz în proces pe *tovarășul... Domnul L, care azi, din nou, vezi, e o personalitate în oraș, pe când tu(adică eu)- un biet nimeni...* Nicio replică de-a mea nu l-a mulțumit și potolit. Nici el însuși nu se consideră un individ obscur, pretinde că face parte din societatea care va domina ziua de mâine, după ce vor recuceri pe deplin Puterea...

598-Și eu am simțit că după Revoluție îi vor crește aripi cugetului meu, dar n-a fost să fie așa... Totuși, nu pot să înțeleg cum unor spirite, care credeam că stăpânesc bine Pegasul, le-a căzut deodată plumb în minte, otravă pe limbă și putregaie în cuget...

599-Dejirea și ceușirea României a întors viața și sufletul poporului nostru în comuna primitivă, siberizându-ne toate sentimentele...

600-Pe vremea când votam *în unanimitate*, știam că o facem pentru propria noastră prostie. O stare pe care o meritam-acceptasem degradarea: nu mai exista nimic altceva și niciun *dincolo...*

601-Dacă nu te implici, cel puțin moral, în procesul comunismului, înseamnă că ești lipsit de suflet. Nu meriți să mori liber!

602-Cea mai mare parte din viață n-am trăit în democrație și, tocmai de aceea, mă tem de majoritate și o accept cu greutate, chiar dacă și eu fac parte din ea. Eu știu că trebuie să facem, mai întâi, ceva pentru *cetatea* noastră, să o fi apărât de dușmani mai înainte de-ai deschide porțile... Aș trimite la școală *pretenția și incompetența*, iar la reeducare *viciul*, și abia apoi mă las să fiu spânzurat de cei care nu știu decât ce este moartea altora și

mofturile proprii.

603-Multe imperii sunt vinovate pentru cum este împărțită lumea și pentru supliciile omenești. Dispar și astăzi popoare, limbi și culturi asuprite de intoleranță, sub zâmbetul unor organisme mondiale. Pe când un proces al Imoralității? Principalii vinovați: cărturarii, preoții, politicienii, tu și cu mine, noi toți! Nürnberg-ul a fost doar o amăgire, așa cum și comunismul stă la pândă: germanii și rușii uită, dar nu numai ei, că au în suflet durerea conștiinței vinovate! Singura mântuire este Recunoașterea, sădirea încrederii până la propria jertfă!

604-Nu mă mai tem de comunism și nici de moarte. Doar de mine însumi mă feresc atunci când nu mă regăsesc și de singurătate mi-e silă. Cea mai mare grijă o am față de urâtul lumii pe care l-am moștenit și de vulgaritatea care ne agresează. Nu dispariția e pericolul, ci viața fără frumusețe, *posibila* zvârcolire a comuniștilor.

605-A crede în dogmele comuniste nu este o simplă stare de nebunie personală, ci este o sinucidere propovăduită, o imoralitate care se adresează umanității...

606-În toamnă, stânga neocomunistă va recâștiga, în urma alegerilor, din nou Puterea; vom începe cu rușine un nou mileniu! Pare o tiranie a plebei care n-are obligația de a ști ce vrea, ci doar păcatul de a pretinde prost, de a nu ști ce e bine și de a nu se lăsa niciodată învățată. Când chiulești de la școală, desigur că deprinzi lucruri rele pe maidane...

607-Dacă s-ar folosi adevărul în relațiile sociale, atunci guvernele ar trebui schimbate la fiecare două zile...

608-Idealurile Revoluției au fost deturnate de comuniști:

au pus cătușe sufletului și speranțelor, inventând *teroriști* care să le vegheze. Chiar dacă nu sunt pe deplin la putere, cheia lacătului tot la ei a rămas...

609-*S*ă fi fost o simplă momâie în timpul Revoluției și, totuși, să profiți atât de mult de pe urma ei, în timp ce aceia care s-au jertfit pentru ea cerșesc pe la porți! Ce baftă au sperietorile și ce soartă au martirii!

610-*D*reptatea este condiționată de *Adevăr*, așa cum *Egalitatea* poate fi *Realitate* numai în armonia *Libertății*.

611-*L*a noi, se înțelege prin *democrație*: cele mai nerușinate abuzuri, o alarmantă degradare parlamentară, chiar rușinoasă, dementă, dacă nu voit criminală...

612-*Î*n țară, ca și în ședințele Parlamentului, este nevoie de un medic, de un preot, de un jandarm, de un gospodar, de un Om de suflet, de un...Dar cel mai mult este nevoie de un Monarh!

613-*O*ricât de rău o ducem și-o vom duce și peste veacuri, tot comunismul va fi de vină. El este esența răului- absolutul lui!

614-*D*acă ar fi spus un singur cuvânt, înaintea uciderii sale- *ierțați-mă!* - Ceaușescu ar fi revenit cât de curând la putere. Spre fericirea noastră, atât de târzie, el nu era nici atât de sănătos, nici atât de înțelept, nici uman și, în niciun caz, credincios...

615-*C*ând eram tânăr, recitam prietenilor versuri de A.P. alegând dintre cele mai nonconformiste, la acea vreme. Astăzi, nici măcar nu-l mai pot citi. Politicianul din el a ucis nu numai omul, ci și poetul. Dacă nu va plânge până la moarte, posteritatea îi va scrie rechizitoriu!...

616-Mulți oameni care au fost investiți cu autoritate se prevalează de acest atribut, pentru a institui o ordine a lor proprie, care le conferă mai multă libertate decât le este îngăduit să își asume, transformând exigența în nedreptate și arbitrariul în putere de lege.

617-Regulile *democrației* sunt, uneori, invers percepute de cum ar trebui să fie. Bunăoară, dreptul unei persoane la libera informație presupune obligația alteia de a informa. Una primește fără să dea nimic în schimb, iar alta dă fără să primească. Dar nu în această ordine se petrec faptele în cazul unui alegător, ci din contră. Cel care dă un vot nu primește nimic, iar cel care primește împuternicirea votantului nu dă nimic, considerând că promisiunile pe care le-a făcut tot aceasta înseamnă...

618-Urmează, probabil, să vină la putere un nou regim politic care va afecta profund stabilitatea și credibilitatea noastră în relațiile europene. Această entropie de stânga ne va îndepărta tot mai mult de adevăratele idealuri naționale, de libertate și credință. Va fi o înjosire chiar dacă noii guvernanți se vor plimba, ca și alții mai de demult, în calești...

619-Până la urmă, din minciună în minciună, din teroare în teroare și din moarte în moarte, comunismul și-a găsit el însuși sfârșitul. S-a generat adevăr, dreptate și viață. Ne aparține viitorul și dorința de a găsi calea izbăvirii definitive de suferința înapoierii!

620-În centrul politicii comuniste se afla doctrina urii de clasă care se întindea însă pretutindeni și nu se sfârșea nicăieri. Era ca o moarte universală.

621-În 22 Decembrie 1989 solstițiul n-a mai avut loc, de

parcă s-ar fi cutremurat Pământul! Cea mai lungă noapte n-a mai existat. Am trăit lumina revoluției anticomuniste! Am vărsat atâta venin și-am sorbit atâtea speranțe!

622- Chiar dacă a dispărut din multe țări, comunismul persistă în multe altele și se păstrează în mintea victimelor sale, pentru că acestea și-au saturat ființa numai cu amăgirile vieții. În toată structura bieților nevinovați nu a pătruns nimic adevărat, ci numai o perfidă înșelare, comunismul fiind geneza unor minți bolnave de utopie, de necredință și de mărginire; criminale în esență! Toți promotorii acestei urgii sunt elemente declasate din demnitate și din virtute. Au alergat să-și dea obolul la instituirea regimului toți cei certați cu munca și cu cinstea, cu înțelepciunea și cu omenia, cu Istoria și Credința; toate lepădăturile!

623- Chiar dacă am suferit în timpul regimului comunist, parcă nu-i port ură: sunt fericit pentru că numai așa ființa mea s-a putut întâlni cu o Istorie zbuciumată. N-am trăit nici în huzurul lașității, nici în trădarea sufletului.

624- Mi-aș întoarce înapoi întregul drum chinuit al vieții pentru dragostea mea, pentru suferințele cu care s-au luptat părinții mei, pentru copilăria fiicei mele și pentru dorința arzătoare de a trăi în libertate.

625- În țara noastră, ar trebui să avem mai mulți șefi de stat și câteva milioane de parlamentari. Restul, lefegii de la buget, că doar munca nu-i, așa cum se spune, pentru om, ci-i pentru mașini. El a fost creat doar ca o ființă leneșă, cât să mănânce, nu mai mult! Chiar latinul a spus-o: *nec(non)plus ultra!* În aceste condiții, fiecare român din zilele noastre speră să aibă o coroană proprie. Nu? Ei, aceasta da! Așa democrație!

626-De-a lungul vremurilor, îngrădirea libertăților a înlesnit supunerea omului. Fiecare a fost, într-un fel, la rândul său sclav, chiar și tiranii erau obligați să-și potolească excesele de teama împotrivirilor. Omul, și cu atât mai mult mulțimile, este greu de potolit și de stăpânit nu doar în aspirațiile lui, ci și în patimile sale. Societatea nu a găsit sau nici nu prea a căutat alte metode de a-l armoniza ori de a-l apropia, decât pe cele ale forței. Poate că au fost singurele posibile în negura timpului, întrucât libertatea zboară mai repede decât învățătura de a o folosi. Bogăția slobozeniei o risipim fără milă și o folosim chiar împotriva propriilor interese. Este foarte greu să te menții în istorie, să nu ieși în afara ei, așa cum a făcut-o diabolica dictatură comunistă!

627-În locul adevărului și al credinței, am fost îndopați cu *părelniciile* unor activiști de cartier de care nu ne mai putem debarasa doar cu vomitive, ci trebuie să ne supunem unor operații chirurgicale, de a ne extirpa prostia și a ne fi implantate valorile rațiunii.

628-În timpul regimului comunist lauda a fost o instituție omniprezentă și omnipotentă care obliga nu numai la supunere, ci chiar la inițiativă și creație, pentru a deveni artă, filosofie, istorie. Școala laudelor nu avea grade de comparație, căci folosea expresii, termeni și cuvinte fără număr și discernământ, care se susțineau și se potențau reciproc, având trufia de a sfida însăși perfecțiunea. Ne bântuie și astăzi stafiile care le-au creat: ovații, aclamații, omagii și osanale, ploconeli și plecăciuni; slugărnicie, servilism și umilire; preamărire, slavă și grandoare! Doamne, Doamne, ce nebunie de salamalecuri!

629-Toate rândurile pe care le scriu despre suferințele din vremea comunistă sunt considerate, de către armata de activiști

nostalgici, drept false impresii. Și aceasta, în timp ce ei prosperă și încă n-au trecut la cenzură și la represalii...

630-*P*entru că a durat atât de mult timp comunismul, decăderea suferită ne-a întors în istorie, la perioada nomadă când nimeni nu avea nimic al său, încât ne vedem nevoiți să năvălim înspre Vest, așa cum s-a făcut și altădată... Și vom veni și noi la voi, cum ați trecut și voi pe aici!

631-*T*upeuri de presă:

Să fii subordonat financiar și politic, dar să negi cu vehemență; să ai o atitudine partizană, dar să nu recunoști nici în ruptul capului; să-i acuzi pe alții de dependență ideologică, dar tu să te consideri în afară de orice influență; să trunchiezi știrea care nu-ți convine sau să te faci că nu o știi; să minți frumos, păstrând și frânturi de adevăr; despre o aceeași faptă să scorești mai multe *adevăruri*...

632-*C*u bruma mea de cunoștințe despre adevăr, dar protejat de pâlpâirea tainică a credinței și de căldura idealurilor umane, am putut accede spre bunătate nedescompus în ură și în răutate de miazma comunistă și să rămân încrezător în libertate, în frumusețe și în mitul nemuririi sufletești.

633-*Ș*i acum ne exprimăm durerea la timpul prezent, așa cum o făceam în trecut. Atunci, imploram disperați viitorul; azi, orbecăm neîncrezători în nimic. Doamne, ai grijă de noi, căci ne întoarcem în Iad!

634-*C*omunismul deține puterea de înșelare a vieții. El este o luptă vicleană care nu duce spre nicio victorie, ci numai spre dezmațul ereziilor de cuget, al urii față de oameni și față de Dumnezeu. Este acea crimă precedată de minciună și durere.

635-*D*acă am iubit adevărul, libertatea, viața fără să fi avut creștinească parte de ele, se cuvine atunci să murim în deplină demnitate, descătușându-ne de orice degradare, în orice chip, pe orice cale, cu orice jertfă! Veșnicia *mântuirii* este un dar al luptei, iar frumusețea vieții și chiar a morții-o evadare din descompunerea comunistă.

636-*C*omunismul a început prin minciuni nerușinate, hoții pe față și crime pe ascuns. Teren foarte fertil pentru toate mătrăgunele spiritului și pentru paiatele din orice mahala...Sufletele oamenilor de pretutindeni au fost otrăvite, lumea răsturnată și credințele rușinate... Acum, la moartea comunismului, trebuie să se alunge stafiile, așa cum prevede punctul opt din *Proclamația de la Timișoara*; să se curețe gunoaiile dintre relațiile umane, să se sleiască fântânile, să se reclădească bisericile, să se sfințească școlile...

637-*D*e la o simplă masă de lucru, ideea de *libertate* poate săgeta mortal inamicii oamenilor de rând, ai spiritului și ai istoriei. Ea trebuie să se afle printre luptătorii de frunte, în mizeriile tranșeeilor, în iureșul liniei întâi, în toate nevoile vieții și în calea morții. Orice gând, faptă și lacrimă sunt binevenite: o șoaptă, o rugă, un vis, o revoltă, un muritor fără glorie, un camarad apropiat, orice este așteptat să aducă mărturie în clipe de jertfă.

638-*C*ând puterea politică exercită opreliști asupra cunoașterii adevărului, realitatea este mutilată, neștiindu-se când bucuria nu este durere, când dragostea nu e ură, când omul bun nu e hidos. Doar minciuna regenerează mereu în deplină ...puritate!

639-*D*espre comunism se va scrie și se va vorbi cel mai mult în istoria omenirii. Se vor reaminti mereu crimele săvârșite în numele binelui și se vor rosti cu sufletul la gură despre

dureroasa ură care a fost propovăduită în lume. Niciodată nu se va putea cunoaște, măsura și blestema pe deplin răul pe care l-a făcut desăvârșirii spiritului omenesc...

640-Ca dogmă a urii, regimul luptei de clasă a oferit putere celor săraci cu duhul, a ridicat lenea să cârmuiască pe cei harnici, a numit fanfaroni ca dascăli de credință și criminalii ca duhovnici de suflet. S-a transpus astfel într-o singură întrupare un întreg iad pe fața Pământului: comunismul!

641-Există o dialectică a nedreptății: o degradare o înlesnește pe alta de la treptele de jos la cele superioare, de la simple spaima la chinuri complexe; nedreptatea are nevoie de putere, puterea de minciună, minciuna de abuz, abuzul de necinste; necinstea de înșelare; înșelarea de prostie; prostia de putere; puterea de nedreptate! Un ciclu diabolic care trăiește, urăște, conspiră, ruinează, malformează și ucide prin toate nemerniciile infinite în păcate.

642-Pășim în lumea nouă a libertății, purtând în conștiință un munte de prejudecăți comuniste. Inconștienți de povara spiritului nostru, avem pretenția de a galopa spre viitor și de a survola idealurile vieții. Imperfecțiunile umane nu suportă însă tăria înălțimilor, prăbușindu-se în vidul aroganței ignoranțe. Trebuie să urcăm fericita cale a durerii, pentru a putea renaște buni, demni și mândri de aspirațiile noastre. Să punem înapoi ceea ce ni s-a luat, să eliminăm otrava inoculată în cuget și să astupăm vidul din noi cu fapte și cu clipe de credință.

643-În comunism spiritul uman a fost umilit și înșelat până s-a golit de speranțe și de propriul conținut de valori. Conștiințele care au avut forța să se împotrivescă au fost chinuite, mutilate,

ucise. Altele au fost năpădite cu brutalitate de Haos, Singurătate și Disperare. Celor cărora Dumnezeu le-a dat putere să îndure suferințele până în ziua falsei libertăți au putut cunoaște, în sfânta lor nevinovăție, blasfemia acuzațiilor de crimă și trădare; victime ale propriilor iluzii!

644-În comunism răul supraviețuiește și este desăvârșit, minciuna prosperă în stare pură, iar manifestarea conștiinței nu poate fi decât un supliciu.

645-Intrarea României în Europa implică să ne împăcăm cu lumea civilizată, să ne socotim cu propriul nostru Răsărit, lăsându-ne cucerii de adevărurile eterne ale democrației. Trebuie ca pacea să o încheiem în defavoarea orgoliului nostru, spre a putea salva țara din agonia singurătății, din vanitatea originalității și din blestemul regresului comunist!

646-Tot timpul sunt în stare de alertă față de prostia omenească, de corupție și de răutate; mai ales atunci când nu este vorba de o biată făptură oropsită de soartă, ci tocmai când este în discuție, în primul rând, politicienii vremii împreună cu hulpava lor clientelă.

647-Făță de cât rău există în lume, în special în imediata mea vecinătate, mă îmbăt prea mult cu iluzii, crezând că prin cuvinte, oricât le-aș meșteșugi, voi putea asana societatea de imperfecțiunile care o degradează; fiind ca o boală a sufletului omenesc, mai am puterea să cred că totuși nu există o altă cale de a ajunge până la sensibilitatea ei...

648-Să se facă dreptate, chiar de-ar fi să piară lumea! (*Fiat iustitia, pereat mundus!*) Doamne, ce sfințenie de cuget aveau

latinii! Păi, astăzi, mai bine să sufere întreaga omenire, decât să se știrbească ceva din privilegiu ori să se dea socoteală pentru nelegiuirile săvârșite!

649-Când noi, românii, sfredeleam munții auriferi și eram demult stăpâni peste meleagurile carpatine, la unii vecini de mai târziu nu dispăruseră încă zeii, nu-i vizitase Apostolul Andrei, iar caii lor nu cunoșteau drumul spre Roma.

650-În sinea lor, oamenii se dăruiesc unor mai mici sau mai mari pasiuni, toți aspirând spre desăvârșire iar, în viața socială, într-o deplină posibilitate de a se afirma și de a accede fără discriminare la orice competiție ivită undeva în preajma lor sau aiurea. Cum este și cum va fi la noi acest ipotetic ideal democratic, nimeni nu știe precis, iar unii nici nu vor a fi cunoscut, întrucât pretențiile multora desființează nu numai aspirațiile, ci și drepturile altora. După cum gândesc și întreprind acțiuni cei care se legitimează ca *emanați ai Revoluției*, impictând destinele țării, suntem siguri că originalul paradis de tranziție românesc este o iluzie, mai ales în acest sfârșit de secol și început de mileniu. Comunismul a lăsat nu numai cicatrici dureroase în comportamentul celor care au trebuit să-i suporte persecuțiile, dar doctrina ucigașă își plantează otrava ei în idealurile viitorimii prin reprezentanții perfizi care mișună și astăzi în societatea românească, la vârful ei.

651-Expansionismul răsăritean manifestă o inconștientă stare de inferioritate, căci nici în acest al treilea mileniu nu recunoaște și nici vorbă să-și asume siluirea unor popoare vecine ori generarea coșmarului comunist, cu chintesența lui cumplită: schingiuirea spiritelor însetate de libertate. Nimic! Nimic! Se pretinde o entitate de esență pură îndreptățită să aspire la ofertele puterii nelimitate. Cât rău a făcut nu numai celor din imediata

apropiere, ci și lumii întregi, se va vorbi multe, multe secole, în toate limbile Pământului. Dar, dacă nimănui bine nu a făcut, întotdeauna însă atunci când a fost la ananghie și când n-a fost? - a pretins de la Omenirea civilizată jertfe, pentru a putea supraviețui, pretinzând omenie, dar proliferând, în același timp, amenințări, ură, discordie și necredință. Nesațiul lui primitiv, perfecționat de eroarea comunistă, trebuie însă învățat să respecte societatea umană și, în același mod, să deprindă binefacerile muncii, ale disciplinei și modestiei, iar monstruoza extirpată cu forța înțelepciunii, pentru a nu se mai produce viciul criminal comunist. Și va fi atunci cu adevărat pace și armonie pe nefericitul Pământ, precum și multă frumusețe, iar viața de speranțe va fi năpădită.

652-*P*rin capacitatea de a putea cuprinde, de a înțelege și prin dreptul de a hotărî, majorității îi revin avantajele puterii, ale adevărului și ale dreptății. Celor mai puțini le rămân dificultățile slăbiciunii, ale resemnării și ale in Justiției, căci cei mulți nu mai găsesc disponibilități de a fi cât de cât imparțiali, atunci când iau decizii. Doamne, cum ai Tăi sunt fii unei nații, fă în așa fel ca nimeni să nu pătimească nevinovați precum, cândva, apostolii Tăi. Și astăzi, după inumane suferințe impuse de regimul comunist, martirii unui secol nu-și găsesc *mântuirea*, căci legile instituite după Revoluție nu le conferă mai puțină nedreptate.

653-*P*rin suferințele noastre impuse de regimul comunist, lumea liberă poate depune oricând mărturie, însăși ea fiind amenințată de expansiunea isterică a sistemului diabolic de teroare. Astăzi, la speranțele și bucuriile libertății dobândite de noi prin revoltă, ea nu poate participa cu tot sufletul și nici nu poate înțelege cu adevărat calvarul prin care am trecut. Desigur, este pe deplin conștientă că, până de curând, îi erau în pericol liniștea confortul și orgoliul ei, pe când acum, pare că se teme

doar pentru bogăția posedată, ci nicidecum nu se sperie de nefericirea vreunui popor. Conștiința acestei lumi nu se știe cât este de nevinovată, dar, în mod sigur, nu este chiar apărată de îngeri...

654-*Prin ceea ce împilarea comunistă a reprezentat pentru omenire, acest regim politic de esență criminală nu va fi niciodată uitat. Chiar dacă ar da înapoi viața, tinerețea, fericirea și frumusețea civilizației a tot ceea ce a distrus și ucis, nu va putea găsi iertare de la nimeni, nici măcar de la îngerii care au suferit alături de lumea martiră. Durerile pe care le-a generat au lăsat în istorie blestemul care poartă în el *nemurire*: să nu se uite! Doamne, și cu toate acestea, ce credință puternică are în el îndemnul, ca un adevărat, sfânt testament, al unui patriot, martir al închisorilor comuniste: *Să nu mă răzbunați!**

655-*În momentele importante ale istoriei, când se primenesc prin diferite mijloace de forță nu doar edificiile vremurilor, ci și veșmintele zdrențuite ale gândurilor, există o criză a responsabilităților ori poate o absență a geniului, când nici curajul și nici întâmplarea nu favorizează și nu obligă vreun înțelept să îngrijească de ursita națiunii. În asemenea momente își fac drum spre putere impostorii de toate spețele, insensibili la dureri, îmbătați de mărire, însetați de răfuieli, dispuși să înșele trecutul, să tâlhărească prezentul și să schilodească viitorul pentru a și-l subordona poftelor nesăbuite. În această perioadă de prăbușire legislativă proliferază monstruoasa necinste, corupția supremă, jaful din avuția națională, politicianismul nerușinat, incapabil, demagogic și trădător. Reversul acestor stări nefaste sunt lipsa de speranțe a celor mulți, nedreptatea, sărăcia, nemulțumirea generală și cumplita injustiție socială. Acestei involuții a spiritualității umane i se spune, pompos și perfid, TRANZIȚIE.*

656-Imediat după cucerirea puterii, guvernul cu pretinse înclinații-culmea!-*democrat- sociale* a părut că vrea să-și asume responsabilități umane, să repudieze in justiția și să ofere noi speranțe de viață, oamenilor. Un adevărat act de noblețe, s-ar putea spune, dacă nu ar fi venit decât să întărească, chiar și *post- factum*, poziția electorală și să ademenească alți posibili susținători și aclamatori mânați de interese ascunse sau derutați, ca atâția alții, de un populism perfid. Dar, curând, după ce-și asigură și se conving de stabilitatea puterii pe care au acaparat-o, inversează ordinea promisiunilor și a intereselor generale, neglijând obligațiile elementare, permițându-și abuzuri, nelegiuiri, frustrând libertatea umană de idealuri și de dreptate. Inaccesul la adevărata justiție, sărăcia generalizată sunt cei dintâi martori și victime ale acestui cameleonist comunist de tranziție. Marea corupție, incompetența, politicianismul și caragileanismul demagogic veghează conștiințioase, fiecare în parte ori unite în elici perverse, asupra destinului oamenilor. Trecutul comunist pretinde jertfe, nu iartă nimic!

657-Astăzi, despre trecut se emit tot felul de ineptii și se vorbește cel mai urât. Poporul, țara, istoria, elitele strălucite ale societății, geniile atât de singulare sunt ponegrite cu mânie și cu vanitoase pretenții, batjocorite cu dispreț de ignoranți, deformate de intruși, înjosite de mitocani și hulite de sumedenia nerozilor care își hrănesc ura și prostia cu dogme primitive de superioritate și de bravadă. Sufletul bun al acestui neam a ajuns batjocura unor troglodiți cu genom comunist, gândurile sublime care nu s-au lăsat terfelite au fost sufocate, iar inimile care n-au pulsant cu umilință au fost înjunghiate cu sulițele nedreptăților. Înarmurite, te întrebi cum de i-a fost dat speciei umane neșansa unei involuții a spiritului și a caracterului unor exemplare ale sale de a comite crima desconsiderării a ceea ce timpul și harul divin a putut crea mai bun. Tristă răspântie și grea osândă în

înalțătoarea aspirație a umanității!

Prefăcătorii de destine și de istorii își proliferază malformația gândirii îmbătată de descompunere și de răutate, îmbâcsind pământul cu duhoarea minciunii, urii și prostiei. Din micimea minții lor trebuie extirpat tot ce e diform, pentru a nu se mai putea produce monstruoase metastaze în societate și în suflete nevinovate. Oameni, treziți-vă! Răzvrățiți-vă! În fața trecutului sfânt se cuvine să îngenunchem cu pioșenie, să păstrăm cu venerație ceea ce ne-a aparținut și a fost menit să fie numai al nostru, fiindu-ne însăși parte de ființă. Să adunăm de pretutindeni toate lacrimile risipite de cugetele chinuite și nefericite care ne-au precedat și au suferit, pentru ca noi, cei de astăzi, să putem avea nădejdea împlinirii și a regăsirii. Fiecare om este dator să-și însemne visurile și idealurile cu stindardul fremătător de dragoste, de lumină și de libertate. Se mai cuvine să culegem și să păstrăm în sufletele noastre, ca în niște racle sfinte, dându-le pururi veșminte și înțeleșuri noi, tot ceea ce este și mai poate fi salvat și protejat din ființa Istoriei, din trupul României, din spiritul și virtuțile neamului nostru. Să sărutăm țărâna care păstrează trecutul, să plângem suferințele cărora le datorăm bucuriile pe care le avem, să mângâiem ruinele care nu s-au spulberat încă de nepăsare, să îmbrățișăm cu dragoste casele, satele, școlile și bisericile, precum și zidurile care cad, și mâinile, care le mai pot sprijini, și pumnul care le mai poate apăra, și gândul care se opune, și glonțul care se răzvrătește, și să ne rugăm cuviincios, căci numai astfel imperiul răului nu va avea nemurire.

658-Într-o seară, la un post de televiziune, țărâna Elisabeta Rizea din Nucșoara a ținut o formidabilă lecție de istorie despre lupta anticomunistă. A fost însă nu numai atât, ci ne-a oferit și o înaltă pildă de morală și de credință. Tinerii care erau prezenți în emisiune au aplaudat la scenă deschisă nu doar simplitatea

gesturilor, modestia și sinceritatea, ci și entuziasmul, curajul și puterea de suferință a acestei deosebite femei. O adevărată Doamnă a României! DUMNEAEI, eroinei române, i se potrivește la fel de bine generosul mesaj de pe frontispiciul unui mauzoleu dedicat martirilor din primul război mondial: *Spuneți generațiilor viitoare că noi am făcut suprema jertfă*. Da, Elisabeta Rizea a făcut un sfânt sacrificiu; ea și-a nesocotit propria sa viață, dăruindu-se pe sine idealurilor de libertate. Politicienii de astăzi ar trebui să revadă această emisiune și să conspecteze felul în care înțeleg ei să se comporte, acesta fiindu-le alfabetul de la care fiecare dintre ei sunt datori să înceapă teribila lor răspundere, iar cei care nu vor, să plece către alte îndeletniciri... mai lașe, iar dacă nu au mintea să înțeleagă, să fie puși să stea în genunchi pe coji de nucă, ci nu să se lăfăiască în fotolii parlamentare, până vor lua aminte și-or învăța cu sânguință și devotament cum să se poarte și ce decizii le revin acolo unde i-au cocoțat interesele lor străine de cele ale patriei, de nu cumva deviza lor nu este alta decât: *Ubi bene, ubi patria*. Știți acum ce aveți de făcut mai întâi? Sigur, ați înțeles: veți elabora o lege care va prevedea studierea în școli a dictaturii comuniste și lupta poporului român pentru eliberarea sa: calvarul îndurat și de Elisabeta Rizea.

659-Încerc să păstrez în cele ce urmează doar unele fragmente dintr-o însemnare mai de demult, care se voia a fi o mărturie despre unele realități ale regimului comunist, în care oamenii se zbăteau să supraviețuiască de aproape o jumătate de secol. Renunț la descrierea unor nemulțumiri personale, gânduri tănuite ori creionări despre sărăcia în magazinele alimentare; alarmante dezolări. Chiar dacă ideile par disperate, ele mă obligă să le mențin tocmai prin sinceritatea, generalitatea lor și, mai ales, prin tragedia lor. Obsedat de poezie, o însemnare chiar începea cu... Deși a venit primăvara, iar natura regenerează

într-o explozie de frumusețe, oamenii par mai nepăsători și mai îngândurați decât oricând, căci speranțele lor agonizează, fiind obsedați de frigul îndurat în apartamente de-a lungul iernii, de veșnica și nemiloasa grijă a zilei de mâine, de umilința statului la nesfârșitele cozi la prăvăliile alimentare, de câștigurile care scad vertiginos, iar banii nu ajung nici pe jumătatea nevoilor, de teama care se strecoară în fiecare casă de nu cumva, de zeci de ani, în ea este cuibărită ca un șarpe suspiciunea și ura, propagate pretutindeni. Și toate aceste blestemate răutăți se petrec pe fundalul unor minciuni sfidătoare despre prosperitatea generală care ne domină cu generozitatea ei. Grijă de căpetenie a nomenclurii comuniste cât și a lingăilor de toată speța a partidului-stat, consta în ascunderea sărăciei prin orice mijloc: tacit, dibaci, ferm, cu disperare sau cu forța. Pretenția abundenței trebuie salvată, ochii lumii pot și trebuie înșelați! Cei care vedeau altceva erau considerați bolnavi, dușmani ai poporului... De aceea se inventează iluzia, se trunchiază adevăruri, se dospește bunăstare, se înalță osanale și chiar se trădează patria. Lumea s-a deprins cu multe practici și rele comuniste, cu tot soiul de asupriri și de umilințe care mai de care mai stupide și mai perfide. Una dintre acestea era și aceea a statului la rând, la coadă: o înșiruire tristă de oameni pentru a cumpăra pâine, alimente și tot felul de produse unele chiar banale, care nu se găseau decât cu mare dificultate. *Coadă* este emblema țării, a oricărei localități sau fundătură de cartier ori magazine mai acătării (dar numai în spate, să nu se prea vadă). Fără aceste șerpuitoare umilințe străzile par pustii, coada fiind dovada supraviețuirii. Localitatea trăiește, deci totul este perfect. La orice perceptibil zvon că *se vinde*, că *s-a adus*, că *s-a băgat* (pe ușa din spate), că *se dă ceva*, oamenii dau năvală, îmbulzindu-se răbdători, îngândurați și suspicioși, dar bucuroși în marea lor disperare că vor putea procura câte ceva de mâncare. A pune ceva în sacoșă, a cumpăra, a *procura ceva* era o adevărată victorie. Era o artă să

procuri ce-ți trebuie. Chiar se glumea- hazul românului, săracul!- că în țara noastră sunt multe milioane de *procurori*. Dacă, după ce ai stat la coada fără sfârșit, nu ai apucat nimic, pentru că s-a terminat produsul, așa cum te așteptai să se întâmple, este bine să te grăbești către magazinul de pâine. Da, se găsește, dar trebuie să stai și aici la coadă, că doar nu ești obișnuit să faci mofturi, și nici să ai cumva preferințe. Iei pâinea așa cum arată biata făcătură: chinuită, bătrână, urâtă și neagră de crezi că-i tăvălită prin țărână. Nu te aștepta să fie măcar proaspătă, caldă aburindă, îmbietoare de să-ți lase gura apă! Pâinea aceasta amărâtă, așa cum este ea făcută, se distribuie oamenilor numai după 36 de ore de la data fabricației, pentru a se consuma în cantități cât mai mici. Nu-ți mai rămâne decât să te rogi... *Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșelile noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri și nu ne duce pe noi în ispită...* și nu ne duce pe noi în ispită, și nu ne duce pe noi în ispită, pe noi în ispită, în ispită... Dar, Doamne, până când?! În ultimii ani ai agoniei comuniste, a apărut o nouă îndeletnicire: scormonirea în gunoaie. A ajuns să aibă adevărați profesioniști; îi vezi umblând cu uncalta lor de producție, bețișorul, prin containerele de la blocurile de locuințe, pe maidanele pline cu tot felul de mizerii, la gropile de gunoi ale localităților; dar unde nu-i vezi? Oriunde se aruncă un obiect cât de cât folosibil la ceva ei sunt prezenți ca la o ...datorie de onoare. Această adevărată *diviziune socială a muncii* a apărut ca o chintesență a orânduirii socialiste multilateral dezvoltată în care trăim. Profesia prosperă, are întreprinzători dibaci (semn de *degradare capitalistă*) care, studiind mediul concurențial, au dedus că nu la primele ore ale dimineții, ci înainte de miezul nopții, trebuie scormonit, imediat ce s-a dus gunoiul la container. În acest fel, unii dintre ei, favorizați ai sorții, au ajuns să prospere, crescând păsări sau porci cu resturile *valoroase*. Iată dovada multiplelor posibilități de afirmare umană în *Orânduirea Socialistă*. Acest

fapt este pe deplin adevărat căci, pe lângă gunoaiile de pretutindeni, prosperă chiar și haitele. Haitele canine. Da, ce de haite sunt! Orișunde sunt haite! Ele au șefii lor, conducători tari de colț... *primii* haitelor! Nefericita noastră țărișoară va fi sfâșiată de haite *sau nu va mai fi deloc?*

660-*P*entru dictatori și teroriști nu există altă justiție decât condamnarea lor la moarte. Democrația nu poate invoca *Drepturile Omului*, care nu se pot erija în apărători ai crimelor de niciun fel. Îmi pare rău că nu mai pot fi de acord, ca altădată nici cu Victor Hugo, dar pe atunci nu apăruse năpasta teroriștilor.

661-*M*ă gândeam să dau un titlul celor ce urmează, dar până la urmă prefer să scriu un motto:

Când vor fi oamenii oameni, reveniți în libertate și-nsoțiți de bucurie?

Când vor ști sfârși durerea traiului în nedreptate, evadând din sărăcie?

Mă simt protejat că sunt părtaș cu suferința, fiind solidar cu cei mai mulți dintre semenii mei aflați la grea nevoie. Cu ei am învățat demult să viețuiesc cu sărăcia, să-mi pară că nu e prea agresivă, iar colții ei de lighioană să îi tocesc în tare-mpotrivire.

Sper ca astfel ar fi mai potolită și am să-i plac tot mai puțin cand va da peste mine. Aș vrea chiar să mă ridic pe *scara socială*, unde nu are nicio șansă-ntâmplătoare să pășească. Mi-ar trebui însă pentru aceasta nu multă minte sau cine știe ce noroc, ci doar să fac avere, târându-mă pe lângă lege ori doar să adulez politica analfabetă. Dar precum așa ceva nu-mi stă în fire, iar alte venituri n-am din nicio *învârteală* și mă rezum numai la pensia mea *ajustată*, pentru a face față muntelui de cheltuieli pe care trebuie să-l urc zilnic, n-am găsit o altă soluție, cât de cât mai eficientă, decât pe aceea de a mă *restrânge* pur și simplu de la... viață! Adică să trăiesc, parcă, mai puțin, să exist mai

încet, neobservat, tăcut, întristat și cât mai izolat. Atent doar la încercările, grijile și solicitările zilnice, viața mi-a devenit o permanentă pândă. Mi s-a dezvoltat agerimea de a descoperi noi metode de a jugula șocurile neprevăzute și de a zgârci la maxim cheltuielile, astfel ca bruma aceea a pensiei să se topească cât mai târziu.

Până la urmă, reușesc să mă mângâi cu speranța că, poate, într-o zi situația se va schimba în bine. Invoc discernământul răbdării și îmi gospodăresc traiul cum pot mai simplu, fără curajul de a *risipi* ceva peste posibilitățile reale de plată. *Strictul necesar*, adică un minim suportabil, este sensul zilelor, un fel de chintesență a existenței- permanenta neputință! Astfel, atâtea bucurii se tot duc...nicio plăcere nu îmi mai surâde, mă pipernicesc în umbra singurătății și plătesc regretelor vamă, iar iluziilor, de se mai nasc, nu le dau crezare. Visuri, călătorii, lecturi, muzee, artă? Definitiv, ele au pierit! Spectacole, ziare, cărți? Sunt utopie aprigă! O sărbătoare, un cadou, o floare la o zi anume? Pare un moft, e o trădare! Rezumă-te la *burtă*, viață! Cât să nu mor *am coșul zilnic* și, zice-se, este de ajuns atât cât *ți se dă*! O atmosferă de ospiciu guvernează existența! Oamenii par bolnavi, lipsiți de puterea de a înțelege nu numai neputința ori îngustimea vremurilor, ci chiar și rosturile propriei lor existențe. În gesturi nu mai avem vlagă, ne speriem de viitor, false îndemnuri ne seduc voința, de ne topim în suflet răzvrătirea, iar acțiunile de protest, din gând, le anulăm. Însăși conștiința se transformă în acuzator al propriilor neliniști ori amăgiri nevinovate. Suportăm un regim de carantină, chiar dacă nu este declarată stare de suferință endemică, ci este, din contră, ascunsă și poleită cu înșelări și promisiuni. Conviețuirea în aceste condiții este impregnată cu disperare și groază ca pe vremea ciumei devastatoare din veacurile trecute. Pe atunci, *pârjolul* era leacul salvator pentru dispariția bolii. Lumea însă conștientizează că și vremurile de astăzi metoda este bună pentru stărpirea sărăciei,

molimă cu atât mai gravă, cu cât, după un timp, nu trece de la sine. Da, sărăcia piere prin *învăpăierea* spiritelor, când se aprinde revolta mulțimii, făcând să ia foc strada salvatoare. Fără purificarea flăcării, viermuim în lipsuri otrăviți cu minciuni halucinante, degradați din năzuințe și din demnitate. Ca orice nemernicie, se suportă foarte greu avatarurile sărăciei, diversitatea relelor prin care zgândărește viața ca pe o rană. Ea distruge mai întâi sufletul ființei, spre a-i limita nemărginirile pe care le străbate cugetul, fiindu-i apoi liberă voia spre orice destrăbălare a propriilor ei vicii. Nu, nu oblojește nimic și niciodată sărăcia. Nu știe să uite sau să ierte ceva. Ea trebuie să fie ca o țară care doare permanent. Se vrea o stafie care terorizează clipa prezentă, făcând-o să te determine să nu mai știi cine ai fost și nici ce devenire îți dorești. Sărăcia, în intimitatea ei, pretinde degradare: nimic fără jaful descompunerii! O simplă privire neîngăduită, spre ceea ce ar putea să te îmbie, capătă amploarea durerii. Sărăcia are pentru cohortele ei de răutăți un teribil port- drapel: cumplita foame! Adică acel chin, adeseori nemărturisit, care determină ca trupul să se cutremure de spaima neputinței, iar sufletul disprețuit să se usuce de plâns și să-și sece toată minunea dragostei din inimă. Și, dacă omul nu mai are nimic din ceea ce este sfânt, atunci el nici nu-și mai aparține. Ce mai rămâne dintr-un om flămând? Suflarea sa primordială sfârșindu-se, recade în pribegia fără de spirit. Devine o ființă *adivină*, cu instincte care îi impun o conduită de animal hăituit. Da, perversitatea sărăciei are grijă să fie însoțită de toate relele, de toate mizeriile și de toate durerile. Nu-i destul ca omul să sângereze de plaga decăderii și a înfometării, mai are de simțit, ca pe o înfierare până în măduva oaselor, acel cumplit zgâlțâit de frig prin casa neîncălzită, în plină iarnă nemiloasă sau îmbrăcat cu te-miri-ce prin puzderia viscolului. El, omul uitat, neajutorat, arzând de sărăcie, trebuie să-și perceapă sufletul ca pe un sloi de gheață inert față de orice îmbiere și față de sine

însuși. Să-și poată vedea doar fața lividă și ochii pierduți în genunea orbitelor, iar mâinilor să le simtă răceala ca pe o atingere a propriei sale morți. Mai de demult, când cugetul meu s-a răzvrătit pentru întâia oară alarmat de mărșăluirea în viața oamenilor a nedreptăților sociale și a traiului mizer, scriam înfrigurat, gândind că, totuși, ceva s-ar mai putea face împotriva sărăciei și a împilării, că o armă potrivnică ar fi chiar și cuvintele mele cristalizate în constatarea:

E frig, suntem mințiți, suntem flămânzi. E frig!

E rău, speranțele ne-au părăsit. E rău!

Murim și libertatea n-o mai știm. Murim...

E frig, e rău, murim; murim, e rău, e frig.

O, pe atunci nu eram mai puțin îndurerat, dar eram mai încrezător în virtutea binelui! Pe când astăzi, nu se manifestă la nimeni o stare de optimism, convingerea fiind aceea că există o mai brută suferință:

Înnegurata existență

Încătușată-i în mizerii

De-a sărăciei violență

Și-a deznădejdilor imperii.

Lumea sărmană, de acum, a fost constrânsă a-și limita orizontul de viață:

Această plebe ne-mpăcată doar la mâncare se gândește,

La întreținerea imensă, la frigul ce-o încremenește...

Jumătate din populația țării e frustrată de condiția ei umană, neregăsindu-se pe sine în aspirații de viitor. Oameni de înaltă ținută socială și morală au ajuns în situația de a-și așeza pălăria la margini de trotuare:

Sunt familii nevoiașе fără cer, fără de pâine,

Care-n țara creștinată, duc o viață ca de câine:

Nicio brumă de speranță, nicio sobă încălzită,

Dar își plâng amarnic păsul- vocea lor nu-i auzită...

Astăzi, oligarhia neocomunistă, continuatoarea naturală,

directă și perversă a vechiului regim, nu numai că n-a făcut nimic spre a ne desprinde de tarele comuniste, ci a adâncit, deliberat, conștient și precis, dependența față de potențaii proprii, tocmai pentru o posibilă revenire la avantajele ce le-au avut sau cel puțin pentru a-și proteja pozițiile din conducere, din afaceri și din politică. Toată structura statală este îmbâcsită de indivizi ce aparțin clanurilor de tip mafiot, securist, clientelar și ilegal. Sistemul de administrație de justiție, financiar, politic și chiar bisericesc, având un conținut pernicios în toată esența și în funcționarea lui. Prin orice mijloc se mimează democrație și libertate dar, în realitate, vechea aservire este prezentă insidios în întreaga societate începând cu structurile administrative locale, până la cele din Serviciile Speciale, Guvern, Parlament, fără a ocoli nici Justiția, dar nici Presa, sub toate formele ei, unde gravitatea subordonării este ucigătoare pentru o întreagă populație, cu atât mai mult cu cât în acest domeniu, mai mult decât în oricare altul n-ar trebui să se jure strâmb niciodată. Lumea zilelor noastre, chinuită, supusă, iertătoare, moștenind de-a lungul istoriei durerea de a-și crucifica viața în clipe de cumplită primejdie, nu mai poate îndura nici silniciile zilnice, nici nesiguranța zilei de mâine. Ea știe că adevărata teamă constă în împingerea prin înfometare în prăpastia comunismului. Sunt oamenii mințiți, manipulați cu false euforii, dar proști nu sunt: din înțelepciunea răbdării prind viață speranțele:

*Curge zvon prin mahalale, răsmărițe că-s ivite,
Ba prin piețe, ba prin târguri, ba la Prefecturi păzite...*

Și chiar mai mult decât atât:

*S-au pornit mulțimi flămânde dinspre sate și orașe,
Spânzurând agoniseala, nimicind trăiri trufașe,
Lăcomia, aroganța, patimile și prigoana,
Primenind gândirea lumii, spre a-și vindeca prihana.*

Și pe zi ce trece se spune cu insistență că:

Din palate somptuoase fug ionii și toți lașii.

Dar acestea sunt, desigur, numai niște simple zvonuri. Toată revolta s-ar putea metamorfoza la viitoarele alegeri printr-un vot clar împotriva, decisiv și necruțător pentru Puterea comunistă. Se simte că a sosit vremea adevăratei primeniri. De mai mulți ani germinază speranțele, cugetele par a se descătușa. Se va face dreptate și ordine în această țară jefuită? Nu, nu se va face! Atunci, numai atunci, va triumfa despărțirea de fărădelegile trecutului și prezentului, când acel care a trădat, care a comis crime, care a mințit națiunea română, deturnându-i așteptările Revoluției, împietrind-o în stagnare și în înfometare cum dictară voia abuzurilor și a hoțiilor, va fi judecat de o adevărată Justiție a poporului român. Da, numai atunci! Atunci și numai atunci, când acel Ion, *vinovatul*, va fi obligat să recunoască teribila crimă de *lez-maiestate* față de patria sfântă, România. Dacă nu se va întâmpla acest fapt niciodată, atunci Națiunea Română va purta în istorie o cruce a rușinii a acestor necruțătoare vremuri, ca pe un semn al nemânturii sale.

CUPRINS

I. CLIPE ÎNGÂNDURATE (1-424).....	11
II. ADĂPOSTUL CUVINTELOR (425-574).....	85
III. NEBUNIA VEACULUI (575-661).....	125

Tipărit la :
EDMUNT MEDIA SERV
Str. I. L. Caragiale nr. 24 Brăila;
Telefon: 0239 626236